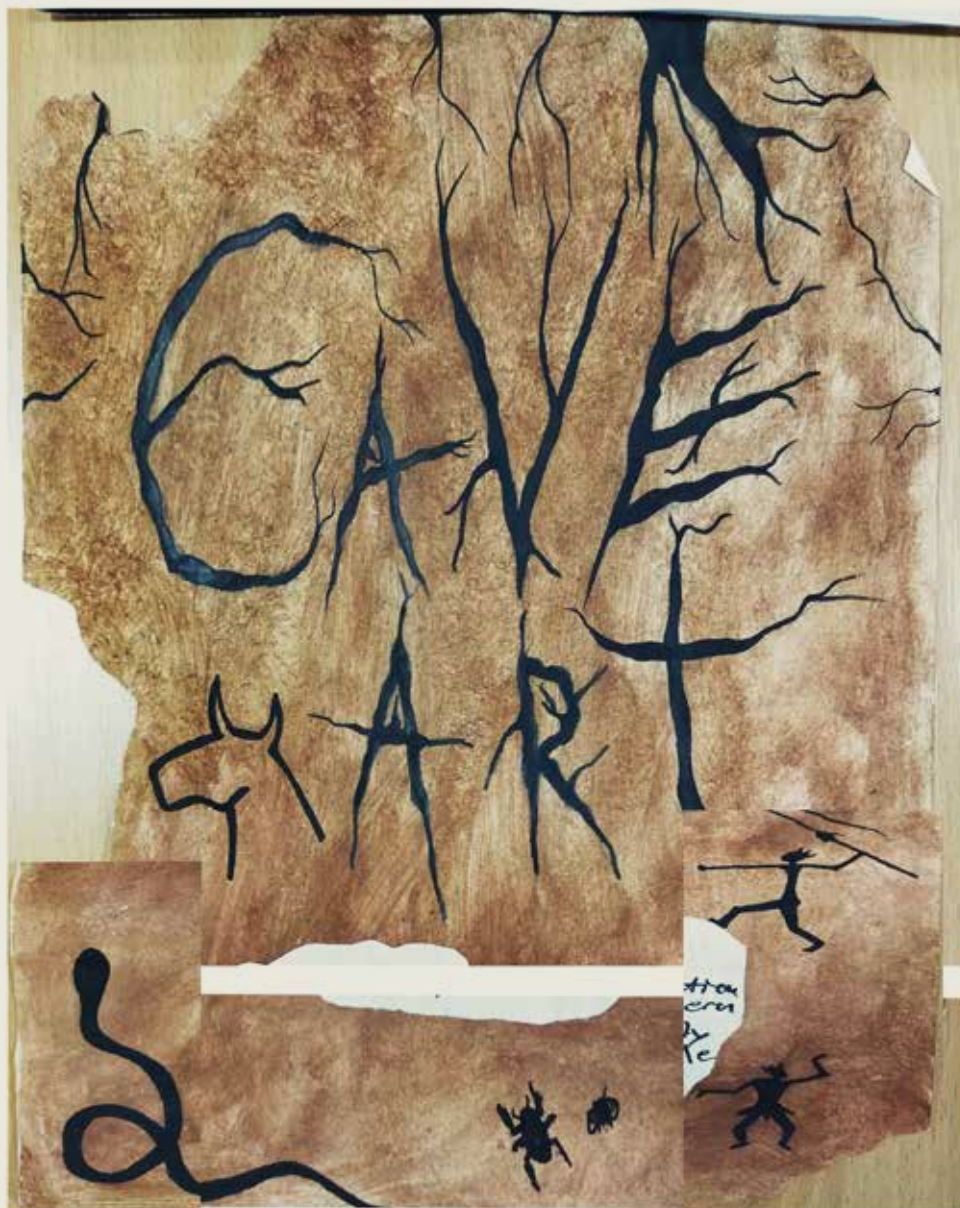
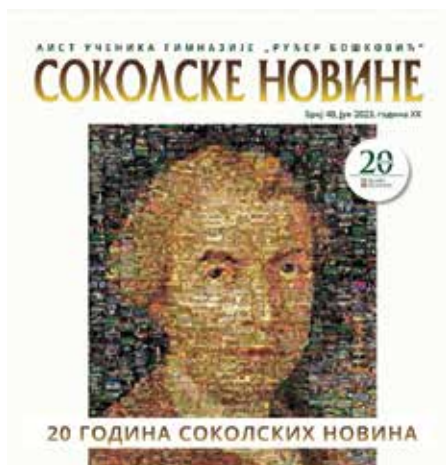

ЛИСТ УЧЕНИКА ГИМНАЗИЈЕ „РУЂЕР БОШКОВИЋ“

СОКОЛСКЕ НОВИНЕ

Број 41, јануар 2024, година XXI

Број 41, јануар 2024, година XXI

Impresum

Издавач: Гимназија „Руђер Бошковић”

Извршни директор: Дијана Штулић

Главна и одговорна уредница: Катарина Урошевић

Ликовни уредник: Зоран Мишић

Лектор: Катарина Урошевић

Редакција: Анђела Вучковић, Тара Манигодић, Софија Радовановић, Луна Зимоњић, Александар Василић, Андреа Старчевић, Нађа Весић, Маша Алвировић, Марија Бозало, Анастасија Рајковић, Дора Будеч, Адријана Поповић, Искра Милојевић, Божидар Василић, Петар Толимир, Дамир Омрчен, Марија Кержлин Трифуновић, Милена Павловић, Милица Скупајић, Нена Шурлан, Тијана Срдановић, Дарко Милетић, Азра Љујић, Ива Спасић, Наталија Радовић, Нада Милићевић.

Насловна страна: Борис Урошевић 16

Дизајн: www.printscreen.rs

САДРЖАЈ

АКТУЕЛНОСТИ, КУЛТУРА, ЈАВНИ ЧАС, ИНТЕРВЈУ, КРЕАТИВЦИ, ГРАЂАНИН СВЕТА, ЕКОЛОГИЈА, СПОРТ, МАТУРАНТИ, ПСИХОЛОШКИ КУТАК, ПУТОПИСИ, КЛИКЕРИ, ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ, АЛТРУИСТА, ДР КУТАК, МУР КУТАК, БИСЕРИ, ЛИНГВИСТИЧКИ КУТАК, ДРАМСКИ КУТАК, ЗА И ПРОТИВ, РЕЧ УРЕДНИЦЕ

МИСИЈА ШКОЛЕ

Ruđer Bošković School inspires learners to become honourable, principled, knowledgeable and caring individuals, capable and willing to make considerable contribution to a local and a world-wide community.

Руђер Бошковић школа инспирише ученике да постану часни, принципијелни, образовани и обзирни људи способни и вољни да дају значајан допринос локалној и светској заједници.

РЕКЛИ СУ О

Љубав се састоји од једне душе коју настанују два тела – Аристотел
Ни хаљину не ваља крпити, а камоли љубав. Боље је отићи. – Меша Селимовић

Пољубац је сусрет најлепши на свету – Јован Дучић

Може ли се икада заборавити оно што се једном волело – Жан Жак Русо
Није важно колико радиш, већ је важно колико љубави уносиш у оно што радиш и колико то дарујеш другима – Мајка Тереза

Ако волиш некога, реци му то, јер срце може бити сломљено и речима које се не изговоре – Жарко Лаушевић

Ти која имаш руке невиније од мојих

Весна Парун

Ти која имаш руке невиније од мојих
и која си мудра као безбрижност.
Ти која умијеш с његова чела читати
боље од мене његову самоћу,
и која отклањаш споре сјенке
колебања с његова лица
као што прољетни вјетар отклања
сјене облака које плове над бријегом.

Ако твој загрљај храбри срце
и твоја бедра заустављају бол,
ако је твоје име починак
његовим мислима, и твоје грло
хладовина његову лежају,
и ноћ твојега гласа воћњак
још недодирнут олујам.

Онда остани покрај њега
и буди побожнија од свију
које су га љубиле прије тебе.
Бој се јека што се приближују
недужним постељама љубави.
И блага буди његову сну,
под невидљивом планином
на рубу мора које хучи.

Шећи његовим жалом. Нека те сусрећу
ожалошћене плискавице.
Тумарај његовом шумом. Пријазни гуштери
неће ти учинити зла.
И жедне змије које ја укротих
пред тобом бити ће понизне.

Нека ти пјевају птице које ја огријах
у ноћима оштрих мразова.
Нека те милује дјечак којега заштитих
од ухода на пустом друму.
Нека ти мирише цвијеће које ја заливах
својим сузама.

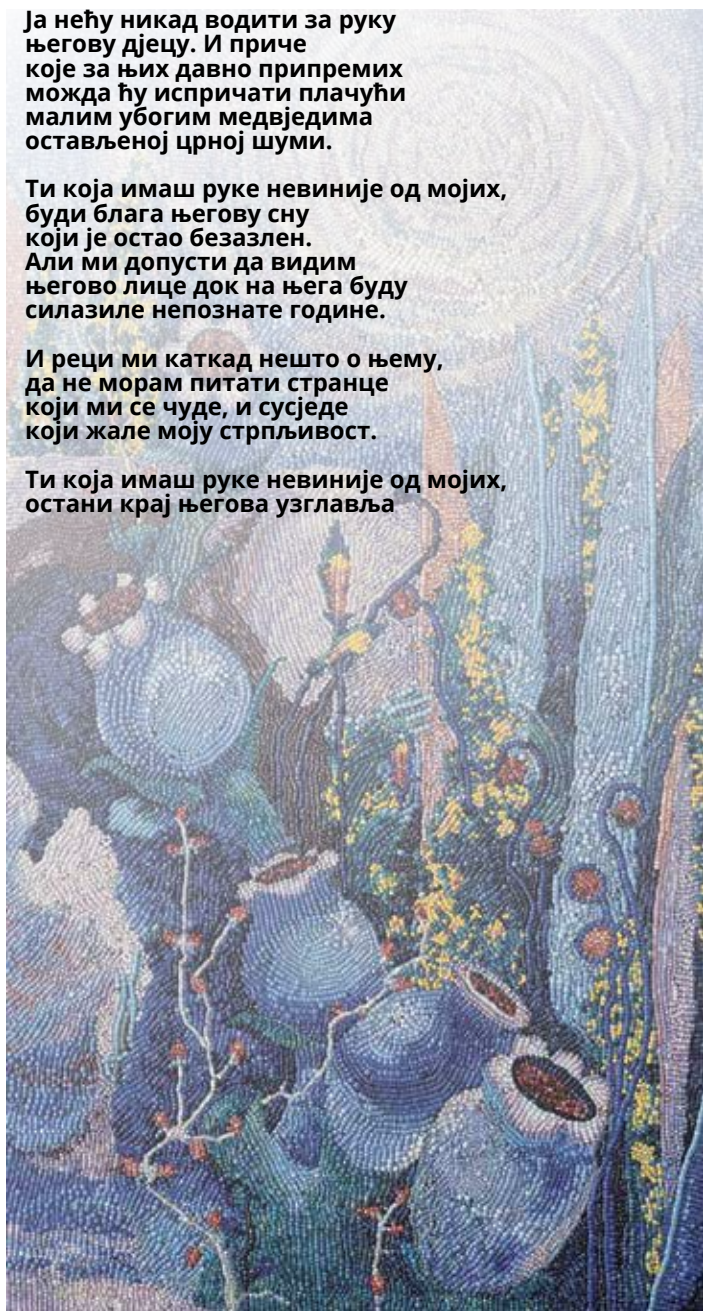
Ја не дочеках наљепше доба
његове мушкости. Његову плодност
не примих у своја њедра
која су пустошили погледи
гонича стоке на сајмовима
и похлепних разбојника.

Ја нећу никад водити за руку
његову дјецу. И приче
које за њих давно припремих
можда ћу испричати плачући
малим убогим медвједима
остављеној црној шуми.

Ти која имаш руке невиније од мојих,
буди блага његову сну
који је остао безазлен.
Али ми допусти да видим
његово лице док на њега буду
силазиле непознате године.

И реци ми каткад нешто о њему,
да не морам питати странце
који ми се чуде, и сусједе
који жале моју стрпљивост.

Ти која имаш руке невиније од мојих,
остани крај његова узглавља

ОРИЈЕНТИРИНГ У БОТАНИЧКОЈ БАШТИ

Другаци гимназијалци су провели диван дан 12.9. у природи, у посебно осмишљеном оријентирингу у оквиру Ботаничке баште. Наш занимљиви водич Душан нас је провео кроз историјат баште, тајне јапанског врта, посебности стаклене баште... На крају су ученици ишли у потрагу за својом загонетном биљком. Уживали смо и обећали да ћемо доћи поново у време трешњиног цвета.

ИЗЛЕТ У ВРШАЦ

У среду 18.10.2023. ученици првог, другог и трећег разреда Гимназије „Руђер Бошковић“ ишли су у посету Ваздухопловној академији у Вршцу. Посету је водио професор физике Иван Радојичић. По доласку на Академију ученици су били упознати са главном зградом аеродрома. У тој згради се налазе канцеларије где бораве метеоролози. Након обиласка централне зграде, ученици су прешли у обилазак следеће Наранџасте зграде. У њој су ученици видели најновије симулаторе на којима будући пилоти вежбају и полажу тестове пре него што оду у прави авион. Такође су видели и старије верзије симулатора. Након обиласка Наранџасте зграде ученици су разгледали хангаре у којима су се налазили разни авиони на којима се врши тест вожње. Цео дан је био врло забаван и интерактиван.

Андреа Старчевић Ila

НАШИ НАУЧНИЦИ

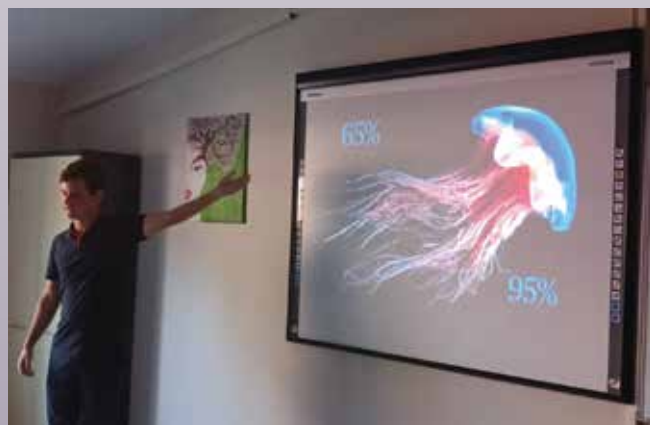
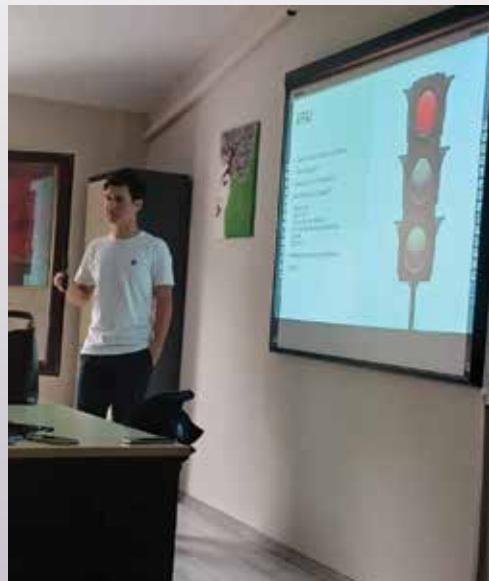
Ученик другог разреда Огњен Миросављевић је ишао у Петницу на летњи семинар од 2. до 11. септембра. Позван је и на семинар комбинованих наука од 28. октобра до 1. новембра. Био је на укупно три семинара.

Оно што му се свиђа у Петници је то што њехов дух и идеје могу да се размахну, а највише је уживао у лабораторијским вежбама из физике и предавањима из астрономије. Посебно му се допао задатак из физике где је у лабораторији мерио пермеабилност воде.

БОЖИНЕ РАДИОНИЦЕ

Ученици првог разреда су 20.10. вежбали са Божом Василићем, учеником четвртог разреда, како да праве презентације. Божа је 11.10.2023. наставио са радионицама лепог говора. Овог пута је говорио како треба да изгледа презентација која прати наш говор. Ученици су добили да припреме домаћи задатак.

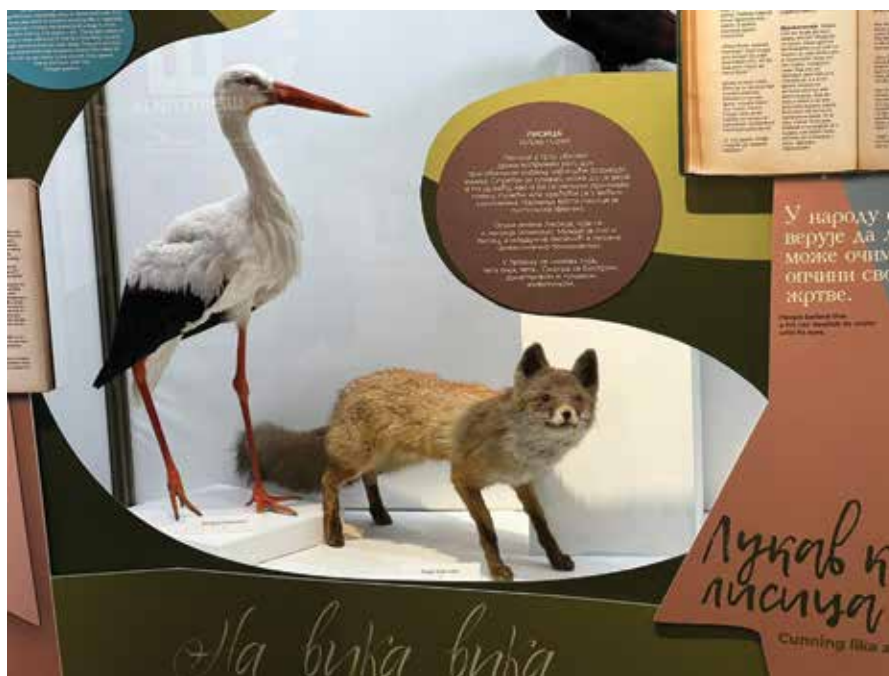
ПРИРОДЊАЧКИ МУЗЕЈ

Ученици трећег разреда гимназије, посетили су 15. новембра Галерију Природњачког музеја заједно са својим професорима. До краја новембра 2023. године, у Галерији природњачког музеја је актуелна изложба Природа и језик Драгане Вучићевић. Изложба је мултидисциплинарна мозаичке структуре, која на сликовит начин сублимира више различитих области: биологију, геологију, анатомију, природу језика, писмо, математичке правилности у природи, итд. Илустрована је бројним експонатима из богатих збирки Природњачког музеја међу којима су минерали, фосили, експонати птица, риба, и разних животиња као што су вукови и камелеони. На изложби су први пут приказани експонати као што су женка лава, женка медведа, бели паун и поједине птице.

Ученици су имали сјајну прилику да им кустос буде ауторка изложбе Драгана Вучићевић која их је спровела кроз изложбу део по део и научила их многе интересантне ствари.

Маша Алвиновић IIIБ

VIENNA INTERNATIONAL SCHOOL

Пре две недеље наша школа била је учесник МУР радионице одржане у Vienna International School. Школа из Беча је била домаћин за шеснаест радионица са преко 300 наставника из 32 земље широм Европе и Африке. Наша наставница математике Драгана Стојчић била је учесник радионице категорије 3 – Управљање оцењивањем. Поделиће са нама нова сазнања и искуства стечена током овог инспиративног семинара.

МУЗЕЈ НИКОЛЕ ТЕСЛЕ

Ученици другог и четвртог разреда гимназије, посетили су 14. новембра музеј Николе Тесле заједно са својим професорима физике. Изложени су бројни артефакти, укључујући Теслину оригиналну опрему, белешке и патенте који сведоче о његовом револуционарном доприносу науци и технологији.

Посетиоци су имали прилику да се упусте у његов ум и открију тајанствене аспекте његовог живота кроз интерактивне експонате. Пре почетка обиласка музеја ученицима је пуштен кратак филм о Теслином животу и његовом доприносу науци, који представља и мање познате аспекте његовог живота и наслеђа.

Андреа Бабић Iva

МАТУРАНТИ У „НАВАКУ”

Матуранти наше гимназије су и овог новембра традиционално били у посети „Навак” академији.

У „Наваку” су учествовали у тренингу безбедне вожње, који помаже да се препозна и избегне опасности током вожње аутомобила пре него што се она догоди.

Уз помоћ потпуно реалних ситуација, при реалним брзинама, за управљачем школских аутомобила, суочили су се са опасностима на путу без улепшавања, али у контролисаним и безбедним условима.

Уз помоћ симулатора и предавања, кроз вежбе на полигонима и стази развијали су инстинкте уз помоћ којих ће моћи правовремено да реагују у критичним ситуацијама у саобраћају.

Утисци су сјајни, искуство непроцењиво!

ДАН ЈЕЗИКА И ХРАНЕ

Девет штандова је било спремно 9.10. за обележавање Дана језика. Ученици су уживали у француском, руском, јерменском, шпанском, италијанском, енглеском, српском, шпанском и кинеском штанду. Ученици, професори и наш Гиле су се потрудили да направе или набаве храну. Сазнали смо и неке занимљиве рецепте, нешто о култури земље из које потиче храна, говорило се на различитим језицима. Кинески штанд је имао и радионицу писања на кинеском. Још једном смо показали другарство и заједништво без обзира на порекло, језик или веру коју имамо.

ПРОГОВОРИ ДА ВИДИМ КО СИ

Данашњи гост у основној школи и гимназији био је глумац Милан Босиљчић, један од оснивача Друштва Изражајност. Трећи пут започињемо сарадњу и ове корисне радионице које ће нам помоћи да постанемо добри говорници. Већина занимања тражи ове вештине и та чињеница је важна и мотивишућа. Ученици су заинтересовани и отворени што је предуслов за напредак.

ДРУШТВО ИЗРАЖАЈНОСТ - ДРУГИ СУСРЕТ

Ученици наше школе – и основци и гимназијалци дружили су се са изузетном екипом Друштва Изражајност 22.11.2023. Марко и Слободан направили су радионицу са нашим ученицима у којима се могло научити мноштво лепих вештина. Говорили смо о себи, радили вежбе одређивања реченичног акцената и паузе и на крају одрадили симулацију ТВ емисије у којој је Слободан био водитељ, одабрани ученици стручњаци за неке области, а остатак групе публика која поставља питања. Заказали смо нови сусрет за децембар и веома се радујемо.

САЈАМ КЊИГА 2023.

Мирис нових књига који смо осетили на изласку из хале 4 означио је крај нашег уживања у овом бајковитом простору. Купили смо дивне књиге овог 27.10. и обезбедили себи диван читалачки викенд. ЧИТАЊЕ ЈЕ НАСЛЕДНО је мисао коју носимо са овог сајма.

„ОДМОР БАШИБОЗУКА“

На аукцији код Сотебија, 09.11.2023. године за Музеј града Београда купљена је слика Паје Јовановића под називом „Одмор башибозука“, уље на дасци. Дело представља једну од најлепших слика Јовановићеве фазе Оријента.

У саставу Музеја града Београда налази се Легат Паје Јовановића, који броји 211 уметничких дела и више од 650 музејских предмета.

На слици је реалистично представљен припадник османске војске у тренутку одмора. Одевен је у препознатљиву ношњу која се састојала од белог килта и црвеног јелека, за појасом су му упасане две кубуре и нож. У једној руци држи пушку, док другом руком пуши наргилу. Цела сцена је смештена у оријентални амбијент у ком доминирају огњиште са казаном, сто и наргила. Реч башибозук значи припадник нерегуларних пешадијских и коњичких војних снага османске армије.

Преузето са сајта Музеја града Београда

ШТО СЕ БОРЕ МИСЛИ МОЈЕ

Ученици прве године 26.10. ишли су у биоскоп Рода да би гледали историјски филм Што се боре мисли моје. Радња филма је прича о Михаилу Обреновићу, његовом животу пре и на дан атентата. Филм је ђацима дао увид у његов живот, како је његово понашање довело до атентата и сам повод и узрок атентата. Уз помоћ филма, ђаци су добили увид у то како су људи причали, понашали, коју одећу су носили и какав је живот био у 19. веку. Филм је дао лепу слику тадашњег живота и помогао ђацима да схвате историју на занимљив начин, а не само кроз речи у књизи.

Тара Манигодић 1а

ТРАГОМ ИВЕ АНДРИЋА

Ученици Граде 8 имали су прилику да 24.10.2023. обиђу главне тачке пута Иве Андрића у Београду. Њихови водичи су била два гимназијалца, која су их уз пратњу професора, спровели кроз овај пут. Наш пут је започео у Спомен-музеју Иве Андрића, у ком су ученици имали могућност да науче мноштво чињеница о Андрићевом животу. Затим смо се упутили ка Призренској 7, где је наш нобеловац живео. Потом смо стали испред хотела Москва како бисмо играли интерактивни квиз из наученог градива. Наша последња тачка је била Српска академија наука и уметности где смо мало више причали о образовању и академском доприносу нашег нобеловца.

Дора Будеч IIIБ

ЗАЉУБЉЕНИ ШЕКСПИР

Гледали смо у Београдском драмском позоришту 18. новембра 2023. представу „Заљубљени Шекспир“, која је романтична драма о славном писцу Шекспиру. Сагледавши га из ове перспективе, било ми је лакше да визуелизујем и разумем стари текст значајног историјског револуционара и постаје ми јасније зашто је толико цењен. Он се издваја од других игнорисањем правила и борбом за љубав и правду. Главна идеја је да је тешко пронаћи инспирацију за стварање, био велики као Шекспир или не. Ипак, једна муза је довољна да створи нешто попут „Ромеа и Јулије“.

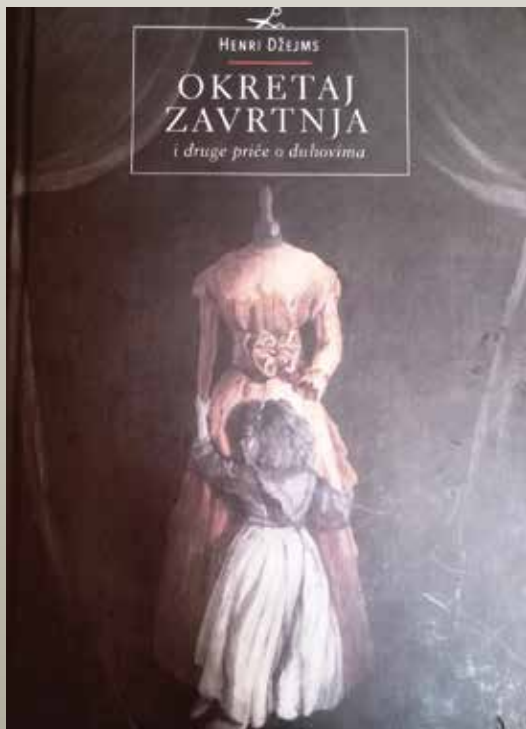
Анђела Вучковић IIIБ

Драги читаоци,

И овог октобра дружили смо се с књигама на Сајму књига. Задовољна сам чињеницом да примећујем благ пораст интересовања за читање код наших ученика. Куповали су многе добре наслове, хвалили су нам се на Сајму. Било је ту историјских књига, незаобилазна Агата Кристи, Оскар Вајлд, књига Tom Schulman-а: Dead Poets Society, и нарочито популарна књига код младих (објављена 1992, а први пут преведена на српски 2004): The Secret History, од Donne Tartt.

Потрудили смо се да на Сајму завиримо на многе штандове, у многе каталоге и да препоручимо књиге из различитих области, и за ученике и за професоре. Кренућемо од издавачке куће Службени гласник, која већ традиционално објављује изузетне наслове, а пажњу ми је привукао наслов: *Божанствени безбожници XX века, књига 1*, Сање Домазет која говори о

истакнутим личностима из културе, науке, књижевности откривајући их из једног интимнијег угла. Овде су похрањене приче о пријатељству Милене Барили и Ђорђа де Кирика, о сликама-ранама Надежде Петровић, о сазнању какав је геније био Моцарт и катарза коју је осетио Милош Форман стварајући филм о њему и његовој музици, о списима Марије Кири... То је и прича о времену када су живели и стварали људи који су живели за уметност и сматрали да је уметност једнако живот. У издању исте издавачке куће су потом изашли и наставци Божанствени безбожници 2, и Божанствени безбожници 3. У последњој књизи је реч о иконама XX века и чини је изузетна збирка од 40 репортажа о личностима које су оставиле трага у култури, науци и уметности. У књизи се налазе есеји о Муракамију, Ал Паћину, Прусту, Шумановићу.

За наше гимназијалце и све љубитеље Хенрија Џејмса, изванредна књига кратких прича: *Окретај завртња и друге приче*. У питању су кратке приче о духовима и мистици, понекад и наивне, али Хенри је мајстор приповедања и тка лагану атмосферу, која увлачи читаоце који несвесно постају део приче. Опуштајуће, лагано, потпуно нешто другачије.

Књига која ме је одушевила је књига Златомира Гајића: *Рок поета Милан Младеновић*. Писано је књига и књига о Милану Младеновићу, али ово није класична биографија, бар не само то. Иако понешто знам о зачетку покрета и музике још код старих Грка, имала сам штошта да научим од Гајића који је разумљиво, питко повезао лирску музику од њених почетака са развојем музике до данас, с посебним акцентом на стварање, утицај и значај који је rock and roll извршио на генерације не само по питању музике већ и начина живота и размишљања. Објаснио је нијансе, постанак панка, и оно, што је мало ко учинио пре њега, објаснио Миланове текстове, анализирајући их стих по стих. Добијамо потпуно нову слику овог невероватног аутора, видимо колико се свака прочитана лектира, темељно образовање осликала у његовој поезији и како свака реч у свакој песми стоји тачно где треба и има више значења која нису видљива на први поглед. Прича о великој групи, једном времену и генерацији, која је иако образована, пуних крила и замаха, негде скренула с пута. За сваку препоруку и за оне који су љубитељи Милановог lika и дела и групе ЕКВ, као и за оне који тек имају жељу да га боље упознају.

Књига вредна пажње у издању Zepter Book, је свакако и биографија Андреја Кончаловског: *Ниске истине*. Андреј је рођени брат руског редитеља Никите Михалкова. И Андреј је редитељ, који је једно време живео и стварао на Западу, а наша публика га највише памти по филму: Танго и Кеш. Андреј прича о брату, одрастању у знаменитој породици (њихов отац је творац руске химне) и СССР-у, о процесу снимања филмова на Западу, о љубави са Ширли Меклејн... Интересантна прича.

Награђивани писац, професорка српског језика и књижевности, Александра Михајловић је 2019. издала књигу, која је наишла на

велико интересовање. У питању је књига: *Софијине мудролије* с Марком Краљевићем, за узраст од 10 до 12 година. Књига погађате, говори о нашем највећем јунаку, али тражи од деце да се упознају и са историјским околностима и предањем, а у књизи има и делова које сваки читалац треба сам да попуни или допуни. Нова књига, која тек треба да изађе из штемпе, а већ је награђена, *Принцезе са тавана*, о српским средњовековним владаркама. Чекаћемо с нестрпљењем и ову нову њену књигу.

За распуст набавите неку од ових књига, а за касније се договоримо.

Велики поздрав, Милена библиотекарка

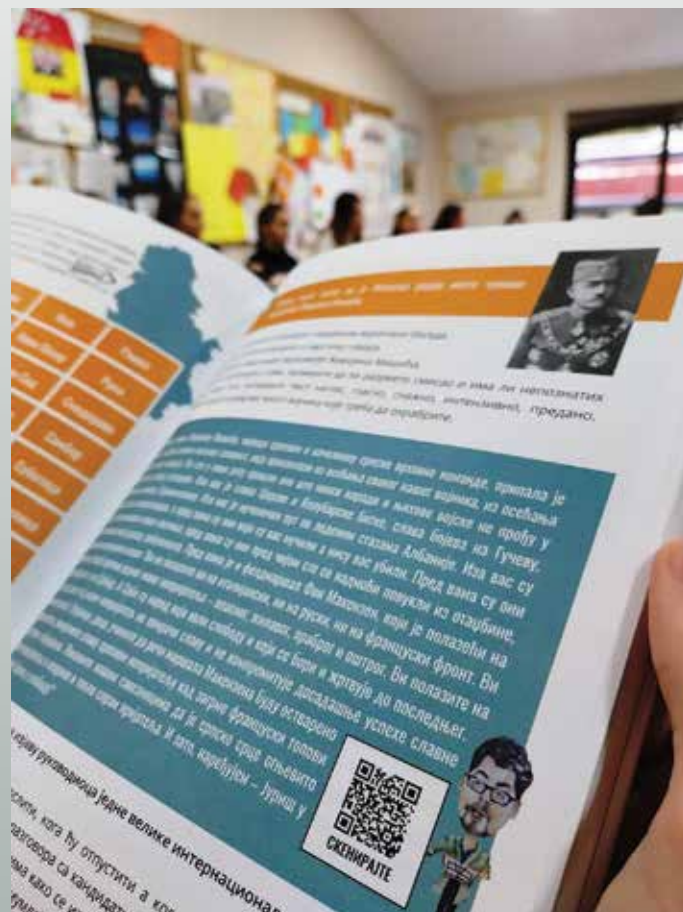
АДЛИГАТ

Нестварно бајковито путовање ходницима музеја књиге и путовања окупио је другаче 8.12.2023. У музеју смо видели најразличитије облике књига. Нама је била најзанимљивија јестива књига од пиринча. Било је још занимљивих књига: од свиле, на штапићима од бамбуса, минијатура... Оно што је посебно, била је посвећеност наших кустоса који су представили колекцију, легат великих људи, који су успели да нас заинтересују да видимо ово културно благо. Два сата је протекло као трен. Мислимо да смо одлутали у прошлост и схватили да смо ми потомци једне бурне, отмене, културне историје.

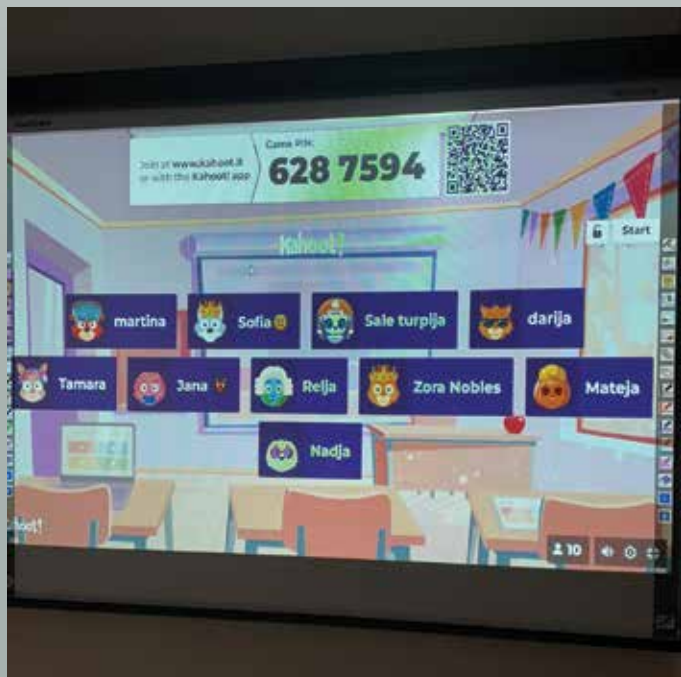
ДРУШТВО ИЗРАЖАЈНОСТ – ТРЕЋИ СУСРЕТ

Две групе – основци и гимназијалци – дружили су се 13.12.2023. са Друштвом „Изражајност“. Изузетне вежбе дисања помогле су нам да добро одрадимо вежбе. Наш гост Милан Босиљчић је и овог пута оставио утисак. Ученици су били занимљиви, показали су своје познавање језика, да су слободни, отворени за нова учења и спремни да чују конструктивну критику.

КАНООТ - АЛАТИ ЗА УЧЕЊЕ

Ученик II разреда Аца Василић и наставница српског су направили квиз помоћу кога су ученици 15/16.11. проверили своје знање о Доситеју. Други квиз је био у вези са српским и европским романтизмом. Истакли су се Нађа, Мартина и Реља у б одељењу, Бела и Ема у а одељењу. Сви су уживали, а час је прошао невероватно брзо.

ОГЛЕДНИ ЧАС СТОПАМА ДОСИТЕЈЕВИМ У БЕОГРАДУ

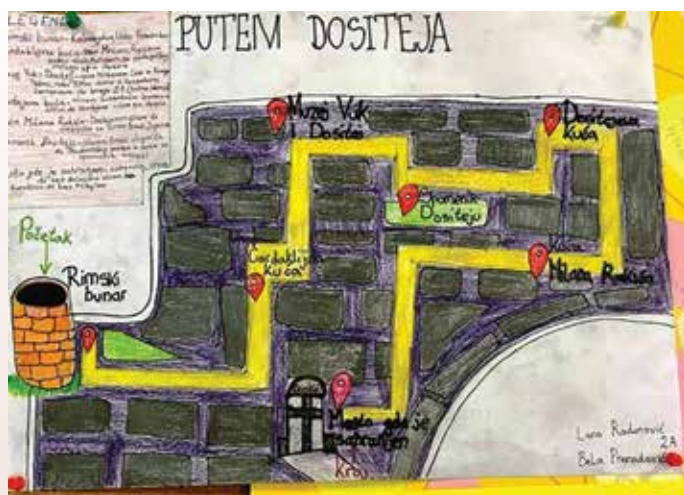
Ученици другог разреда су 3.11.2023. презентовали своје истраживање о Доситејевом животу у Београду. Помогла им је прича Улица Доситејева Светлане Велмар Јанковић и други извори. Резултат су дивне мапе и велико знање о овом важном човеку за нашу културу.

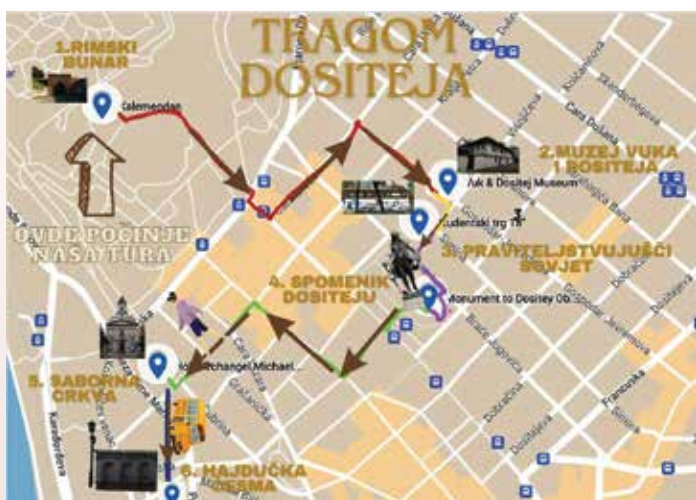
Аца, Ивона и Софија

Нана, Тамара и Реља ИБ

Бела и Лара ИБ

Нађа, Огњен и Матеја

Ема и Искра

ИНТЕРВЈУ СА ИВАНОМ ВУКМИРИЋОМ БАЋАНОВИЋ, ДИРЕКТОРКОМ ШКОЛЕ

• Колико је захтевно управљати системом као што је наша школа?

Наша школа је комплексан систем, првенствено због програма које спроводи али и високих очекивања која имају сви учесници у нашој школској заједници. У „Руђеру“ радим 20 година, тако да сам навикла и на динамику и промене, учествовала сам у свим трансформацијама које је школа имала од оснивања. Опредељење ка интернационалним програмима са увођењем прво Диплома програма 2006. године за нашу школу је значило прекретницу ка модерним програмима. Школа Руђер Бошковић је у кратком временском периоду направила значајан напредак ка изврности у образовању различитим програмским и осталим активностима испуњавајући своју мисију која инспирише ученике да постану часни, принципијелни, образовани и брижни појединци, способни и вољни да дају значајан допринос локалној и светској заједници. У смислу управљања, било је пуно посла око увођења и популаризације IB програма.

Што се саме улоге директорке тиче, она захтева, слично као и за сваког наставника, вештине управљања, решавања проблема, критичког размишљања, комуникације и бриге за друге.

• Да ли Вам професија психолога помаже у том послу?

Да, наравно, првенствено у разумевању развоја деце као и разумевање родитеља и њихових брига око одрастања и васпитања деце. Али, позиција директорке често налаже и обезбеђивање да се школска правила поштују а то је важно јер свака школа треба да буде јасно уређен и смислен систем, предвидив и безбедан.

• Ученици мисле о Вама да сте изузетно смирени и да држите ствари под контролом, како то постижете?

Да бисмо могли добро да рузмемо појаве и друге особе, то не можемо да постигнемо када смо узнемирени. Дакле, свест о том циљу нам увек помаже да останемо смирени трудећи се да сагледамо различите перспективе.

• Рекли сте да радите двадесет година у овој школи. Можете ли да поделите са нама неку занимљиву успомену или анегдоту?

У школи радим од оснивања, од 2003. године. Са радом сам почела као школски психолог, затим сам радила на увођењу Диплома програма за који је школа ауторизована 2006. Од тада сам била DP координаторка, кратко сам предавала Theory of Knowledge, а од 2011. и предмет Psychology. Сећам се тренутка када сам као координаторка јавила нашем ученику Александру Радуловићу да је добио максималних 45 поена у Диплома Програму. Он је тада буквално пао са ногу и разговарао је са мном са асфалта у Венецији.

• Како мислите да можемо да подигнемо свест о хуманости код деце у нашој школи?

То је јако добро питање, мислим да оваквим акцијама можете да подстакнете хуманост код деце. Оно што је јако важно је чињеница да је ова идеја и организација целог овог данашњег догађаја дошла баш од нашег ученика Николе Урошевића. Остали су наравно помогли у целокупној организацији. Мислим да би се то постигло константним подсећањем на то да постоје људи који имају различите потребе и који су у разним проблемима и организовање оваквих активности. Управо се дешава то подстицање на развијање хуманости и саосећања код деце.

• Које све акције организује наша школа?

Постоје традиционалне акције које се зову „Хуманост на делу у дечијем оделу“, „Руђер ФЕСТ“ и многе акције као што је хуманитарни новогодишњи базар. Оне су већ некако организација школе. Али као што сам рекла ми више волимо када нам ученици дођу са идејама, а онда им ми помажемо да их организују и спроведу у дело.

- **Зашто мислите да је важно да ми као школа подстичемо дечију иницијативу за овакве манифестације?**

То је веома важно зато што на тај начин подстичемо и развијамо личну одговорност код ученика јер смо увек на крају сви ми одговорни за све што се дешава у окружењу у коме живимо. Ми смо приватна школа и деца која похађају нашу школу су у многим погледима привилеговани јер имају јако добре услове за учење. Баш због тога је важно да подижемо свест о томе да има и деце која немају тако добре услове као и ми овде.

- **Колико ми као школа подижемо свест да постоје деца која имају различите проблеме у нашој локалној заједници али и на глобалном нивоу?**

Важно је некако глобално и локално да се подиже свест о томе, у нашој школи се такође подиже свест о томе али увек може више. Ми нисмо сами у свету и јако је битно да имамо свест о туђим проблемима.

- **Порука за наше читаоце**

Волите себе и друге, потрудите се да разумете туђе перспективе. Окружите се пријатељима и нађите смисао у ономе што радите или трагајте за стварима које ће вам помоћи да тај смисао постигнете.

Андреа Старчевић Ila

ИНТЕРВЈУ СА АЛЕКСОМ РАДУЈКОМ

Радујко је фудбалер београдског клуба „Црвена звезда“. Он је такође ученик наше школе. Фудбал је његова велика страст, а жеља му је да једног дана заигра за први тим у дресу Црвене звезде.

1. Шта те је подстакло да почнеш да се бавиш фудбалом?

Старији брат је тренирао фудбал и он ме је подстакао да и ја почнем да га тренирам. Као мали бих га веома често гледао на терену како ужива док води лопту ка голу. Све то ме је јако фасцинирало па сам на крају и ја обукао Звездин дрес и заиграо за тај клуб.

2. Колико дуго тренираш фудбал?

Фудбал тренирам од своје осме године, што би значило да га тренирам већ осам година. Професионално се бавим фудбалом већ две године.

3. Колико одрицања је потребно да се бавиш фудбалом?

Потребно је доста одрицања, из мог личног искуства могу да кажем да сам био одсутан са много забавних активности које осталој деци остану успомена за цео живот. То су разне екскурзије, дружења са другарима... Такође сам прилично одсуствовао из школе. Све у свему, да би се неко бавио фудбалом на професионалном нивоу потребно је јако пуно одрицања.

4. Како постижеш школске обавезе?

Уз одличну организацију и велику помоћ дивних наставника који су ми увек изашли у сусрет и указали помоћ када ми је била потребна успео сам да се изборим са свим потешкоћама са којима се суочавам током школовања.

5. На којој позицији играш?

Играм на позицији левог крила. То значи да ја играм високо по левој страни терена, а мој задатак је да постигнем што више асистенција, али и по неки го је увек добро дошао.

6. Да ли би желео да се овим спортом бавиш до краја своје каријере?

Цео мој живот ће сигурно бити посвећен спорту, да ли као играч или са неком другом улогом то ћемо још видети. Никада се не зна шта ће нам живот донети.

7. Које су предности и мане бављења професионално неким спортом?

Предности овога су стицање пријатељстава за цео живот, стицање добре грађе... Такође је веома лепо то што сам научен доброј организацији. Лоше стране овога су то што има превише одрицања, али и константан ризик од задобијања повреде која би могла да ме кошта чак и комплетне каријере, коју сам ја нажалост доживео.

8. Колико су тренинзи захтевни?

Тренинзи су јако захтевни јер је ниво у ком ја играм веома захтеван и потребна је озбиљна посвећеност, психичка спремност и велики труд.

9. Колико често играш утакмице?

Сваке недеље играм по једну утакмицу, али се дешава да имамо и више утакмица у току недеље.

10. Можеш ли да ми кажеш неку поруку за крај за наше читаоце!

Свако треба да се бави спортом и да верује у себе, али и да буде објективан да процени своје лимите. Уживање у спорту је смисао живота.

Андреа Старчевић Ila

The first unit with MYP 4 students in English Language Acquisition was Where do I belong? Students found out which meaningful elements of their identity they take with them wherever they go. They explored how they make their own identities and the ways to express belonging. For their summative assessment, students wrote essays by interpreting quotes from the videos and films viewed during the classes.

Home is community of people and in one which feels they belong. – TedTalk, Zoe Perkul (Where is home?)

Home is where the heart is. It is a place where we feel loved, safe and accepted. But home is more than a building. It's a community of people that care for each other.

When we think of home, we usually think about friends and family. They are the ones who make us feel like we truly belong. Whether it's our parents, siblings or close friends, these are the people who understand us, celebrate our success and comfort us during tough times. Home is also a place where we can be ourselves without judgment. It's a place where we can express our thoughts, emotions and ideas freely. We can laugh cry and share our dreams and inspirations with those who truly care. In a home we build memories that last a lifetime. It is something that has no price and is unique. Movies, trips and family experiences make a lifetime bond that can't be forgotten.

The place we feel like our home, is the most important place. We can always come there, ask questions, get help, and they will always be there for us. It's the biggest treasure of every individual.

By Lazar Lukić Ib

ДОДИР КАО ЛЕК

Већ се у време Луја VI Дебелог (12. век) појавио писан документ који по први приповеда о церемонији „додиривања шкрофула“. Од тог времена, лечење шкрофула постаје преимућство француских и енглеских краљева: Робер Побожни је може бити имао ову моћ, а још извесније су је имали Филип I и Луј VI, али се бројна сведочанства о излечењима јављају од времена Светог Луја. Ова пракса, заснована на приписивању хришћанском краљу моћи излечења додиром, задржаће се у Француској све до крунисања Шарла X, 1824. године.

Шкрофуле су средњовековни назив за болест која је у савременој медицини подводи под термин туберкулозни аденитис: реч је о запаљењу лимфних чворова на врату, што је праћено отицањем и изразитим гнојењем, и болест се уопште интерпретира као спољашњи знак туберкулозе. Иако заразна, ово обољење ипак није смртоносно, а највећи ризик који носи са собом је стерилитет. Будући способна да се спонтано повуче сама од себе, болест је дуго времена служила како би се оправдала божанска природа француских краљева.

Било да сте припадник елите или обичног света, нико у 12. веку не доводи у сумњу да владар може да излечи шкрофуле, што иде дотле да болест почиње да носи назив „mal royal“ (краљевска болест). Па ипак, иницијативу за овакву праксу покренуо је сам краљ: изменама у церемонији крунисања, Луј VI је желео да учврсти харизму улоге краља, иницијатива коју су само потврдили његови наследници.

Од 1108. године, претходница крунисања сваког француског краља је помазање, односно церемонија да се на тело суверена нанесе уље, за које се тврди да има божанско порекло. Познатије под називом миро (помазање), уље потиче од Свете бочице, коју је голубица гласница донела од Светог духа Ремију од Ремса (Remi de Reims), који је користи како би њиме најпре крстио Кловиса, првог краља Франака. Пошто долази са неба, уље даје краљу религиозни карактер, што му омогућује, попут Христа, да чини чуда. Овај ритуал, настао у време Каролиншке династије, приписује краљевима божански легитимитет. Тиме француски краљ постаје краљ-свештеник, вођа Божијег народа, заштитник црква, па самим тиме, човек кога је Бог уздигао изнад осталих смртника, овенчаног светлошћу и тајним моћима, од којих и оном да лечи људе.

У почетку, церемонијал је једноставан и без помпе. Тако, Свети Луј дотиче оболеле свакодневно. Довољно је да дођу к њему и да затраже ову услугу, под условом да га сачекају док се не заврши миса. Међутим, од времена Луја XI (15. век), болесници се групишу како би присуствовали јединој церемонији током седмице. Од тог времена се уводи и обавезан лекарски преглед пре самог чина, како би се одстранили они који пате од неке друге болести. Представници династије Капети задовољавају се тиме да руком додирну само оболеле делове, иза чега би уследио исписивање крста руком у ваздуху изнад оболелих делова тела, или на челу болесника: симболично, контакт са краљевом руком преноси ону тајанствену силу која обитава у њему, а благослов краља-свештеника комплетира читав процес.

Од 16. века, краљ прати ритуал стереотипном реченицом: „Краљ те дотиче, Бог те излечи“ (Le Roi te touche, Dieu te guérit). Оздрављења, када уште и дође до њих, делују нам првенствено као природна и психолошки условљена: чудо се дешава јер су поданици убеђени да је до њега стварно и дошло. У 17. веку, додиривање оболелих постаје најсвечанији догађај у краљевству. Извршаван искључиво током великих празника (на Ускрс, на Духове или на Божић), најављен од уличних викача или плаката окачених по граду, церемонија се најчешће

одржава у најдужој галерији садашњег музеја Лувр. Болесници долазе у гомили, а поред Француза, ту су и странци, што иде дотле да само француска краљевска кућа може да експлоатише чињење чуда, како би показала своју надмоћ у односу на остале европске династије. На празника Духова, крај Луј XIV, нешто мало времена пре смрти, дотиче у једном дану 1700 оболелих, што је доказ да, какво год да је његово здравствено стање, краљ мора превентивно да води рачуна о здрављу својих поданика.

Међутим, овај ритуал се потом неће још дуго задржати. Луј XV и Луј XVI „лече“ и даље на хиљаде поданика, али веровање у чуда одолева променама у менталитету људи у пререволуционарној Француској XVIII века. Победоносни рационализам века просветитељства све више удаљава елите од религијске визије света, којој ова традиција припада. Ако обичан народ и даље верује да крај чини чуда, интелектуалци тог доба су неповерљиви, па и отворено иронични.

Но, чини се да и краљеви све мање верују у ову праксу. Од Луја XV, чувена реченица је измењена, те сада гласи „Нека те Бог излечи, јер те је краљ дотакао“. Док ће се крај Шарл X 1824. обратити окупљењим болесницима речима: „Донео сам вам речи утехе. Од свег срца вам желим да оздравите“.

Дарко Милетић, проф. француског

НА ДОРУЧКУ СА ФРАНЦУЗИМА

И ове године смо припремили доручак у духу француских обичаја. Уз звуке и мелодије Едит Пјаф, наше професоре и другаре, служили смо *des petits croissants, des tartines avec des confitures...* Хелена Савић, Маша Алвировић, Марија Миловановић, Никола Урошевић и професорка Азра су били домаћини који су нам засладили дан.

IL MIO VIAGGIO IN ITALIA IL MIO VIAGGIO IN ITALIA

Ho visitato una piccola città di Cefalù, che ha uno splendido scenario naturale

Quando ho visitato Sicilia, ho visto il vulcano Etna, che è uno dei pochi vulcani attivi nel mondo

Questo è uno dei miei luoghi preferiti in Sicilia, perché qui è stata girata l'ultima scena del film "Godfather 3", ma non voglio dire che succede, dovete guardare il film

Il poster per un film di Roberto Rossellini, ho pensato che è molto bello

DOVE MANGIARE IN ITALIA

A differenza della maggior parte degli altri Paesi, in Italia ci sono cinque tipi di ristoranti. Questi includono il ristorante (un ristorante formale), la trattoria (meno formale del ristorante ma più formale dell'osteria), l'osteria (meno formale sia del ristorante che della trattoria; in origine erano locande che offrivano posti letto), la pizzeria (serve solo pizza), la tavola calda (la tavola calda serve cibo preparato in giornata a basso costo). Se mai andrete in Italia, assicuratevi di scegliere il ristorante giusto per la vostra occasione. Non ha senso andare in un ristorante se l'unica cosa da fare è mangiare qualcosa.

I FORMAGGI ITALIANI

Sapevate che ogni regione italiana ha il suo formaggio?! È vero, ogni regione italiana esporta il proprio formaggio, il che fa l'Italia il terzo esportatore di formaggi al mondo, dopo la Germania e l'Olanda. Di seguito è riportata un'immagine dei formaggi esportati da ogni regione:

Recept – Mateja Ćumurija IIb

RICETTA PER GLI SPAGHETTI ALLA NAPOLETANA

Ingredienti:

- pasta “Barilla” spaghetti n. 7
- salsa di pomodoro
- aglio
- parmigiano

Preparazione:

Come prima cosa, mettere gli spaghetti in acqua bollente a fuoco massimo. Attendere 11 minuti perché siano pronti.

Mentre gli spaghetti si preparano, tagliare l'aglio a pezzetti.

Allo stesso tempo, aprire la salsa di pomodoro e iniziare a cuocerla in un'altra pentola. Cuocere per 10-15 minuti.

Una volta terminata la cottura della pasta, scolatela e la fase 1 è terminata.

Mentre la salsa di pomodoro sta cuocendo, aggiungete l'aglio e spegnete il fuoco. La fase 2 è terminata.

Se volete servire il piatto già pronto, mettete il sugo nel piatto dopo aver servito la pasta. E per il finale, mettete del parmigiano.

Buon appetito!

Dan jezika – Nađa Vesić IIb

In ottobre, abbiamo festeggiato il giorno delle lingue e abbiamo portato a scuola alcuni cibi tipici d'Italia. Per esempio, la nostra classe ha veramente presentato il spirito della tradizione d'Italia. Abbiamo collaborato con la prima classe e ognuno di noi ha portato qualcosa - biscotti, molti formaggi come il parmigiano e la mozzarella, i cannoli. Tuttavia, la pizza era il piatto più famoso.

Recept – Uroš Radunović IIb

Ciao!

Ecco una ricetta super semplice e gustosa per gli Spaghetti Bolognese fatti a casa. Ti divertirai a preparare questo piatto confortante!

Ingredienti:

- 450 g di carne macinata
- 1 cipolla, tritata finemente
- 2 spicchi d'aglio, tritati
- 1 carota, grattugiata
- 1 gambo di sedano, tritato finemente
- 1 lattina (400 g) di pomodori pelati
- 2 cucchiaini di concentrato di pomodoro
- 250 ml di brodo di carne
- 120 ml di vino rosso (opzionale)
- 1 cucchiaino di origano secco
- 1 cucchiaino di basilico secco
- Sale e pepe q.b.
- Olio d'oliva per cucinare
- 450 g di spaghetti
- Parmigiano grattugiato per servire
- Basilico fresco per guarnire

Preparazione:

1. Riscalda un bel po' di olio d'oliva in una padella grande a fuoco medio. Aggiungi la cipolla tritata e l'aglio, e fai soffriggere finché diventano traslucidi.
2. Aggiungi la carne macinata nella padella e fallo rosolare finché diventa dorata. Sbriciolala mentre cuoce.
3. Aggiungi la carota grattugiata e il sedano tritato. Lasciali cuocere per circa 5 minuti finché le verdure diventano morbide.
4. Versa i pomodori pelati, aggiungi il concentrato di pomodoro, il brodo di carne e, se ti senti particolarmente ispirato, il vino rosso. Mescola bene tutto.
5. Aggiusta il sapore con origano, basilico, sale e pepe. Abbassa il fuoco, copri e lascia cuocere a fuoco lento per almeno 30 minuti. Questo permetterà ai sapori di amalgamarsi alla perfezione.
6. Mentre il sugo cuoce, prepara gli spaghetti seguendo le istruzioni sulla confezione. Una volta pronti, scolali.
7. Impiatta! Versa quel delizioso sugo Bolognese sugli spaghetti.
8. Completa il tutto con una spolverata di Parmigiano e qualche foglia di basilico fresco in cima.

Ed ecco fatto! I tuoi Spaghetti Bolognese fatti a casa sono pronti per essere gustati. Buon appetito!

EIN TAG IN DEUTSCHLAND

In dem letzten Monat waren wir zum ersten Mal in Deutschland. Wir haben viele neue Gerichte probiert, es hat uns wirklich gefallen. Am ersten Tag haben wir zum Frühstück Gebäck gegessen, und sind rund um die Stadt spazieren gegangen. Typische Spezialitäten der deutschen Küche sind Berliner Pfannkuchen zum Frühstück. Also es war ok, es war nicht das beste Essen, das wir in Deutschland probiert haben, aber es schmeckt uns. Nach dem Frühstück haben wir ein typisch deutsches Mittagessen gesucht. Wir haben eine U-Bahn genommen bis zum Restaurant in Berlin. Wir haben Sauerkraut mit Brezeln gefunden. Das Sauerkraut war nicht so lecker, aber die Brezeln waren sehr gut. Die deutschen machen Brezeln am besten. Am Abend haben wir unterschiedliche Sachen gekostet. Zum Beispiel, ein alkoholfreies Bier und Schwarzwälder Kirschtorte, die beiden waren sehr gut, und es hat uns geschmeckt! Wir müssen wieder das essen und trinken. Nach diesem Snack haben wir zum Abendessen Currywurst gegessen. Sie war ok, aber es gefällt uns nicht. Wir erinnerten uns, dass wir die Deutsche Schokolade probieren sollten. Dann sind wir zum Supermarkt gegangen und wir haben Ritterspot, Haribo und Kinder Schokolade gekauft. Deutschland war schön und die Essen war lecker und es hat uns Spaß gemacht. Unsere Reise war überall ganz gut, und wir mochten wieder zu Deutschland kommen.

Tamara Lecic
Lara Saric

ПРИВЫЧНАЯ ЕДА В ЭМИГРАЦИИ

Для многих людей, живущих за границей, очень важна некая связь с родиной. Хорошим примером может послужить любимое блюдо, которое поможет вспомнить прекрасные моменты из детства и юности. Но как быть, если в новой стране проживания не едят привычную нам еду? В этой статье мы разберём несколько вариантов, которые используются эмигрантами.

1. Специальные магазины

Почти везде есть магазины русских или украинских продуктов, там можно найти всё, что душе угодно: от любимых конфет до жареных семечек. Но многие люди жалуются, что цены в таких магазинах очень высоки, что отпугивает многих покупателей.

2. Самостоятельная готовка

Некоторые блюда, как салаты или десерты можно приготовить самим дома, если имеются все нужные ингредиенты. Однако рецепт может оказаться сложным или требующий дополнительных усилий или оборудования. Несмотря на все трудности, может получиться даже вкуснее, чем покупная еда.

3. Посылки

Если продукт имеет долгий срок хранения, то можно заказать её через почту из родной страны. Кажется, что это очень хороший вариант. К сожалению, такая посылка может обойтись очень дорого. Всё из-за налогов и сборов.

Конечно, это не все способы. Но важно радовать себя любимыми блюдами, которые приносят вам счастливые эмоции!

Статья: Мельникова Алёна 3 IB

HOW SALVADOR DALÍ CREATED THE CHUPA CHUPS LOGO

Its success in Spanish territory was undeniable, reaching practically the entire territory, becoming the favorite candy for children. Someone with Bernat's vision was clear about the next step: **international sales**. But to launch the product outside Spain, the product had to be relaunched as if it were **starting over**. This required a hook to attract new and potential customers. It was then that **Enric Bernat** traveled to Figueres (Girona) to commission the **redesign of the Chupa Chups logo from Salvador Dalí himself**, who at that time was one of the most influential international figures in the world.

The job was to make a good logo to achieve business goals. The peculiar artist agreed in exchange for a millionaire fee, which Enric accepted. Unsurprisingly, the quirky surreal artist thought for a while and began scribbling until he designed the **daisy logo on a paper napkin**. It took him **less than an hour to create one of the most iconic logos of all time**.

Although it may seem like a reluctant job, the truth is that the changes were smart. The first novelty was the use of a **single red color on a yellow background**, eliminating the three colors red, black and yellow.

The second is to introduce one of the most emblematic elements of the logo and one of the clearest signs of identity of Chupa Chups: **the flower shape that surrounds the logo**. The last contribution was a recommendation from the artist to Enric, to **place the logo on the upper part of the packaging to favor its visibility** and give it its own personality.

Шпанци и Шпанкиње и професорка Наталија

TORTILLA DE HUEVOS

Una receta española

INGREDIENTES

6 huevos
 ½ taza leche
 ¼ cucharadita sal
 ¼ cucharadita pimienta
 4 cucharadas aceite de oliva
 4 cucharadas harina, cernida
 2 pimientos morrones, cortado en tiras
 3 o 4 papas medianas

ELABORACIÓN PASO A PASO

- Mezclar**
Mezcla los huevos, leche, sal, y una pizca de pimienta.
- Agregar harina**
Agrega el harina y bate hasta que todo esté bien mezclado
- Calentar**
Calienta el aceite en una sartén anti-adherente.
- Saltear los papas**
Saltea los papás hasta que estén un poco blandos.
- Finalizar**
Vierte la mezcla y cuece a fuego muy bajo. Cuando endurezca por debajo, voltea y cuece al otro lado. Puedes servir con pan, yuca, etc o simplemente solo.

SHAKSHUKA

Recipe

1. In a deep frying pan, fry chopped onion, garlic, then pepper in olive oil for about five minutes. Add diced tomatoes, salt, pepper and spices.
2. For about 10 minutes, boil with the cover off.
3. Use a spoon to make little nests, then add eggs. Cook for ten more minutes with the lid on.
4. Add spices once everything is finished.

Shakshuka a dish of eggs poached in a sauce of tomatoes, is a typical representative of Middle Eastern cuisine and is popular for breakfast in Israel

FALAFEL

Recipe

1. Chop the chickpeas in a blender, then add them to a bowl.
2. Use a blender to chop the onion, parsley, and coriander.
3. Stir in this mixture with the chickpeas.
4. Include the spices, baking powder, and flour.
5. Hand-form the falafel balls.
6. Fry them for about 5 minutes in a hot oven, or until they get dark brown.

Falafel is Israel's national dish and is most often served with pita bread and tahini spreads, hummus or pickled vegetables.

HUMMUS

Recipe

1. Fill a large pot halfway with water and let the chickpeas soak there all night.
2. Empty the chickpeas' water and replace it with fresh water in the morning. They should soften after being boiled in a lot of water.
3. Pour the water used to boil the chickpeas.
4. In a blender, combine the chickpeas with the salt, garlic powder, tahini, oil, and juice from one big lemon. Puree until smooth.
5. Blend thoroughly and transfer to containers with lids.

Hummus is the most popular vegetarian spread in Israel. It is delicious, healthy and nutritious.

KREMO

Recipe

1. Blend the biscuits with the juice and softened butter.
2. Roll out the ingredients into a 2-3 mm thick crust on a surface. Using a glass, make circles. Bake for 12 minutes at 200°C.
3. Mix 2-3 teaspoons of water with the gelatin to dissolve it, then let it sit for 10 minutes.
4. Pour steamed egg whites into a bowl. As soon as the egg whites start to thicken, add sugar and stir with a spoon. Then, for about 10 minutes, gently add butter while mixing with a mixer. Allow to cool.
5. To form a coupe, place a teaspoon of filling on each round of biscuits. Let it cool in the refrigerator.
6. Pour melted chocolate over the cakes.

Kremo is a famous sweet that is popular in Israel, very similar to a marshmallow, this sweet can be bought at any store, although it can also be homemade.

Nanah R.

Nanah Rabinovich Petrovic IIb

Дамир Омрчен

ДА САМ РЕЖИСЕР, ЈА БИХ...

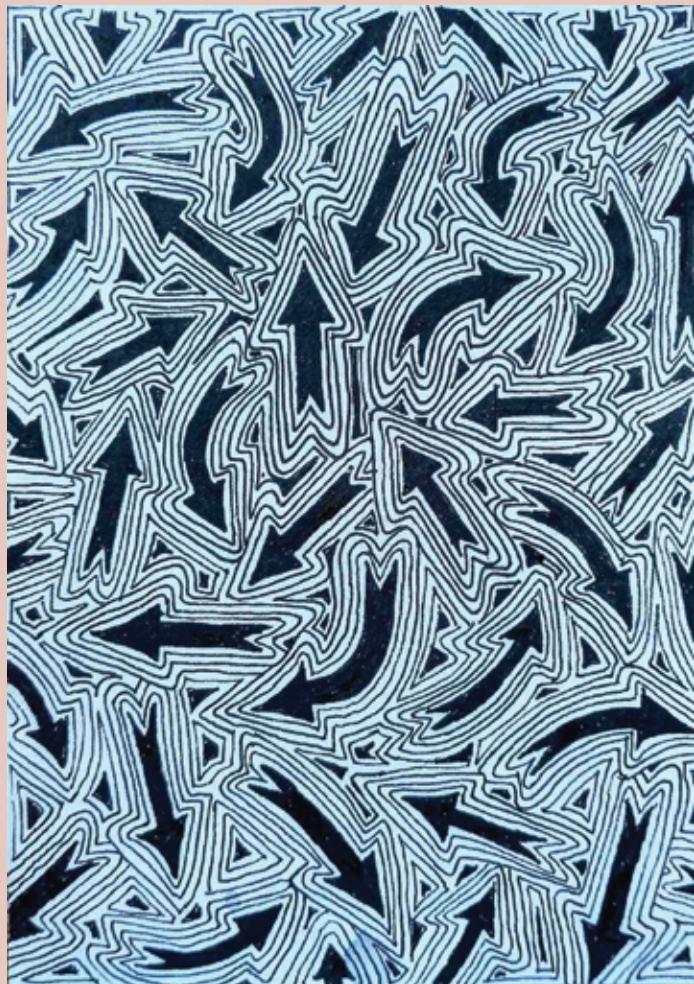
Молијер је био и данас је један од најпознатијих француских драматурга. Његов стил писања био је познат по исмевању друштва и материјализма, што и само дело „Тврдица“ показује. Баш због тог разлога сматрам како би овај драмски текст био веома занимљив за реализацију. Ова представа даје нам мноштво избора за улоге, изглед, сценографију, костиме... У овом раду планирам да изложим мој план у случају кад бих ја била режисер...

Почнимо са основним, а то је сценографија. Као што нам је познато, сама драма се дешава у Паризу у 17. веку, па сценографија треба да се слаже са тим временским периодом. У идеалном случају, већина сцена би била играна у кући која изгледа крајње једноставно, није превише сређена, али не изгледа ни сасвим „сиротињски“. Наш главни лик, Харпагон је тврдица, а људима попут њега естетика и декор простора у коме живе нису приоритети, свој новац воли да троши само на свој изглед. Харпагонова кућа треба да има двориште пошто је у њему Харпагон закопао шкрињу са својим најбитнијим и најскупљим стварима, зато што је његов највећи страх био да људи не посумњају колико је он у ствари богат. Такође нам је потребна кућа у којој живи Маријана са својом мајком, њихова кућа је веома једноставна, скромна, пошто њих две нису у доброј финансијској ситуацији. Сматрам да су нам за сценографију довољне две различите куће и једно двориште, ако буде било потребно још диверзитета у позадини ћемо додати још неколико.

Вероватно се питате да ли сам ја то ставила сценографију пре улога? Јесам, претпостављам да ви не видите логике у томе, али као што је један од најпознатијих енглеских писаца рекао: „Има система у његовом (у овом случају, њеном) лудилу.“ Хајде да пређемо на ликове. Наш главни лик је Харпагеон, 60-гошњи мушкарац, тврдица. Кастинг за ову улогу је веома специфичан. Ја Харпагона видим као ниског, старог мушкарца који има седу браду, кратку косу и један седи део на сред главе. Харпагон је представљен као оличење сумњичавости, он је отац удовац и има два детета: Клеанта и Елизу. Једина улога за коју имам јасну визију физичког изгледа је Харпагон, за све остале ликове сматрам како је само битно да се њихове личности и карактеристике препознају по начину глуме. Клеант је веома другачији од његовог оца, за разлику од њега он воли да се разбацује парама које нема ко да правда. Једина сличност између ова два лика је млада девојка, Маријана, у коју су и Харпагеон и Клеант заљубљени. Елиза, Харпагеонова кћерка је угледна, пристојна девојка. За разлику од оца и брата, њу не интересују богатство и материјалне вредности, њу највише занима да нађе праву љубав, коју и налази. Валер, Елизина љубав, веома је проницљив, лукав, али на крају крајева сасвим је поштен лик. Елизу воли више од свега, и не жели да је изгуби макар то значило да ће га његов будући таст замрзети. Маријана је млада, лепа, двадесетогодишњакиња која живи са својом мајком, не долази из богате породице али то је не спречава да буде са Клеантом. Кад смо обрадили део са главним ликовима ове драме, битно нам је да одлучимо шта ће они носити. Када је у питању представа из 17. века, мени прво падају на памет плишани материјали, јарке боје (црвена, зелена, тебет) пуфнасти, широки рукави, хаљине са пуно волумена, мушке кошуље са карнерима и доста дугмића, капути са копчама... Пошто је сама представа о тврдицу, немамо баш велики избор костима, пошто би костими које сам ја навела коштали прилично, наш избор се сужава. Најдоминантније боје би биле бела, сива, црна, црвена и кожна. Хаљине и одела би били веома једноставни, без пуно детаља и материјали не би били разноврсни. За разлику од костима, шминка би била пренаглашена, пудер би био скоро беле боје, пренаглашене обрве, црвене усне. За женске улоге сенка за очи пастелних боја, исцртани женски младежи код носа, доста бисерних огрлица који иду уз врат и бујна коса и перике.

За крај ћу опет поновити – квалит представе не зависи од буџета и костима него од начина приказивања емоција и ситуација као и од специфичне креативне енергије која се ствара између редитеља и глумаца.

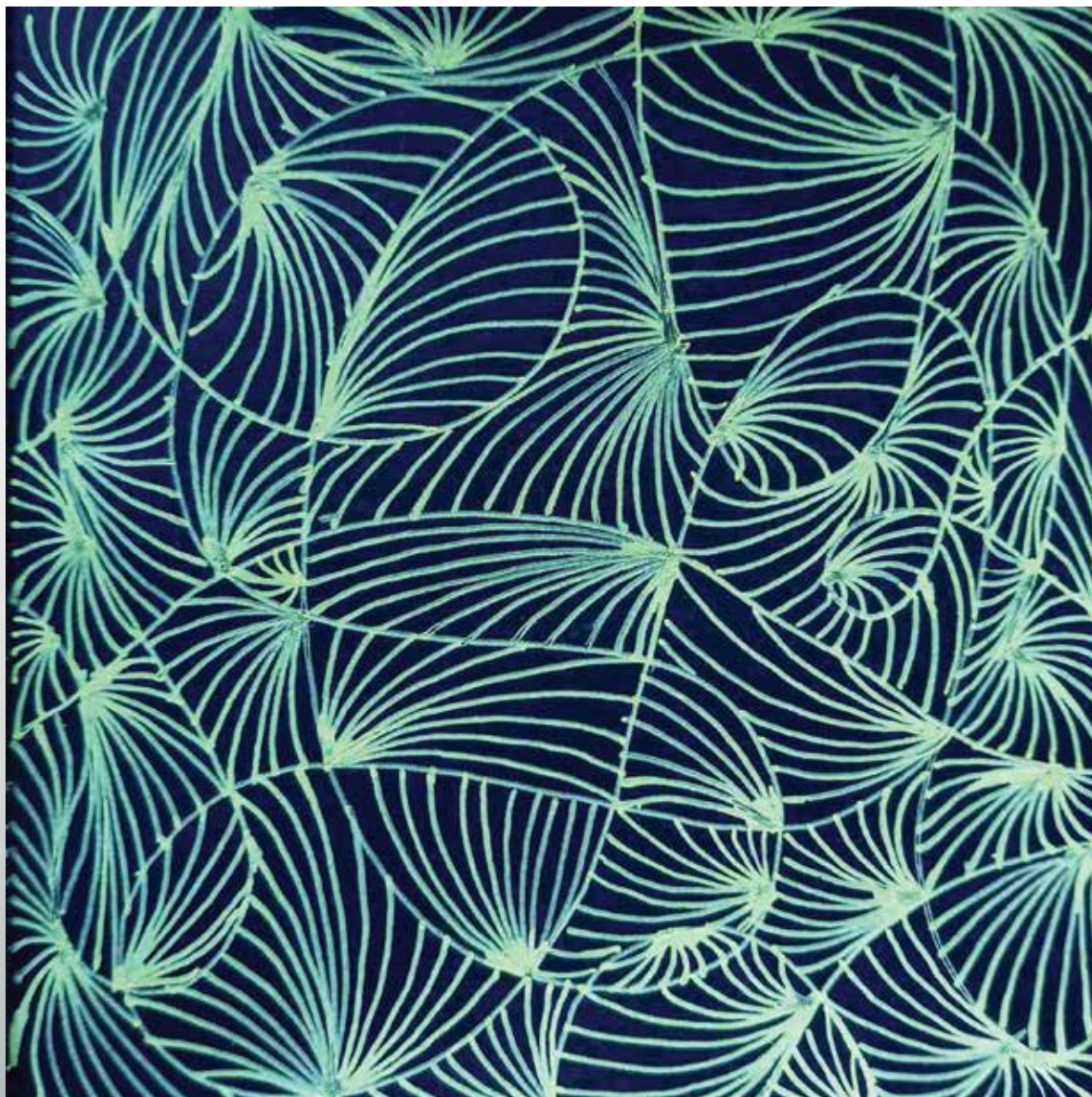
Бела Прерадовић Иа

Дамир Омрчен

Дамир Омрчен

Дамир Омрчен

РАНИ ЈАДИ

ДАНИЛО КИШ

ПОРЕЂЕЊЕ КИШОВЕ БИОГРАФИЈЕ И КЊИГЕ

Кишова збирка приповедака је једно од његових најпознатијих дела и описује кроз десетак прича своје детињство. тј. од кад се преселио у Мађарску и кренуо Други светски рат. Кроз сваку ову причу Киш нама препричава успомене из свог детињства из своје перспективе. Живот током рата је изузетно тежак и захтеван и за тако мало дете очекивано је да му је било тешко и да је то време за њега било стресно и депресивно. Његово детињство током овог трагичног времена спасила је машта. Машта му је обезбедила пут у нови и лепши свет и тако је он преживео. Машта и бег од реалности га уче да налази скривене везе са природом и да осети њихове боје, звуке и мирисе. Посебно се истиче његова машта у причи Еолска харфа када објашњава како да чујете музику те харфе или у стварности те бандере. Све приче у овој збирци, иако имају различите наслове и радње, повезане су. Све приче су из истог периода. Мама Марија, тата Едуард и сестра Ана се спомињу у већини ових прича и особа која углавном препричава успомене је Андреас Сем или млађи Данило Киш. Садржај дела Рани јади састављен од прича и детаља који су га пратили и целог живота и који су присутни у многим његовим делима, а Киш је препознатљив по својим аутобиографским мотивима које провлачи кроз сва своја дела. Да бисмо се дубље повезали са овим причама и делом треба се упознати биографија писца, јер је свака прича заснована на једној успомени. Једно велико питање је, зашто је ово један низ приповедака, а не једна дугачка прича. Неки кажу да је живот један дугачак низ прича. Свака успомена је једна нова прича, која је посебна на свој начин. Наравно неке могу да буду повезане, али прате нас кроз читав живот. Сигурно је Киш то исто хтео да дочара овом збирком. Сећања у збирци су написана насумично и немају неки ред. Као да су му те успомене само навирале и да је писао све чега се сетио. У причама се више истиче размишљање главног лика, него сами ликови. Сама радња се налази у другом плану јер доминира дечаков поглед на свет.

Имао је осам, девет година кад се преселио у Мађарску, родно место његовог оца, и ове приче су написане на основу тог периода. Отац му се исто зове као и у делу, Едуард, а мајка му

се звала Милица, другчије него у делу. У делу му се старија сестра зове Ана, а у стварном животу Даница. Има једно јако занимљиво мишљење о породици и том необичном споју: „Немам деце и ова чудна раса угасиће се са мном. Са тим двома религијама спојила се, у извесном тренутку трећа, католичанство, којем су ме учили у школи, у Мађарској. Сустрет између два слична и, због многих страна, различита света, свест о овој двострукој припадности била је као шок, нарочито после рата. С једне стране, епска традиција српских јуначких песама, коју ми је пренела моја мајка заједно са опором балканском реалношћу, с друге средњоевропска литература, и декадентна и барокна мађарска поезија. У ову мешавину, начињену од судара и контрадикција, укључиће се моје јеврејско биће, не у религиозном смислу, већ у једној суштински културној оптици, као истраживача.“

Једна велика и веома очигледна ствар, која се спомиње у причама и у његовом реалном животу, јесте да су његовог оца одвели у логор Аушвиц и да је после умро тамо. Дечачић у делу то наравно није знао, а и Киш није имао потребу да то спомиње. Пошто је то збирка за децу, написао је да то деци буде разумљиво. У једној од прича је Анди (његов надимак) питао једног странца да ли је можда видео његовог тату негде пошто Анди схватио да он путује и упознаје различите људе из различитих земаља. Нажалост, то је странац схватио као неку шалу и саркастично му одговорио. У некој од прича је споменуо како некад сања тату и како му недостаје.

Током Другог светског рата је био присутан антисемитизам, што је Кишовима правио велики проблем. Отац му је био Јеврејин и то је био разлог његовог одласка у логор. Током рата су се родитељи уплашили због своје деце и прекрстили их у православце. У једном делу се спомиње сцена где Анди чује неке звукове напољу и помисли да ће да му одведу оца, али је на његову срећу био само заљубљени дечак који је свирао песму његовој старијој сестри. Није имао неку велику везу са оцем. Наравно волео га је, али је отац имао психичких проблема и морао је на терапије. Нису проводили много времена заједно што је и видљиво у делу.

Има упадљивих сцена током прича које асоцирају баш на време рата. У једној причи препричава како је стајао у реду нервозних и љутих људи који чекају храну. Углавном су родитељи слали децу по храну јер нису имали времена, морали су да раде, а и деца

кад се појаве у реду наравно да ће да продавци мало попусте око плаћања и дати им нешто више. Такође има прича како су Анди и Ана добили шугу, која је била веома популарна тада међу људима, и морао је да тражи лек. Спомињао је и војнике и коње и како му је недостајала та њихова бука док пролазе кроз његову улицу. На крају у причи Дечак и пас говори пас како је дечак престао да га обилази јер му је било много тешко да се опрости. Дечак се тад селио у Црну Гору са мајком и сестром и оставља пса самог без пријатеља. Поклапа се са стварним животом јер су Кишови, после хладног рата у Новом Саду кад су одвели Едуарда у логор, спаковали се и отпутовали у Цетинје, родно место њихове мајке.

Дело ми се јако допада и начин на који га је написао нам дочарава све његове успомене из Андијеве перспективе као да ми гледамо кроз Андијеве очи. Посебно ми се свиђа што дело није депресивно и тужно и прича само о тим трагичним моментима током рата. Много је тешко живети у том периоду, али Киш је тотално супротно то описао. Својом маштом је улепшао том слатком дечачићу детињство, књигу и наш доживљај те књиге.

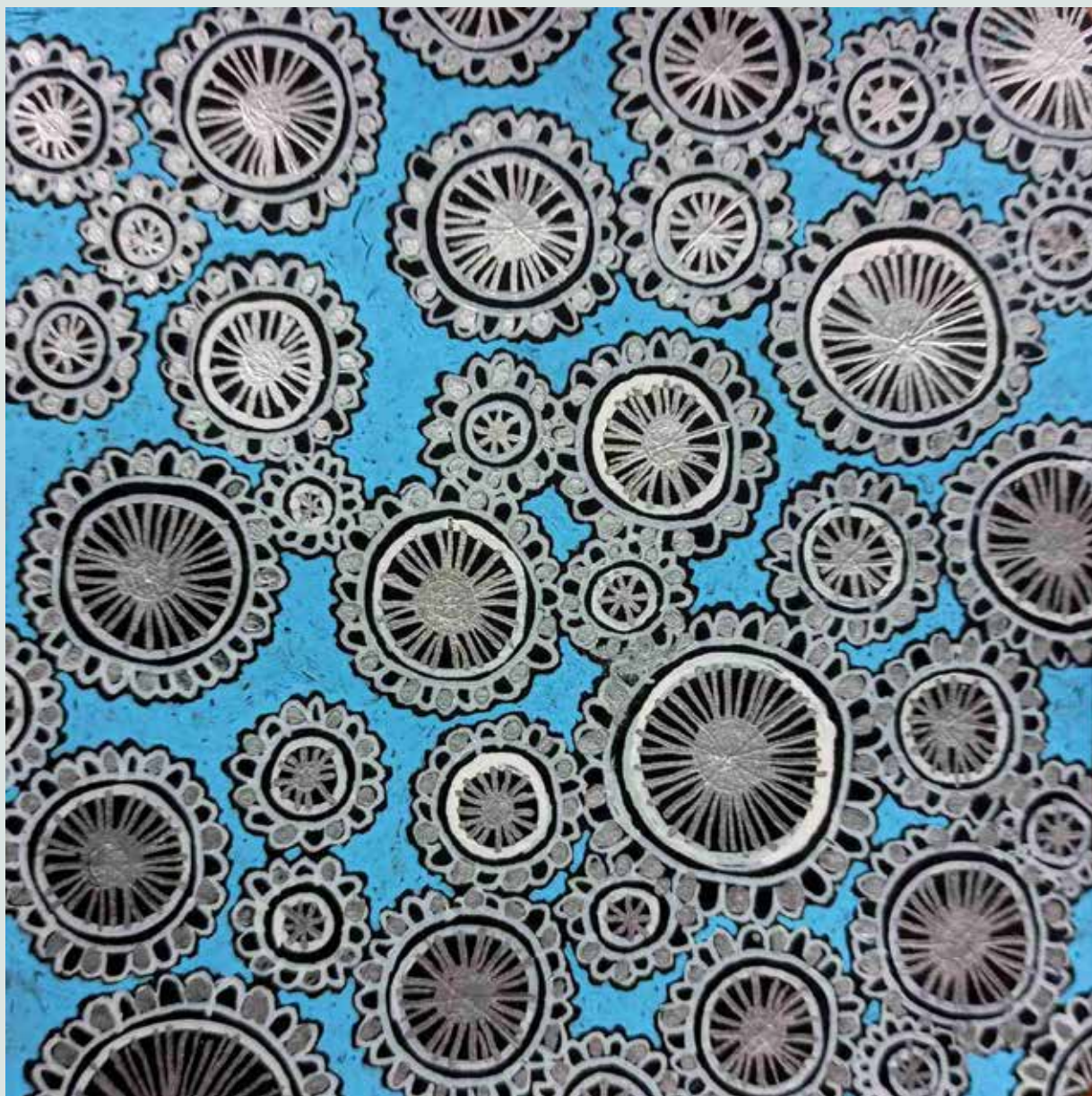
Софија Радовановић Iа

• БИБЛИОГРАФИЈА

Ristić, M. (2019). *Rani jadi prepričano delo – Danilo Kiš. Beleške*. <https://beleske.com/rani-jadi-prepricano-delo-danilo-kis/> Rani jadi. (n.d.). <https://www.lektire.rs/rani-jadi-danilo-kis/> Biografija. (n.d.). <http://www.kis.org.rs/biografija.htm> Hellasije. (2023). Danilo Kiš. Biografija.org. <https://www.biografija.org/knjizevnost/danilo-kis/> Biografija. (n.d.-b). <https://www.znanje.org/i/22/02iv02/02iv0221/biografija.htm>

Софиа Балаћ IIб

Дамир Омрчен

Alyona Melnikova IIIb

Доротеја Шијан Стојић IVa

La Gazette

Mercredi, 15
février
MDCLIII

Issue #365

Écrit par Nađa Vesić, rédactrice en chef du journal (traduit en
édition serbe)

Nađa Vesić

Молијер, један живот Разговор са писцем

У времену обележеном несвакидашњим променама, књижевност се показала као поуздано и трајно уточиште за људско стваралаштво, интелект и уметничку креативност. Шта би могла бити ова врста уметности него скуп речи, које се у обичном речнику могу наћи, састављене инспирацијом и мудрошћу људског ума у једну целину, целину која остаје у сећању нашег друштва заувек. Могло би се рећи да су такве целине, уметничка дела, била написана од стране светски познатих писаца као што су енглески Вилијам Шекспир или шпански Мигел де Сервантес. Међутим, сада се коначно чини као и да Француска има таквог генија. Жан-Баптист Покелин, познатији као Молијер, је "перјаница Француске књижевности". У зрелим годинама, али ипак са још већом будућношћу испред себе, овај непоновљиви ум је написао нека од најпознатијих дела наше књижевности као што су: „Грађанин племић“, „Уображени

Портрет Молијера, ексклузивно насликан за La Gazette унтереју

Стваралаштво и перспектива једног уметника

болесник", „Тврдица“ и „Тартиф“. *La Gazette* је имао прилику да са господином Молијером уради ексклузивни интервју. Разговор са господином Молијером водила је колегиница Весић.

Портрет Молијера у свом глумачком издању

Нађа: Овде смо данас са господином Молијером. Како сте?

Молијер: Добар дан. Добро сам, живот тече, као река, неукротив, али опет красан.

Нађа: Првенствено, хвала Вам пуно што сте пристали да дате интервју за наш лист. Чула сам да Ваше име заправо није Молијер.

Молијер: Није, није (смех)

Нађа: На који начин сте дошли до идеје да Ваше уметничко име буде Молијер, а не Жан-Баптист?

Молијер: Па, видите, сваки уметник мора да поседује псеудоним, зар не? (смеје се) Међутим, осим притиска садашњег друштва да уметници имају псеудониме, постоји и други разлог. Мислим да ви, а и ваши читаоци, знају да моје комедије умеју да буду сатиричне и контраверзне. Хтео сам да заштитим репутацију своје породице, али исто тако и да радим оно за шта ме је Бог определио. Стога сам схватио да бих са псеудонимом могао да коментаришем одлике садашњег друштва, а да моја породица не трпи последице због тога.

Нађа: Добро, вратићемо се на коментарисање одлика друштва касније. Свима је најважнија породица, и потпуно се слажем са Вашом одлуком да користите псеудоним како бисте их заштитили. Да ли сте у добрим односима са њима?

Молијер: Нисам у добрим односима са својим оцем.

Нађа: (сакрива изненађење) О, па господине Молијер, зашто?

Молијер: Мој отац је био официјелни тапетар француског двора, и самим тим је замислио мене, свог сина, као некога ко треба да га наследи у тој улози. У току свог детињства, био сам изложен стимулансима који су ме вукли ка студијама права на универзитету Орлеанса. Колико год се ја трудио, та истинска љубав, интринзична мотивација ка глуми једноставно није хтела да напусти моје срце. Стога сам, пратећи оно што ме је увек занимало, напустио студије и кренуо да се бавим глумом и пишем комедије. Мој отац, могло би се рећи, није био најсрећнији када је сазнао, и од тада више нисам причао са њим. Понекад се питам да ли је прочитао неко моје дело, или одгледао неки перформанс. Мислим да се то неће никада сазнати, док се не сретнемо

Mercredi, 15 février MDCLIII

La Gazette

Issue #365

пред рајским вратима и будем имао прилику да га то приупитам.

Нађа: Надамо се ми, а и сви наши читаоци, да ће Ваш отац доћи на представу „Уображени болесник“ која се одржава за два дана, и у којој Ви, господине Молијер, сте у центру пажње. Како се осећате поводом тога и шта бисте рекли да је за Вас највећа разлика између писања драми иза кулиса и глуме, где је сва пажња упрта ка Вама?

Молијер: Ја сам човек интелектуалац, али волим и да ме људи гледају са одушевљењем (смех). Шалу на страну, писање и глума су две потпуно различите дисциплине. Као глумац, увек морам да будем спреман да засмејем публику својим перформансом и да дам све од себе, док за писање морам да уложим сву концентрацију на обликовање речи и дијалога иза кулиса.

Нађа: Искрено да Вам кажем, ја не бих могла да замислим да могу да радим оба у исто време, мора да је тешко. Како подносити притисак друштва на то што Ваше идеје умеју да буду контроверзне?

Молијер: Откада сам схватио да ово желим да радим целог живота, хтео сам да искористим то на најбољи могући начин. Моја идеја је била да кроз моју уметност пошаљем поруку народу, поруку за коју се надам да ће допрети до многих људи, чак можда и променити неке чланове нашег друштва на боље.

Нађа: То је јако инспиративно, и сигурна сам да је порука допрела до многих када су читали Ваше комаде. Када смо већ код порука које наше друштво може да протумачи, хтела сам да Вас питам за један комад који сматрам блиским и себи самој, а то је „Школа за жене“. Та драма је покренула безброј питања о томе како су жене третиране у друштву. Шта мислите на ову тему и шта Вас је мотивисало да покренете ову тему у нашем друштву?

Молијер: „Школа за жене“ је имала за циљ да расветли однос друштва према женама, посебно у погледу уговорених бракова. Желео сам да оспорим садашње и преовлађујуће норме, као и да осликам последице таквог понашања какво наше друштво показује. Међутим, ја мислим да смо на добром путу, и да ће, кад се овај проблем реши, људи враћати на овај одговор у мом интервјуу и рећи како је све то почело.

Нађа: Надам се да ће тако и бити. И за крај, поменула сам да играте „Уображеног болесника“ за два дана, 17. фебруара у *Theatre du Palais – Royal*. Како се осећате поводом тог перформанса?

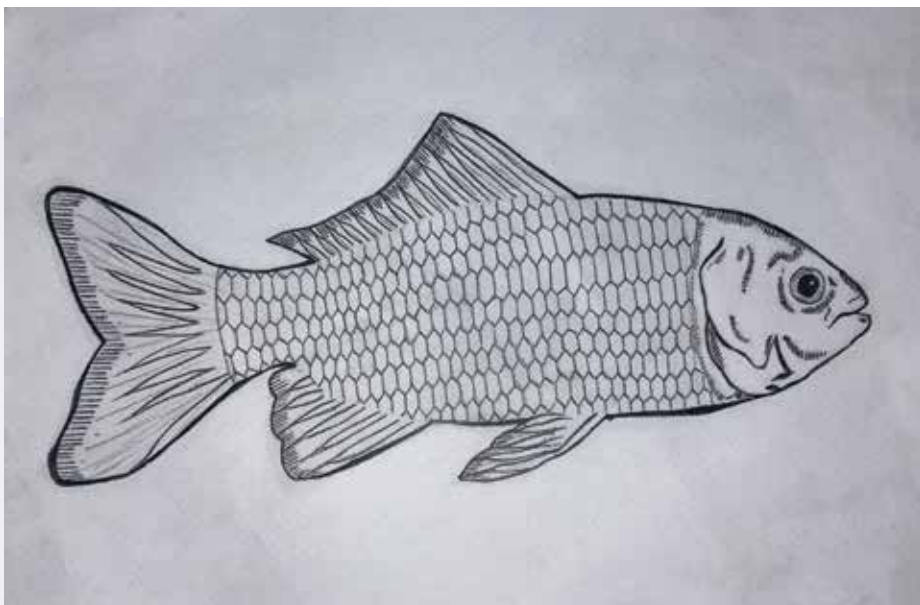
Молијер: Осећам се сјајно. Када год изађем на сцену, потрудим се да дам све од себе и да засмејем публику, али исто тако и да их нешто научим. Ево једне мале тајне коју ћу Вам открити: ово ће бити мој најбољи перформанс до сада.

Нађа: Верујемо у то. Хвала Вам, господине Молијер, што сте дали овај интервју.

Молијер: Хвала и Вама.

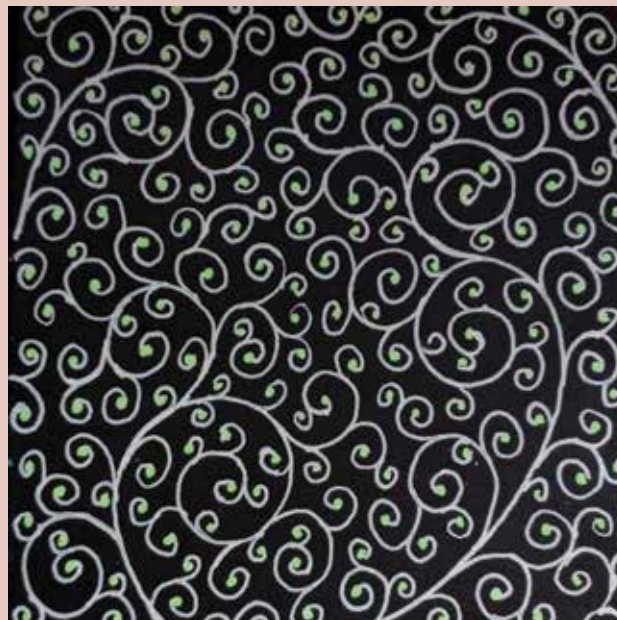
София Балаћ 116

МОЈА АУТОБИОГРАФИЈА

Зовем се Милан и имам више надимака. Зову ме Мићо, Мики, Миланче, Ланми, Плави. Рођен сам у најлепшем граду на свету Чачку. Ако ми не верујете питајте професорку биологије. Рођен сам 4.11.2007. Не волим да славим рођендане зато што немам времена. Мој дан је испланиран до детаља. Пошто се бавим врхунским спортом мој дан изгледа овако: устајем у 6.30. Тренинг ми почиње у 7.30. Школа почиње од 11. У 16 почиње следећи тренинг. Остатак вечери сам слободан. Осим напорног тренинга за мене је велико оптерећење начин исхране. Храна мора бити здрава, домаћа (органска). Спорт којим се ја бавим је тенис. Почео сам да га играм случајно на татин предлог. Имао сам много различитих тренера, а једини кога могу да издвојим је један дивни дедица Драганче који једини зна шта треба са мном да ради. Њега сам издвојио зато што он једини познаје моје капацитете и степен издржљивости и границе до којих моје тело може да иде. Захваљујући спорту много путујем. Моја омиљена дестинација је Кипар због дивне природе. Школске обавезе су ми прилагођене спорту. Мој омиљени предмет је српски због моје омиљене наставнице и зато што волим да читам лектире. Ја сам веома упорна особа. Кад нешто хоћу, свим силама идем ка том циљу. Осим физичке снаге која се вежба на тренинзима, ја морам да имам менталну снагу да бих издржао сва одрицања и искушења. Моји другари кажу да сам разборит. Мислим да ми је та особина корисна зато што доносим одлуке здравог разума, не дозвољавајући да ме било шта скрене са тог пута. Моји циљеви за будућност су велики. Желим да постанем број 1 на АТП листи али кад Ђоковића испратимо у пензују. Желим да имам породицу од минимум троје деце. Нешто што нарочито желим је да сутра моји родитељи могу лагодно да живе од мог труда.

Милан Радојичић Ila

Дамир Омрчен

Yeva Ghazaryan 1a

Андреј Дардић 1a

Sofia-Nikol Golovina 1a

Борис Урошевић 1б

Борис Урошевић 1б

Elizaveta Moiseeva IIIb

Elizaveta Moiseeva IIIb

Мария Бозало IIIб

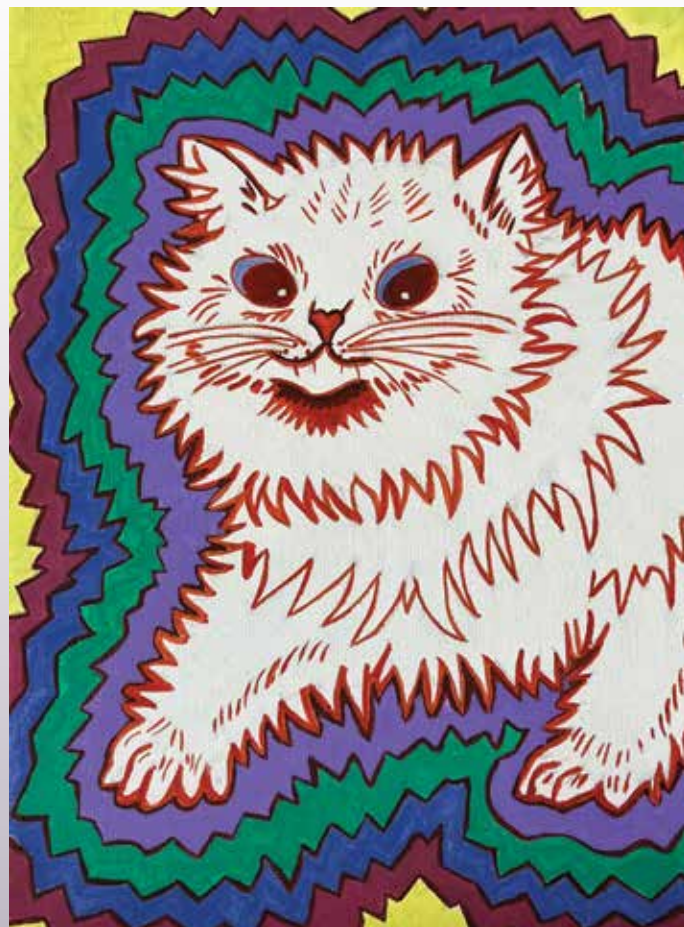
Марко Радуловић 11а

Feixu Lei 1A

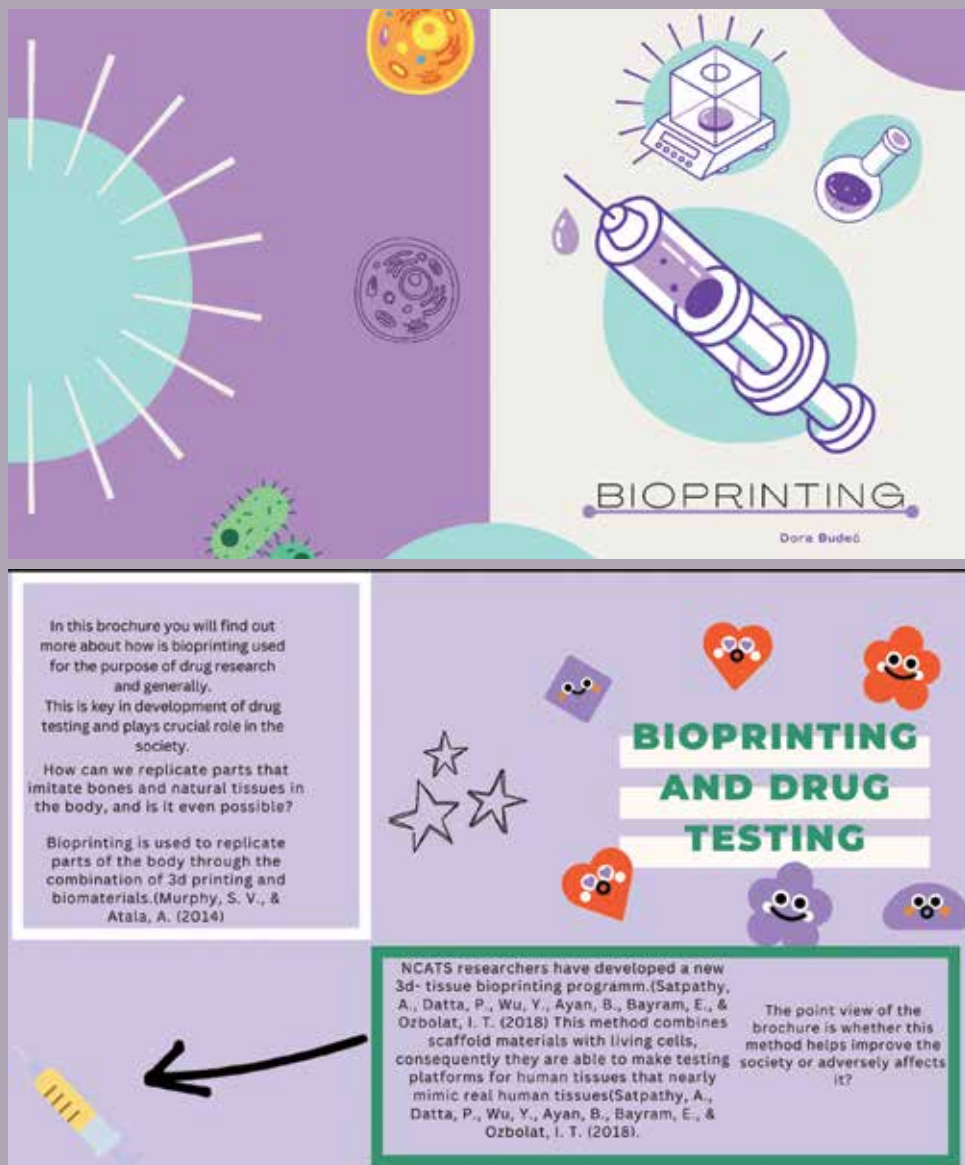
Лазар Лукић 16

Мариа Бозало 1116

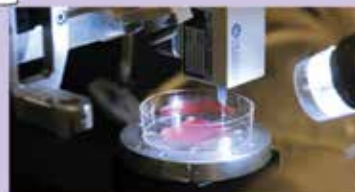
УВОД У ЕКОЛОГИЈУ

Ученици прве године су радили тему: „Да ли научници треба да униште вирусе?“ Ученици треће године су, у јуну прошле године, радили тему: „Улога биотехнологије у креирању нових могућности у индустрији и здравству?“

General background of bioprinting and biotechnology

Biotechnology uses biology intending to develop human health and improve the society.(Murphy, S. V., & Atala, A. (2014). This is used in agricultural biotechnology, biopharmaceutical production, genetic engineering and more.(Travers, C. (2022) However, bioprinting is a part of biotechnology that works as a blueprint that is used to mimic human tissues for the purpose of science and research.(Murphy, S. V., & Atala, A. (2014). This method helps us insure the efficiency and safety of new drugs.

DP, A. 3. (2022)

Helping cancer patients

This method improves drug delivery system and screening potential with 3D tumor models.(Direct, S. (2021).Therefore, this can help researchers identify better treatment for cancer patients. By creating blood vessels, it can be possible to repair the damaged tissues and help in healing after cancer treatments(Direct, S. (2021)

How does it work?

To mimic complex structures such as blood vessels and tissues, this method deposits bio material (for example living cells). There are different stem cells used for the purpose of bioprinting; adult stem cells, embryonic and induced pluripotent. These cells contain synthetic materials that form bioink that makes tissue constructs.(Travers, C. (2022)

History

This method was developed in 1984 by Charles Hull. First cell theory was developed in 1839, afterwards computing devices were invented in 1930s, later in 1978 stem cells were discovered, invention of computers in 1980, first 3D printer four years later, finally 1999 first lab-grown organ.(40, B. (2019)

Bioprinting for drug research

Positive sides of bioprinting for drugs research

Personalized medicine- bioprinting improves drug delivery system, helping doctors personalize needed drug treatment for a patient.(Murphy, S. V., & Atala, A. (2014)

Advanced drugs- This method allows researchers develop a more complex and advanced drugs that are difficult to achieve with manufacturing methods. (Murphy, S. V., & Atala, A. (2014)

Elimination of drugs- Bioprinting allows to eliminate medicine that is not suitable for a patient at early age.(Soni, P. (2020)

Negative sides of bioprinting for drugs research

New method- Since bioprinting is relatively a new way to overcome the challenges of medicine, more time needs to go by to evaluate the safety of this method for drug research.(Murphy, S. V., & Atala, A. (2014)

Cost- Unfortunately, bioprinting demands high quality technology that is expensive for many countries.(Murphy, S. V., & Atala, A. (2014)

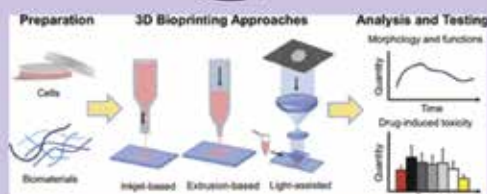
Daily challenges- Since the method is relatively new, there are certain daily limitations for the purpose of drug research.(Soni, P. (2020)

Does this helps improve and develop the society?

Bioprinting is significantly important for the drug improvement in the society. Many patients are able to get personalized medicine, helping them to survive. (Soni, P. (2020). They are also able to get the medicine faster, reducing potential side effects. However, there are limitations in the data that prevent medications produced, due to safety conditions. Therefore, certain patients are left with less advanced medications. Yet, many people will be left without their jobs due to increase of advanced technology.

Direct, S. (2021).

Satpathy, A., Datta, P., Wu, Y., Ayan, B., Bayram, E., & Ozbolat, I. T. (2018, December 10). Developments with 3D bioprinting for Novel Drug Discovery. Expert opinion on drug discovery. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6494715/>

Direct, S. (2021, January 22). 3D bioprinted cancer models: Revolutionizing Personalized Cancer therapy. Translational Oncology. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1936523321000073>

Murphy, S. V., & Atala, A. (2014, August 5). 3D bioprinting of tissues and organs. Nature News. <https://www.nature.com/articles/nbt.2958>

Travers, C. (2022, November 21). Bioprinting: What it is and how it's used in medicine. Verywell Health. <https://www.verywellhealth.com/bioprinting-in-medicine-4691000>

4D, B. (2019, September 15). History of bioprinting. <https://biolife4d.com/history-of-bioprinting/>

Soni, P. (2020, August 15). 3D bioprinting - applications, advantages and disadvantages. <https://www.analyticssteps.com/blogs/3d-bioprinting-applications-advantages-and-disadvantages>

DP, A. 3. (2022, May 12). What is 3D bioprinting? – simply explained. <https://all3dp.com/2/what-is-3d-bioprinting-simply-explained/>

IS IT ADVISABLE TO COMPLETELY ERADICATE ALL VIRUSES FROM EARTH?

By definition, viruses are infectious microbes consisting of molecules of nucleic acid contained by a protein coat. Although anatomically simple microbes that are not even classified as alive, viruses have a massive impact on the health and livelihood of all living beings and serve an important role in world around us. There are many types of viruses, different in size, shape and species they infect. However, they all reproduce in a similar way, by infecting a host cells through the membrane and inserting their genetic material so that the cells produce and assemble new copies of the virus until collapsing and allowing the virus to spread further.

To understand some of the true effects of viruses being eradicated we can look no further than some of the most common viruses that exist, bacteriophages like the T4. This virus uses a wide array of bacteria cells as hosts (mostly water inhabiting bacteria), making its main purpose controlling the bacteria population and diversity in environments such as static waters and soil, as well as killing marine bacteria so they release nutrients that other microorganisms depend on. An event where phages were eradicated would cause an extinction of many microbial life forms that rely on them, severing the food web in flourishing ecosystems.

If the T4 bacteriophage ceased to exist, that would mean that bacteria could reproduce undisturbed, leading to a massive increase in population of some species, in turn, causing populations of plankton, algae as well as most other organisms to decrease dramatically or even go extinct. That could lead to once densely populated waters and patches of soil being incapable of sustaining life other than some photosynthetic bacteria and highly resistant microbes.

Phages are responsible for killing of 20% of all oceanic microbes (Nuwer, 24.02.2022, para. 13), so the disappearance of this type of virus would also cause a lack of carbon and other nutrients that are released into the water when phages destroy bacteria cells. This would affect not only microbes, but all organisms on earth, since the organisms that need those nutrients and carbon serve as prey for other unicellular and multicellular organisms that would starve and disappear without them.

The environmental impact of a phage eradication is highly debatable, but most scientists agree that marine life in general would be reduced to a primitive level. Despite the fact that some photosynthesizing bacteria would bloom in the period immediately after the eradication, the bacterial phytoplankton that is responsible

for over 50% of annual photosynthesis would be under serious threat due to the lack of nutrients and being pushed out by other species of bacteria. In conclusion, the rate of photosynthesis would potentially increase over a short period of time but would quickly drop causing an environmental catastrophe. Life in water and soil would be almost destroyed, threatening the livelihood of all organisms on this planet. If bacteriophages remained in existence as they do now, they have nearly no environmental negatives except the fact that they can sometimes carry a dangerous gene of their previous host cell and insert it into the genome of the new host, making it more harmful for the environment.

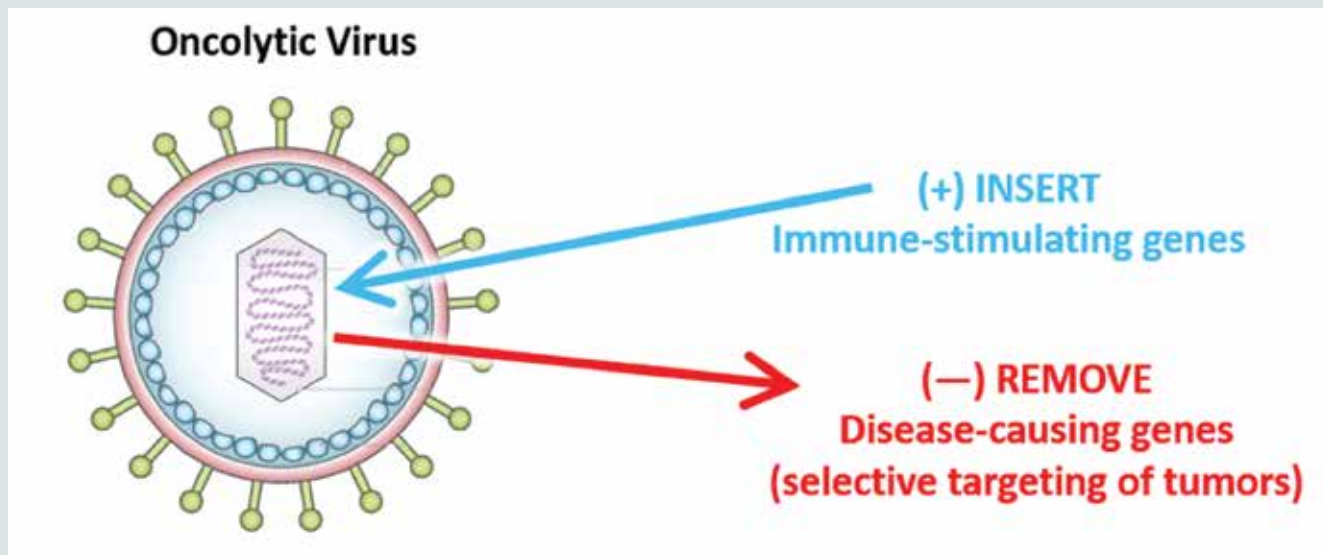
Economic impact of such a catastrophe would also be relatively significant, as the fishing market and industry would be completely annihilated due to marine extinction. In addition, it is believed that the lack of carbon vital for soil would make huge areas of land that was previously useful to living beings completely devoid of plants, causing food shortages and negatively impacting the economy.

Another example of a virus that would change the world if it was eradicated is the herpes simplex virus. Despite having a reputation for causing painful skin blisters and infections in humans and other mammals, a genetically modified version of this virus is the only approved oncolytic virus and is widely used for treating melanoma and other types of cancer. If this virus was eradicated, it would leave hundreds of thousands of cancer patients without treatment options, with additional seeking other, less effective therapies.

According to the cancer research institute (02.06.2023, para. 2), cancer cells are usually compromised in terms of immunity to infections, making viruses that are capable of infecting cancer cells without while avoiding healthy cells an extremely effective way to fight cancer. If such viruses were eradicated patients will be forced to resort to less effective alternatives. In addition, alternative cancer treatments like chemotherapy and radiation treatments have significant side effects like weakening the patient's immune system and increasing the risk of other diseases, that oncolytic viruses do not cause.

From an environmental perspective, the eradication of the herpes simplex virus would potentially cause more chemotherapy and radiotherapy being produced. Chemotherapy is a toxic substance that is hard to produce and leads to a large quantity of pollutants being released, while radiotherapy machines do not pollute, but do require radium that is a highly radioactive substance that can cause major issues if disposed of incorrectly. In comparison, using oncolytic virus treatment requires minimal pollution and risk compared to those two alternatives.

The herpes simplex oncolytic virus, as shown by recent research, battles certain types of cancer faster and with lower rates of remission than conventional treatments, meaning that it will become more affordable than cancer treatment ever was. Although being good for the patients themselves, the use of such viruses can effect the pharmaceutical industry, making big companies that profit off cancer treatments lose large sums of money, which can have negative consequences for the pharmaceutical industry as a whole.

Although viruses are often viewed as something that is damaging for humans and life in general, as described in this essay, they are vital for controlling bacteria populations, support the environment, curing and treating dangerous diseases and have many other purposes. Viruses are one of the major reasons that the earth is capable of sustaining life.

Bibliography:

- Nuwer, R. (2022, February 24). *Why the world needs viruses to function*. BBC Future. <https://www.bbc.com/future/article/20200617-what-if-all-viruses-disappeared>
- World without viruses. SCLplanet. (2022, April 18). <https://www.bibalex.org/SCLplanet/en/Article/Details.aspx?id=15836>
- Oncolytic virus therapy. Cancer Research Institute. (2023, August 2). <https://www.cancerresearch.org/treatment-types/oncolytic-virus-therapy>
- How viruses affect carbon storage in the ocean: An interdisciplinary workshop. Radcliffe Institute for Advanced Study at Harvard University. (n.d.). <https://www.radcliffe.harvard.edu/opportunities-for-researchers/2022-2023-accelerator-workshops/how-viruses-affect-carbon-storage-in-the-ocean>
- Batinovic, S., Wassef, F., Knowler, S. A., Rice, D. T. F., Stanton, C. R., Rose, J., Tucci, J., Nittami, T., Vinh, A., Drummond, G. R., Sobey, C. G., Chan, H. T., Seviour, R. J., Petrovski, S., & Franks, A. E. (2019, July 12). *Bacteriophages in natural and artificial environments*. Pathogens (Basel, Switzerland). <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6789717/>
- What is phage therapy?. UC San Diego School of Medicine. (n.d.). <https://medschool.ucsd.edu/som/medicine/divisions/idgph/research/center-innovative-phage-applications-and-therapeutics/patient-care/Pages/default.aspx>
- Rahman, M. M., & McFadden, G. (2021, October 29). *Oncolytic viruses: Newest Frontier for Cancer immunotherapy*. Cancers. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8582515/>

Петар Толимир 16

V. Antić

Cardio Bioprinting

The following brochure will address the fascinating new bio- medical development known as bioprinting.

This process entails using man- made organs to substitute the original ones instead of human donors.

Precisely, this text will cover bioprinting used to replicate cardiac tissue, or, simplified, the Heart.

Is bioprinting a good thing? We say yes!

What is biotechnology?

Biotechnology is the field that utilizes biological processes, organisms, or systems to develop progressive technology and medical solutions for various human purposes. It involves manipulating organisms, such as bacteria and cells, to produce anything ranging from medicines to biofuels, and more. (BIO. (n.d.))

What is bioprinting?

Bioprinting is a revolutionary subgroup of biotechnology that fuses 3D printing and bioengineering. It applies the precise layer- by- layer deposition of living cells, biomaterials, and growth factors to fabricate functional tissues and organs. (UPM Biomedicals. (n.d.))

Cardio Bioprinting

Cardio bioprinting is a cutting- edge science that incorporates cardiovascular research into bioprinting technology. It includes creating 3D constructs that resemble cardiac tissues by carefully arranging living cells, biomaterials, and chemicals. For use in transplantation and regeneration, this method intends to develop functional cardiac tissue, blood vessels, and even entire hearts. Cardio bioprinting shows tremendous promise to advance the treatment of heart disorders. (Kato, B., Wissner, G., Agrawal, D. K., Wood, T., & Thankam, F. G. (2021, May 6))

Strengths

Social

With its ability to provide personalized solutions for individuals requiring cardiac tissue or organ transplantation and by bringing about a transformation in healthcare through advanced technology, cardiovascular bio-printing has several compelling social benefits. One of those would be allowing heart disease patients to enjoy a better quality of life by getting more involved in their communities, and contributing to their society. Not relying on donor organs could bring down healthcare expenditures significantly while also advancing ethics by reducing financial pressures and tackling issues related to organ trafficking.

Birla, R. K., & Williams, S. K. (2020, February 18)

Ethical

The use of bioprinting in this manner can contribute dramatically to overall human happiness and satisfaction. It would be wrong not to make an attempt to do so, as it is our ethical duty to ensure the highest possible quality of life for all our fellow humans.

(Vermeulen et al., 2017)

Weaknesses

Economic

The development of cardio bioprinting can incur tax costs through expensive R&D programs.

Developing and refining this technology requires significant investments in research, infrastructure, specialized equipment, and more. These costs are often borne by governments through taxation. The substantial financial burden on taxpayers arises from the need to allocate resources for the advancement of cardio bioprinting, diverting funds from other areas of public investment. It is essential to carefully prioritize expenditures to ensure that the costs of cardio bioprinting research align with the overall welfare and priorities of society.

(Tan B; Gan S; Wang X; Ju W; Li X; n. d.)

Bibliography

List of resources:

1. Wyss Institute for Biologically Inspired Engineering. (n.d.). 3D Bioprinting. Retrieved from <https://wyss.harvard.edu/technology/3d-bioprinting/>
2. UPM Biomedicals. (n.d.). What is 3D Bioprinting? Retrieved from <https://www.upmbiomedicals.com/applications-for-life-science/what-is-3d-bioprinting/>
3. ScienceDirect. (n.d.). Tissue Scaffold. In Encyclopedia of Polymer Science and Technology. Retrieved from <https://www.sciencedirect.com/topics/chemistry/tissue-scaffold>
4. World Health Organization. (2022). Report of the 79th World Health Assembly. A75/4. Retrieved from https://apps.who.int/gov/ecbwha/pdf_files/WHA75/A75_4-en.pdf
5. La Francesca, S., Fucci, A., Corino, G., & Casclaro, S. (2021). Organ Printing: Principles and Applications. *International Journal of Molecular Sciences*, 22(7), 3752. Retrieved from <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC755752/>
6. What is biotechnology? BIO. (n.d.). <https://www.bio.org/what-biotechnology>
7. Kato, B., Wisser, G., Agrawal, D. K., Wood, T., & Thankam, F. G. (2021, May 6). 3D bioprinting of cardiac tissue: Current challenges and perspectives. *Journal of materials science. Materials in medicine*. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8102287/>
8. Birla, R. K., & Williams, S. K. (2020, February 18). 3D Bioprinting and its potential impact on cardiac failure treatment: An industry perspective. AP1. *bioengineering*. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7028435/>
9. Vermeulen, N., Haddow, G., Seymour, T., Faulkner-Jones, A., & Shi, W. (2017, September 1). 3D bioprinting: A sociological view of bioprinting human organs and tissues. *Journal of Medical Ethics*. <https://jme.bmj.com/content/43/9/688>
10. Tan B; Gan S; Wang X; Ju W; Li X; (n.d.). Applications of 3D bioprinting in tissue engineering: Advantages, deficiencies, improvements, and future perspectives. *Journal of materials chemistry B*. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/3424724/>

Вања Антић

СПОРТСКИ ДАН НА АДИ ЦИГАНЛИЈИ

Традиционално спортско дружење смо уприличили и ове године 15.9. на Ади. Овај пут су нам се придружили и најстарији основци. Одбојкашка утакмица је била најатрактивнија, скијање на води интересантно. Несмемо заборавити кошаркаше који су се дуго припремали на школском терену за ову утакмицу. Бициклисти су ипак били најбројнији.

ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ У КОШАРЦИ ЗА ГИМНАЗИЈАЛЦЕ

У спортском центру у Жаркову 30.10.2023. одржано је општинско такмичење у кошарци за гимназијалце. Екипа наше школе освојила је друго место. Одлична атмосфера у тиму није била довољна да квалитетнији тим победи. Поред талента и знања, потребно је и мало среће. Више среће следеће године!

МЕМОРИЈАЛНИ ТУРНИР АХМАД ИСАК

ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ У ФУТСАЛУ

Ученице и ученици наше школе су 17.11. освојили треће место на општинском такмичењу у фудзалу.

ТРАГОМ ЈЕДНОГ АТЕНТАТА

У уторак 3.10.2023. школа Руђер Бошковић одвела је своје ученике првог разреда гимназије, у шетњу Кошутњаком званом „Трагом једног атентата“. Лаганим ходом кренула је шетња кроз шуме Кошутњака са два ученика трећег разреда гимназије на челу пута. Вања Антић и Михаило Митровић говорили су о атентату док су их ученици посматрали. Шетња је трајала три сата и завршила се на чесми у дну шуме. Дивно проведен део школског дана – учење у природи је било вишеструко корисно.

Луна Зимоњић 16

ГРАДСКИ ТУРНИР У БАСКЕТУ 3 НА 3

Кошаркаши наше гимназије су у конкуренцији 48 екипа освојили друго место на градском турниру у баскету 3 на 3, али и остварили пролазак на међуградско такмичење.

КЛИЗАЊЕ

Дан на леду десио се у уторак 12. децембра 2023. Ишли смо на клизање. Школа нас је водила на клизалиште Пингвин. Неки су већ знали да клизају, док су други тек учили. Лепо смо се провели и вратили се у школу на остале часове.

Андреј Луковић IIа

МАТУРАНТИ 2023.

Свечаност поводом обележавања 20 година постојања и рада Гимназије „Руђер Бошковић“ уприличена је у Театру Мадленијанум, у суботу 10. јуна 2023. у Београду. Звезде вечери су били наши матуранти. Они су се потрудили и направили филм са својих екскурзија, школског живота и њима битних догађаја.

Уз пригодан програм наше драмске секције, уз представу Аудиција, на којој су и ученици и професори показали свој таленат, уз пригодне реченице за сваког нашег ученика, уз говор ђака генерације, испратили смо двадесету генерацију матураната Гимназије „Руђер Бошковић“ у свет са сазнањем да их у Руђеру чекају пријатељи за цео живот.

Било је веома емотивно, осећала се добра енергија, а капе у ваздуху означили су „крај једне ере“.

ГОВОР ЋАКА ГЕНЕРАЦИЈЕ 2023.

Драги наставници, драги родитељи и драги пријатељи,
Док сам састављала овај говор, покушавала сам да нађем речи које би најбоље могле да дочарају атмосферу у школи Руђер Бошковић онима који нису саставни део ове установе. Онда сам схватила, да чак и поред свих часова српског код наставница Цеце и Катарине, и даље не могу да нађем праве речи које би биле довољне да дочарају осећај тоpline коју ова школа ствара код ђака. Током ове четири године, ова школа је мени, а верујем и целој мојој генерацији постала као друга кућа (не само зато што у њој проведемо половину нашег дана) већ зато што смо окружени људима који су много више него само наши наставници. Током свих часова, радних субота, екскурзија и разноврсних школских активности, наставници нас нису учили само њихове предмете, већ смо кроз разговор и смех пре свега учили како да постанемо добри људи.

Волела бих да имам прилику да о сваком наставнику кажем нешто више, али су понекад и све речи сувишне. Зато бих желела да се захвалим свим наставницима на уложеном раду, труду и стрпљењу који су имали за нас током наставних, али и ненаставних активности.

Надам се, да ће још пуно, пуно генерација проћи кроз ове наше ходнике и уживати у школским данима колико је и моја генерација, јер ће имати прилику да уче од врхних наставника, али пре свега дивних људи. Такође, будућим генерацијама бих пожелела сву срећу у школовању и да уживају у својим данима у Руђеру јер ће они брзо пролетити, као што су и мојој генерацији, и врло брзо ће се и они наћи на овој бини.

За крај, мојој генерацији желим пуно среће у будућности, да упишу жељене факултете и да у животу увек раде оно што их највише испуњава, да пријатељства која суградили последње четири године чувају и да нам се некад у будућности путеви поново укрсте! А до тада, могу да кажем да ми је била част да ове средњошколске дане проведем баш са вама.

Хвала вам и надам се да сте уживали у овој вечери!

Нина Манигодић

КАКО ДА РАЗУМЕМО БОЉЕ – БИОЛОГИЈА И ПСИХОЛОГИЈА НА ПОЛА ПУТА

Светски дан менталног здравља, 10. октобар 2023. године обележили смо групном активношћу са ученицима и ученицама другог разреда. Професорке биологије и психологије су кроз интерактивну радионицу подстакле присутне да промишљају теме менталног здравља из перспектива природних и друштвених наука. Радионица је осмишљена као истраживање на тему развоја депресије из три перспективе: биолошке, психолошке и перспективе интеракције ових фактора. Овим истраживањем, ученици и ученице нису само проширили своје знање из ових области, већ и разумевање комплексних процеса који су у вези са настанком менталних поремећаја. Њихов задатак био је да упореде своје разумевање настанка депресије са почетка и са краја радионице, увиђајући како знање о теми подстиче и процесе емпатије и дестигматизовања менталних болести.

ЕМОЦИЈЕ У МУЗЕЈУ

Светски дан менталног здравља смо ове године обележили активношћу са називом „Емоције у музеју“. Традиционално 10. октобар посвећујемо темама у области менталног здравља, а ове године смо одлучили да посебну пажњу обратимо на емоције. Са ученицима и ученицама трећег разреда обишли смо Народни музеј у Београду и његову сталну поставку, испитујући емоције присутне у уметности у различитим епохама. Ученици и ученице су се овом испитивању посветили из различитих перспектива, анализирајући мотиве заступљене на сликама, у скулптурама и у самом простору музеја. У овом испитивању подршку су пружили професори филозофије, религије и цивилизација и психологије. На тај начин подстакли смо промишљање о емоцијама, идентитету и уметности кроз више дисциплина. Наш циљ био је да разумемо везу између мотива у уметности и наших емоција, али и да разумемо емоције које приказује и само уметничко дело.

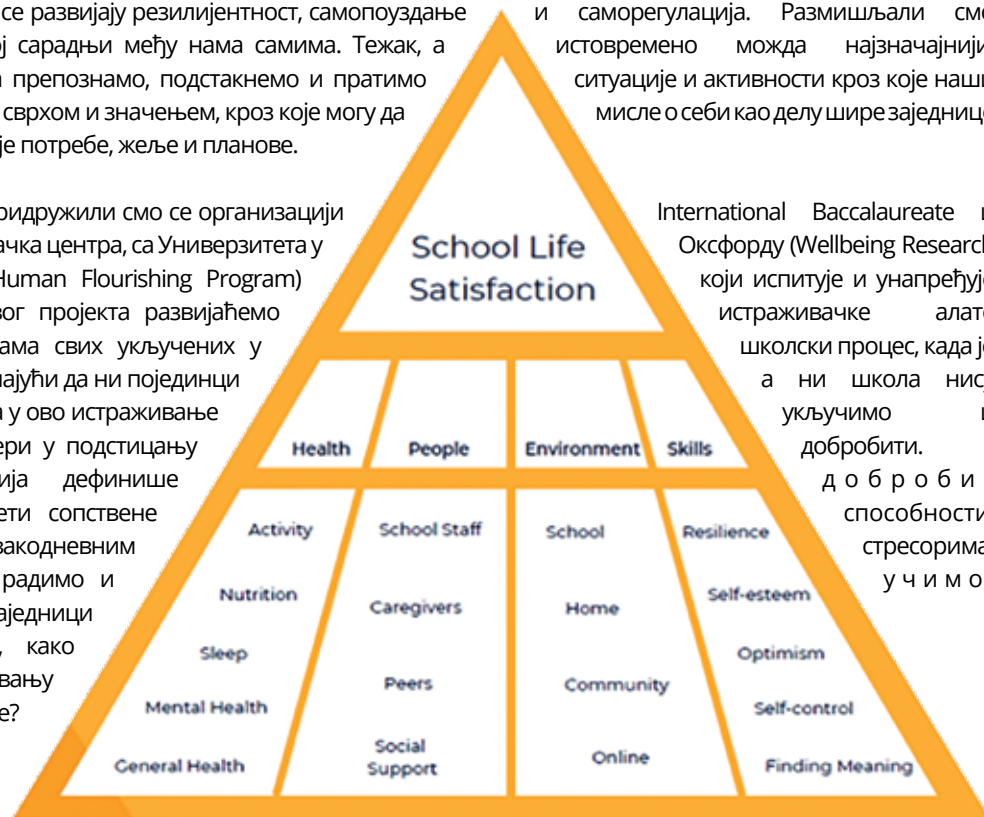
ДОБРОБИТ УЧЕНИКА И НАСТАВНИКА

„Колико се добро осећамо у школи?“, питање је које не постављамо сувише често.

У овој школској години, одлучили смо да испитамо начине да осигурамо да одговори на ово питање буду позитивни. Његовим отварањем започели смо тему истраживања добробити свих школских актера и актерки, као и фактора који би могли да је унапреде. Наша школа има политику добробити наставника и ученика (енг. Wellbeing policy). Зашто је ово важно? Најпре, важно је да разумемо који аспекти образовања су значајни за нашу добробит. Оквир добробити који је издао Универзитет у Оксфорду истиче значај физичког здравља и менталног здравља, адекватне социјалне подршке, физичког окружења које подржава здрав развој, као и вештина потребних да се суочимо са препрекама, променама и емоцијама. Након тога, важно је да трагамо за начинима да ове аспекте унапредимо, учинимо подстицајним и сигурним за наше ученике и наставнике. На крају, важно је да стално истичемо колико је добробит наставника значајна за добробит ученика, као и обратно. Када смо размишљали о томе како наша школа подстиче и осигурава добробит, увидели смо значај простора у којима ученици могу да уче, друже се, али и да потраже помоћ и подршку. Размишљали смо о подршци на коју наши ђаци увек могу да рачунају од одраслих. Направили смо мапу предмета и ваннаставних активности у којима се развијају резилијентност, самопоуздање и саморегулација. Размишљали смо и о подржавајућој и увек отвореној сарадњи међу нама самима. Тежак, а истовремено можда најзначајнији, задатак стављен пред нас био је да препознамо, подстакнемо и пратимо ситуације и активности кроз које наши ученици и ученице могу да трагају са сврхом и значењем, кроз које могу да мисле о себи као делу шире заједнице и кроз које могу да боље упознају своје потребе, жеље и планове.

У складу са овим размишљањима, придружили смо се организацији укључили се у пројекат два истраживачка центра, са Универзитета у Центру) и Харвард Универзитета (Human Flourishing Program) добробит у школама. У склопу овог пројекта развијаћемо и упознаваћемо се са перспективама свих укључених у добробит у школи у питању. Препознајући да ни појединци изоловани системи, намера нам је да у ово истраживање родитеље, како бисмо били партнери у подстицању Светска здравствена организација дефинише као стање у којем можемо увидети сопствене у којем се успешно носимо са свакодневним у којем можемо да продуктивно радимо и као и доприносимо животу у широј заједници (WHO, n.d.). Размислимо заједно, како школа може да допринесе у остваривању добробити за њене ђаке и наставнике?

Милица Скочајић, психолошкиња

International Baccalaureate и Оксфорду (Wellbeing Research који испитује и унапређује истраживачке алате школски процес, када је а ни школа нису укључимо и добробит способности, стресорима, учимо,

ПУТОПИС ИЗ ГРЧКЕ

Док сам чекала у реду за авион, нисам могла да престанем да размишљам о томе како Атина изгледа. Током целог пута била сам у својим мислима, све док ме није другарица пробудила из маште и рекла ми да слећемо. Након што смо слетели, убрзо смо ушли у бус и водич је кренуо да прича о знаменитостима које ћемо доживети кроз путовање.

Очекивала сам лепог града Атине на сваком кораку да видим уличне музичаре и слушам њихову традиционалну музику. Мислила сам да ћу видети град пун белих кућа са плавим крововима. И ако сам обилазила Атину и нисам видела ни једно насеље са кућама из моје маште, видела сам и чула уличну музику и добила искуство за цео живот. Током путовања обишли смо многе познате споменике, који ће ми заувек бити у памћењу и остати међу најмагичнијим догађајима у мом животу. Један од омиљених знаменитости које сам у животу видела јесте Акропољ. Након водичеве приче о Акропољу и Атинином храму, попели смо се уз брдо са погледом за који верујем да се много њих запитало да ли је стваран или насликан. Брда прекривена дебелим прекривачем различитог дрвећа, плаво небо да савршеније није могло да буде, куће које су се све савршено слагале као слагалица. Требало ми је неколико минута да упијем тај пејзаж и да се сетим да нисам у анимираном филму. После неког времена сам морала да се поздравим с погледом да бих дошло до нестварног Акропоља. Када смо дошли испред Пропилеја, осећала сам се као да сам ја, а и остали људи мали и небитни. Испред мене се налазила цела цивилизација грчког народа, историја и митологија. Добила сам осећај као да сам у Античкој Грчкој и чекам свој ред да видим Атину. Људи је било више него што сам очекивала за јесен, али се нисам обазирала на људе, јер у том тренутку сам ушла кроз капију и угледала Акропољ. Испред мене је стајао храм древне Атине. Да ли сам у сну? Да ли је ово истина? Била сам у својим мислима. Пошто сам одговорила на сопствена питања, опет сам се осећала ситно наспрам Акропоља. Акропољ је остављао један невероватан осећај и искуство. Храм древне и прелепе богиње Атине стварао је утисак и осећај да је она ту и све нас посматра и пита нас колико нам се свиђа тамо, јер смо сви као и она знали да је ово место божанствено и магично, само је било питање колико. Поред величанственог белог храма, људи су такође давали невероватну атмосферу и емоцију. И ако ни једног странца тамо нисам познавала, била је

та чудна али опуштена енергија, као да се сви већ знамо. Неке девојке су се чак и облачиле у памучне беле хаљине и стављале уметке у косу које су изгледале као позлаћен орео стабљике маслине да би подсећале на Атину. Чак и ако Атина није била ту и ако занемаримо атмосферу неколико двојница Атине су биле присутне. Изгледало је као да је Атина кренула у дневни обилазак храма да види ко је дошао.

Обишли смо многе друге знаменитости које су биле лепе и незаборавне. Цело путање кроз Атину је било једно чаробно путовање у прошлост. Али ипак, Акропољ ће ми заувек остати као једно јединствено искуство. Чак и ако сам морала да се поздравим с Акропољем на неко време, знам да ћу се вратити, а он ће ме тамо чекати са новим људима и још већом магијом.

Тара Манигодић Ља

АТИНА

Наша прва гимназијалска екскурзија одвела нас је у Атину, град мора, сунца и маслињака.

Многи од нас су жељно ишчекивали ову екскурзију, како због дружења тако и због обилазака предивних градова и места разбацаних по атинској обали. Нисмо ни слутили колико брзо ће нам се овај град допасти. Већ првих дана упознали смо сва значајна места у центру Атине, главни трг Синтагму, зграду парламента и главне улице које су врвеле од туриста, продаваца и уличних музичара.

Убрзо затим попели смо се на Партенон, дивећи се заоставштини древних староседелаца Атине и храмовима из давног доба. Излет у Епидеурис ближе нас је упознао са неким од културних брилијаната Старе Грчке, као што су микенско утврђење оковано у планинама и древни театар скоро перфектне акустике. После кратке возње живописним грчким селима провели смо време и у поморском граду Нафплиу који нас је топло дочкао својим септембарским сунцем.

Из Атине, престонице богова вратили смо се пуног срца, стомака и мозга, створивши успомене које никада нећемо заборавити. У том светлу, жељно очекујемо сваку следећу екскурзију.

Петар Толимир 16

АЗУРНА ОБАЛА

Незаборавна екскурзија по Азурној обали је једно од најлепших путовања нашег школовања! Посетили смо разна места због којих смо били од почетка узбуђени, као што су приморски градови Ница, Монте Карло и Кан. Смештени у Сан Рему, излазили бисмо свако вече у шетњу или на купање у море, као да по дану није било довољно активности. Толико да тек када смо дошли кући нас је стигао бол у ногама.

Ница, наше прво стајаиште, други је по посећености град на свету, а видели смо и зашто. Фонтана која изгледа као прави водопад, занимљива је знаменитост, која се уклапа и уз улице које воде до ње.

Задивила нас је архитектура и класичан изглед скоро свих места на којима смо били, и Ница, Кан, Ментон, Сан Ремо, Монте Карло и Антиб. У Монте Карлу је највећи океански музеј, и свидело ми се што је едукативан, са разним симулацијама, изложбама и интересантним чињеницама. Има мноштво животиња који само изгледају смешно, као што је ража на слици испод. У Кану фестивалски дух је веома присутан, огромна хала и окићене улице делују као место за журке.

Сваки град има нешто што је специфично, али је сваки подједнако диван.

Анђела Вучковић IIIБ

ПУТОПИС СА МАЛТЕ

Наша авантура на Малти започела је првог дана када смо стигли у Слиему, где смо се сместили у наш хотел. Поподне смо провели истражујући овај шармантни град, дивили се медитеранској архитектури и уживали у локалној кухињи. Други дан смо се упутили у обилазак Мдине, граду који је очарао све нас чињеницом да је био сет за серију Game of Thrones. У Валети и Мдини смо такође научили много о богатој историји малтешких витезова. Наравно, не бисмо могли да посетимо Малту, острво са прелепим плажама, а да се не препустимо чарима мора. Провели смо дивно време на плажи, уживали у сунчању и забавили се игром у песку. Четвртог дана смо одлучили истражити три града Vitoriosa, Copiscua и Senglea (где су малтешки витезови боравили пре зидања нове престонице), сваки са својим јединственим шармом и карактером. Vitoriosa је један од најстаријих градова на Малти и био је главни град пре доласка Витешког реда светог Јована 1530. године. Град је познат по импресивној тврђави Форт Ст. Ангело, која је одиграла кључну улогу у одбрани Малте током велике опсаде Малте.

Андреа Бабић IVa

ЗЛАТНИ ПРАГ 2023.

Ни слутили нисмо да ћемо се заљубити у овај град. Кренули смо са неким давним успоменама и предрасудама. Очекивали смо хладну лепоту града. Припремили смо се као прави туристи шта ћемо видети, али интезитет лепоте која нас је дочекала изменила је потпуно поглед на свет.

Обишли смо сва важна места у граду: Астрономски сат, Барутну кулу, Музеј воштаних фигура и изложбу посвећену Мухи, Ворхолу и Далију. Пловили смо Влтавом, помислили жељу на Карловом мосту, чежњиво прошли покрај Златне улице и Кафкиног музеја надајући се преображају. И десило се чудо. Златни кровови града, топлота михољског лета, осмех који су изазвали духовити пријатељи, приврженост и љубав према деци која такође разумеју шта се дешава, учинили су да се осећамо слободно, вољено, срећно. Излет у Карлове Вари и Дрезден је испровоцирао инспирацију за нека нова путовања.

До следећег путовања, одјављују се другаци.

Лара Радуновић IIa

Андреа Старчевић IIa

Урош Радуновић IIa

Ема Бакић IIa

Ема Бакић IIa

Софиа Балаћ II6

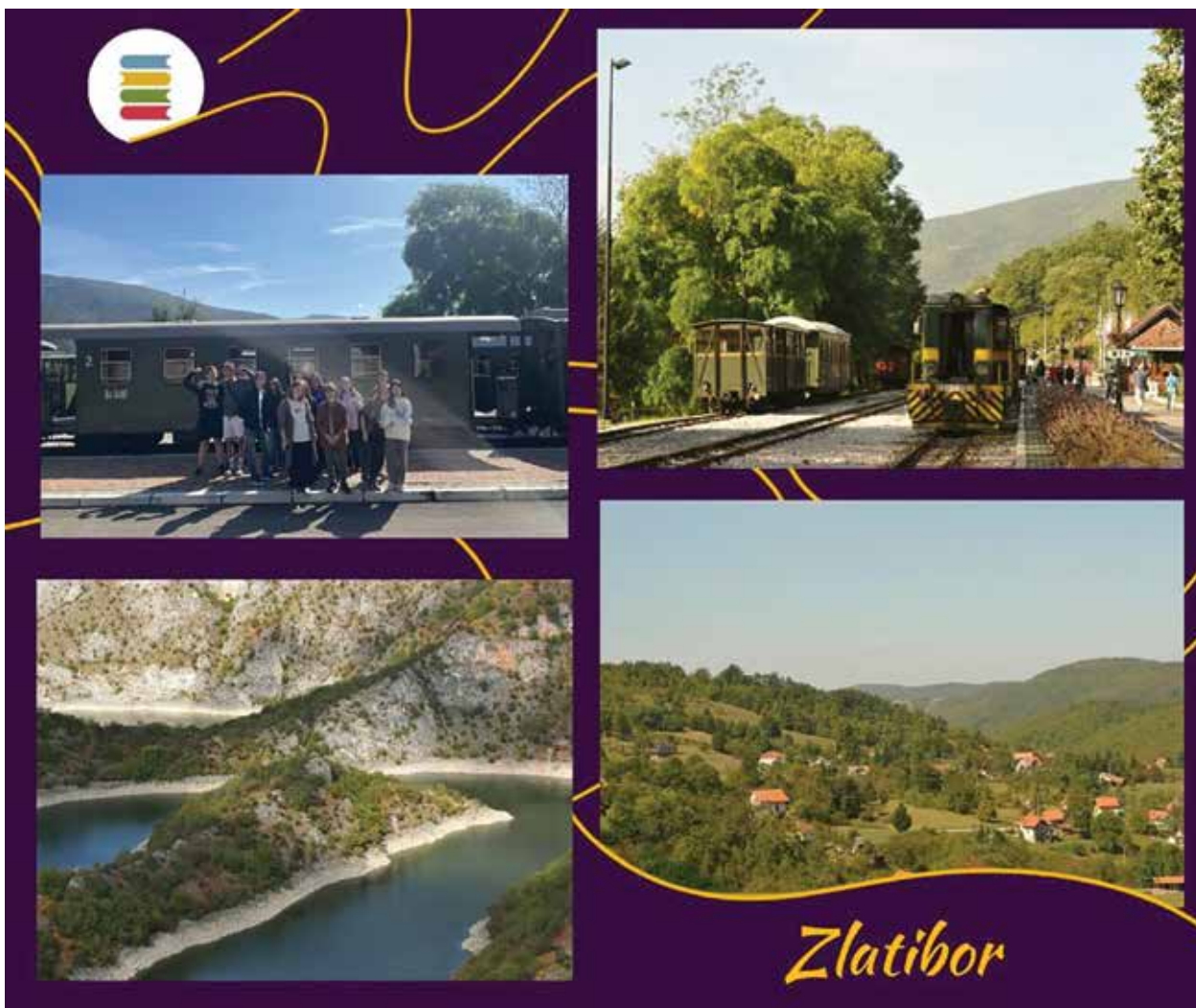
Зора Пазман, ФРАНЦ КАФКА

Андреј Луковић IIa

ЗЛАТИБОР

Ученици првог, другог и трећег разреда гимназије посетили су знаменитости Златибора и његове околине. Током сунчаних дана уживали смо у дугим шетњама и разгледању. Посетили смо Стопића пећину, Сирогојно, Гостиљске водопаде, Мокру гору и Дрвенград, а такође смо имали прилику да се провозамо и чувеном Шарганском осмицом. Посебан утисак на нас је оставила посета природног резервата Увац, где смо крстарили Увачким језером и уживали у задивљујућим природним пејзажима, а такође видели белоглаве супове у лету.

ТЕСТ ОПШТЕ КУЛТУРЕ БРОЈ 41

1. Како се зове слика Паје Јовановића откупљена у новембру 2023. за Музеј града Београда?
2. Ко је добио Нобелову награду за књижевност 2023. године?
3. Којим спортом се бави Милица Мандић?
4. Ко је прва жена архитекта у Србији (завршила факултет 1900)?
5. Наброј пет органа у људском телу по величини!
6. Која спрска планина је позната по чају?
7. Који народ је Гуливер срео на свом путовању?
8. Које је расе пас кога је Бановић Страхиња повео у походу да врти отету љубу?
9. Који је највећи океан на свету?
10. Које је настарије словенско писмо?
11. Ко је створио Таличног Тома?
12. Шта значи реч башибозук?
13. Наведи назив комедије Косте Трифковића у којој је главни лик Малчика?
14. Наведи назив драме коју изводи један глумац.
15. Како се зове позориште које се налази на Тргу републике у Београду?
16. Наведи синоним за именицу позориште.
17. Која птица је симбол мудрости?
18. Како се зове сова из Хари Потера?
19. Од чега се праве струне за гусле?
20. Који месец у години је назван по римском државнику и Астериковом противнику Цезару?
21. На ком континенту се налази пустиња Калахари?
22. Мамут је далеки предак које животиње?
23. Које небеско тело се назива звезда репатица?
24. Како се зове најпознатији дворач у Војводини у близини Бечеја?
25. Како се зове светски шаховски првак?
26. Да ли се у целом свету употребљава исти календар?
27. Како се он назива?
28. Која су обележја једне државе?
29. Које је највеће вештачко језеро Србије?
30. Које је највеће природно језеро Србије?
31. Која је најдужа река Србије?
32. Која је најдужа међународна река која пролази кроз Србију?
33. Ко је открио Панчићеву оморику?
34. Које године се Свети Сава замонашио на Светој Гори?
35. У ком граду је умро Свети Сава?
36. Ко је последњи владар из династије Немањића?
37. Ко је насликао чувену слику Сеоба Срба под Арсенијем III Чарнојевићем?
38. Шта су скамије?
39. Када је основана прва пошта у Србији?
40. Шта је Наталијина рамонда?

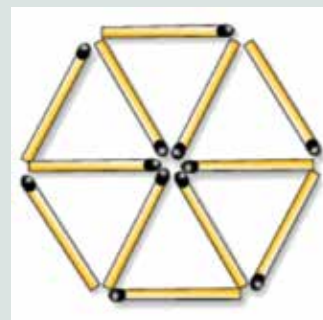
Аутор Катарина Урошевић

ЗАНИМЉИВИ ЗАДАЦИ

Математика се неретко посматра као досадна научна дисциплина, али то не мора да буде тако. Ови занимљиви задаци натераће вас на размишљање:

1. Потребно ти је да измериш тачно четири литра воде како би залио цвеће. Међутим, у кући имаш само кофу од 5 литара, флашу од 3 литра и чесму са водом. Како ћеш измерити праву количину воде?
2. Четири човека покушавају да пређу дрвени мост за мање од 17 минута. Пошто је мост нестабилан преко њега може прелазити максимално два човека у исто време. Међутим, тренутно је ноћ па свака група која прелази мост мора да носи батеријску лампу са собом. Претпоставивши да група има само једну батеријску лампу, да ли је могуће да пређу мост на време и како?
3. Помери тачно 3 шибице како би на слици настала 3 једнакостранична троугла. Шибице се смеју померати у било какав положај, али не смеју нестати.
4. У кутији има дванаест новчића, од којих је један или мало лакши или мало тежи од осталих. Помоћу теразија које се могу употребити само три пута одредити тачно који новчић је другачији од осталих, и да ли је лакши или тежи од њих.
5. Полиција је ухапсила 3 човека под сумњом да су опљачкали локалну банку. Након пропитивања, три осумњичена су рекла:

Човек 1: Ја нисам крив.

Човек 2: Ја нисам крив.

Човек 3: Човек 2 је крив.

Ако знамо да је само један од ових исказа тачан ко је опљачкао банку?

6. Пред вама су три кутије, једна садржи само јабуке, једна само наранџе, а једна и једно и друго воће. На кутијама су натписи о њиховом садржају, при чему је свака кутија нетачно обележена. Како се може одредити која кутија садржи које воће, а да се не отвори више од једне кутије. По правилима, при отварању сваке кутије не сме се гледати шта је у њој, већ се може извући и погледати искључиво једна воћка.
7. Који је најмањи троцифрени палиндром (број који има исти ред цифара када се прочита унапред и уназад) који је дељив са 18.

Петар Толимир Љ

ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ...

- **Да ли сте знали да астронаут може бити алергичан на Месец?**

Током мисије Аполо 17, астронаут Харисон Шмит је открио да је имао јаку реакцију на месечеву прашину.

- **Да ли сте знали да Лихтенштајн има само један затвор?**

Утиснута између Швајцарске и Аустрије, држава Лихтенштајн има само двадесетак људи укупно у свом једном затвору. Сваки злочинац којем је потребна казна већа од две године шаље се у затворе у Аустрији или Швајцарској.

- **Да ли сте знали да постоји музеј тоалета?**

У Њу Делхију, Међународни музеј тоалета Сулабх има ретку колекцију која детаљно описује историјску еволуцију тоалета од 2500. године пре нове ере па све до данас.

- **Да ли сте знали да је екстремно пеглање прави спорт?**

Основан 1997. године, у овом изазову такмичари морају да притисну мајице које се налазе на неочекиваним локацијама као што су високо на дрвећу или виси преко лица.

ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ

- **Да ли сте знали да дрвеће може да комуницира?**

Њихови корени су повезани кроз подземну мрежу гљива која им омогућава да деле ресурсе једни са другима. Они „разговарају“ преносећи хранљиве материје једни другима преко гљива.

- **Да ли сте знали да је најбржи рептил морска корњача?**

Морске корњаче могу пливати брзином од 56 км/х.

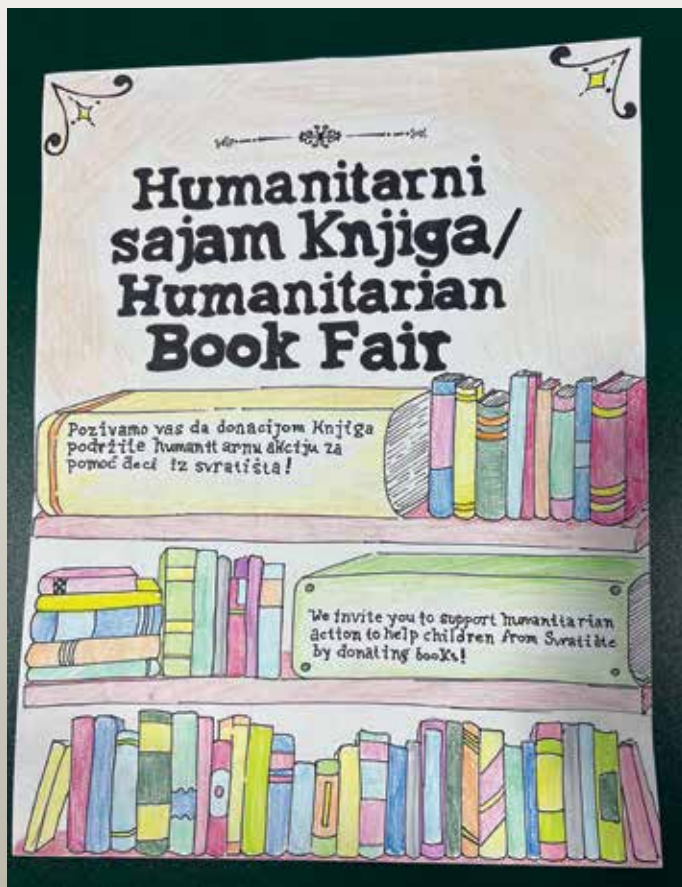

- **Да ли сте знали да се лавови могу препознати по узорцима на брковима?**

Као и људи и отисци прстију, сваки лав има узорак бркова јединствен за њихов нос, наводи Њујорк тајмс. Још касних 60-их, истраживачи су спровели методу идентификације рупа у брковима која је укључивала преклапање фотографија лављих носева са стандардном мрежом.

Аца Василић IIб

Ауторке Маша Алвировић и Анђела Вучковић IIIБ

Humanitarna akcija Slatkiš

Rudjer Boskovic School
Aleksandar Vasilic

SA Reflections BOTANICAL GARDEN

Dates Sep 05, 2023 to Sep 05, 2023

Activity Description 1. Develop a better understanding of plant ecology by researching plant life in a botanical garden. 2. Investigate the factors influencing plant adaptation. 3. Hands-on learning through fieldwork and direct observation of plant diversity in diverse artificial habitats made in a botanical garden. 4. Document and record findings to enhance knowledge sharing. 5. Develop an appreciation for the relationships between plants and their surrounding environments.

Become more aware of their own strengths and areas for growth

Discuss, evaluate and plan student-initiated activities

Working collaboratively with others

Supervisor Name: Katarina Urošević
katarina.urosevic@boskovic.edu.rs

TUESDAY, 24 OCTOBER 2023

The botanical garden was a peaceful escape from the city's hustle. Everywhere I looked, there were bright flowers or shady trees. The sounds of birds and rustling leaves replaced the noise of traffic. It was a simple yet meaningful reminder to appreciate nature's beauty and to find calm in the everyday. I left feeling refreshed.

TUESDAY, 24 OCTOBER 2023

Supervisor Review

Thank you for supporting the SA programme at Rudjer Boskovic School. Please take the time to fill out this evaluation form.

This Experience was: Completed

Katarina Urošević Supervisor

COLLECTING SNACKS AND CANDY FOR KIDS IN NEED

Dates Sep 22, 2023 to Sep 22, 2023

Activity Description 1. The aim of this SA was to offer essential support to underprivileged children by collecting snacks and candy. 2. This task was designed to create a sense of empathy and compassion among participants, making them aware of the importance of helping those less fortunate. 3. Another key goal was to engage the community in this effort by involving friends, family, and local organizations.

Another objective was to bring joy and happiness to the faces of the children in need. We hoped to make their day a little brighter. 5. This activity also intended to raise awareness about the challenges faced by disadvantaged children and the importance of supporting them. By sharing our mission and experiences, we aimed to inspire others to contribute to similar causes.

Become more aware of their own strengths and areas for growth

Develop international-mindedness through global engagement, multilingualism and intercultural understanding

Discuss, evaluate and plan student-initiated activities

Persevere in action

TUESDAY, 24 OCTOBER 2023

I felt good about helping to gather snacks and food for children who really needed it. However, I had hoped to play a bigger role. I would have liked to be more involved in the organizing and planning of the event itself. Being part of such a cause was truly rewarding. Next time, I'll seek opportunities to take on more responsibility and contribute even more to the event's success.

Supervisor Review

Thank you for supporting the SA programme at Rudjer Boskovic School. Please take the time to fill out this evaluation form.

This Experience was: Completed

Aleksandar Vasilic - SA Rudjer Boskovic School

„ДЕЦА ПОМАЖУ ДЕЦИ“

Наша школа се и ове године прикључила хуманитарној акцији „Деца помажу деци“ коју је пре више година започела принцеза Катарина. Овај пројекат је започет са жељом Њеног Краљевског Височанства да деца у раном узрасту науче важност радости давања и да се подстакну да лично донесу поклоне у Двор, који ће бити предати њиховим вршњацима за предстојеће празнике. Док су истовремено имали прилику да сазнају занимљивости о историји краљевске породице Србије и Дворског комплекса, ученици су у Двор донели поклоне који ће бити уручени на традиционалним божићним пријемима у Белом двору, 5. јануара 2023. године. Њихова Краљевска Височанства сваке године дочекују и обрадују преко хиљаду деце без родитељског старања, деце са инвалидитетом и социјално угрожене деце на овим празничним пријемима.

Из угла ученика

Бели двор – акција Деца деци (из SaA дневника)

У уторак 29.11.2023. први разред наше школе је био у посети Белом двору где су могли да чују занимљиве чињенице о краљевској породици Србије. Такође су добили шансу и да прошетају и разгледају по самом двору уз водича који је причао на енглеском језику. Прошли су кроз библиотеку, трпезарију, плави салон, златни салон и подрум који укључује собу са билијаром, кућни биоскоп и собу за карте и пушење. Недељу дана пре посете, ученици су припремили поклоне: грицкалице, слаткише, играчаке, књиге и занимљиве ствари које би деца волела. Ове донације су на дан посете ученици понели са собом за децу у домовима и децу која немају породице како би принцеза то лично могла да им да и улепша им празнике. Ученици су добили част да упознају принцезу Катарину и имали су прилику да попричају са њом о њеној породици. Након обиласка, у библиотеци Белог двора, ученицима је била послужена ужина како би лепо комплетирали целокупни обилазак.

Искра Милојевић, Василиса Радовић, Адријана Поповић и Стефани Урта 16

ИСТРАЖУЈУЋИ ЗАОСТАВШТИНУ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА: ОРИЈЕНТИРИНГ КЛУБ КРЕЋЕ НА ЕДУКАТИВНИ ПУТ У БЕОГРАДУ

Београд, 5.12.2023.

У задивљујућем истраживању српске културне баштине, оријентиринг клуб у школи Руђер Бошковић организовао је просветитељску шетњу коју је водио ученик МУР 5 Реља Карановић. Група ученика уронила је у живот и дело познатог српског научника Доситеја Обрадовића обиласком кључних знаменитости у центру Београда.

Путовање је почело у Музеју Вука и Доситеја, меморијалном музеју посвећеном Доситеју Обрадовићу и Вуку Караџићу, утицајним личностима српске културе. Доситеј Обрадовић, члан Просветитељског покрета и први српски министар просвете, одиграо је кључну улогу у обликовању интелектуалног пејзажа нације.

Група је потом кренула до споменика Доситеју Обрадовићу у Универзитетском парку. Бронзана фигура, коју је вешто израдио вајар Рудолф Валдек, приказала је Доситеја као „јунака пера, који путује по свету у потрази за знањем“. Представа је ухватила Доситеја у покрету, окићеног капом, како држи књигу и штап. Како је Доситеј био познат по склоности ка крофнама, путовање је кренуло дивно ка Слаткотеци, првој специјализованој крофнарници у Београду. Овде су ђаци уживали у најфинијим градским крофнама, уживајући у укусима који су некада обрадовали и самог Доситеја.

Настављајући поход кроз академски центар Београда, експедиција је завршила у Саборној цркви Светог Архангела Михаила (Саборна црква). Смештен на раскрсници улица Краља Петра и Кнеза Симе Марковића, овај српски православни саборни храм представља значајну богомољу и очуван споменик из прве половине 19. века.

Веза Доситеја Обрадовића додаје историјску дубину локалитету, јер је сахрањен у његовом светишту. Саборна црква је одиграла кључну улогу у борби за независност, пружајући централну подршку током транзиције са турског централизма на слободу од османске власти.

Ова оријентиринг авантура не само да је приближила ученицима заоставштину Доситеја Обрадовића, већ је истакла и историјски и културни значај београдских знаменитости. Истраживање, спајање образовања и уживања, омогућило је учесницима дубље разумевање њиховог културног наслеђа.

За више школских новости, пратите веб страницу школе Руђер Бошковић.

EXPLORING DOSITEJ OBRADOVIĆ'S LEGACY: ORIENTEERING CLUB EMBARKS ON EDUCATIONAL JOURNEY IN BELGRADE

Belgrade, December 5, 2023

In a captivating exploration of Serbian cultural heritage, the Orienteering Club at Rudjer Bošković School organized an enlightening walk led by MYP5 student Relja Karanović. A group of MYP students immersed themselves in the life and work of the renowned Serbian scholar, Dositej Obradović, by visiting key landmarks in Belgrade city center.

The journey began at The Museum of Vuk and Dositej, a memorial museum dedicated to Dositej Obradović and Vuk Karadžić, two influential figures in Serbian culture. Dositej Obradović, a member of the Enlightenment Movement and the first Serbian Minister of Education, played a pivotal role in shaping the nation's intellectual landscape.

The group then proceeded to the monument of Dositej Obradović at University Park. A bronze figure, skillfully crafted by sculptor Rudolf Valdec, depicted Dositej as a "hero of the pen, traveling across the world in search of knowledge." The representation captured Dositej in motion, adorned with a hat, holding a book and a stick.

As Dositej was known to have a penchant for donuts, the journey took a delightful turn towards Slatkoteka, the first specialized donut shop in Belgrade. Here, the students indulged in the city's finest donuts, savoring the flavors that once brought joy to Dositej himself.

Continuing their quest through the academic center of Belgrade, the expedition concluded at The Cathedral Church of St. Michael the Archangel (Saborna crkva). Situated at the intersection of Kralja Petra and Kneza Sime Markovića streets, this Serbian Orthodox cathedral is a significant place of worship and a preserved monument from the first half of the 19th century.

Dositej Obradović's connection to the cathedral adds historical depth to the site, as he is buried within its sacred grounds. The cathedral played a crucial role in the fight for independence, providing a central support structure during the transition from Turkish centralism to freedom from Ottoman rule.

This orienteering adventure not only brought students closer to Dositej Obradović's legacy but also underscored the historical and cultural significance of Belgrade's landmarks. The exploration, blending education and enjoyment, left participants with a deeper understanding of their cultural heritage.

For more updates and school news, stay tuned to Rudjer Bošković School website.

КАКО ПЛЕТЕМ, ВЕЗЕМ И ХЕКЛАМ

Често се греша да су ове три речи синоними. Најпростије речено, плетење се ради са две или више игала, хеклање са једном (ова игла има куку), а везење са веома малом и оштром (са рупицом на тупом врху). Сва три хобија су подједнако забавна и корисна, и све што знам о њима је по заслуги моје бабе, моје учитељице.

Прву иглу коју сам узела у руке била је баш она најмања, а с њом сам везла гоблен. Ушла сам у прву продавницу у којој су били материјали за ручни рад и узела последњи сет који је остао.

Био је нацртан цвет на рупичастом платну, а са њим све боје конца потребне за пројекат. Тај гоблен и даље није завршен, зато што сам узела претежак дезен и ова активност генерално узима највише времена. Свакако, пробила сам лед за ову нову врсту хобија. Насупрот мени, моја баба је више стрпљива док је седела и објашњавала како је најлакше да се направи чвор и угао под којим улази игла и конач да би слика изгледала што равнија. Осим гоблена, везла сам покварене играчке и панталоне, и планирам да искористим конач и иглу у споју са сликом на платну. Тиме, када дајемо стару одећу или играчке, не би су биле у такво лошем стању, или евентуално бисмо могли још неколико пута да искористимо. Ако будете започели везење, пазите се да вам се не изгуби она оштра игла, пошто знајте да ће избити хаос у кући!

Плетење је једна од популарнијих вештина у Србији, јер се овом техником праве традиционалне вунене чарапе, прслуци итд. Различити бодови значеће различити ритмички покрети, а ако си напреднији, знаћеш и да плетеш плетенице (нисам још стигла до тога). Направила сам капу, торбу и сада правим те вунене топле чарапе са пет игала. Капа је брзо била готова, јер је вуна била веома дебела, па ми је то зато био један од лакших пројеката. По наредби моје вољене учитељице, претражила сам на интернету колико би бодова ишло за величину главе, и само би смањивала све ближе висине моје капе, да би она спојила везањем два краја. Уживала сам у прављењу капе исто колико и у ношењу. Торба је исто тако некако ишла, а чарапе изненађујући биле су још лакше и забавније. Мало јесте незгодно што штрче игле на све стране док радиш, али је све остало исто, чак и не мораш да спајаш ништа на крају.

Хеклање је почело сликом на пинтересту, слика једне заиста креативне идеје хеклане плоче за накит. Већ до сада бисте могли да претпоставите, коме сам ишла да ми помогне са остварењем те идеје. Иако сам почела да правим плочу у октобру, већ сам је завршила. Већ сам упозната са женом у нашој омиљеној продавници за ручни рад. Такође овај пут експериментисале смо са другачијом, још меканијом али нефлексибилном, врстом вуне. Хеклање је убедљиво најтежи ручни рад, или барем стубићи јесу, јер има пет корака само за један бод, где је било само два у плетењу. Мада, то га прави и забавнијим, јер мора да се размишља или се лако погреша.

Хвала ти, баба, за све што си ме научила и што си ми дала шансу да пробам нешто ново и забавно! Једва чекам да ми покажеш који још бодови постоје, и евентуално како се раде плетенице.

HOW I KNIT, EMBROIDER AND CROCHET

These three words are often mistaken for synonyms. Simply put, knitting is done with two or more needles, crochet with one that's hooked, and embroidery with a very small and sharp one (with a hole in the blunt tip). All three hobbies are equally fun and rewarding, and everything I know about them is thanks to my grandmother, my teacher.

The first needle I picked up was the smallest one, and I embroidered a tapestry with it. I went into the first store that had needlework materials and picked up the last set that was left. A flower was drawn on the linen canvas, and with it all the colors of thread needed for the project. That tapestry is still not finished, because I chose too complicated a pattern and generally this activity takes the most time. In contrast, my grandmother is more patient than i am, as she explained what the easiest way is to make a knot and the angle at which the needle and thread enter to make the picture look as satisfying as possible. In addition to the tapestry, I have embroidered broken toys and pants, and I plan to use thread and needle in conjunction with a painting on canvas. That way, when we give away old clothes or toys, they wouldn't be in such a bad condition, or we could possibly use them a few more times. If you start embroidering, be careful not to lose that sharp needle, because know that chaos will break loose!

Knitting is one of the most popular techniques in Serbia, because it is used to make traditional woolen socks, vests, etc. Different stitches will mean different rhythmic movements, and if you're more advanced, you'll also know how to braid (I haven't gotten to that yet). I made a hat, a bag, and now I'm making those woolen warm socks with five needles. The hat was finished quickly, because the wool was very thick, so it was one of the easier projects for me. At the behest of my beloved teacher, I searched on the Internet how many stitches would go for the size of my head, and I would just decrease the number the closer I got to the height of my hat, connecting it by tying the two ends. I enjoyed making the hat as much as wearing it. The bag also kind of worked, and the socks were surprisingly even easier and more fun. It's a bit awkward that the needles stick out all over the place while you're working, but you don't even have to attach anything in the end.

Crochet started with a picture on pinterest, a picture of a really creative crochet jewelry plate idea. By now you could guess who helped me realize that idea. Although I started making the plate in October, I have already finished it. I'm already familiar with the woman at our favorite craft store. Also this time we experimented

with a different, even softer but inflexible type of wool. Crochet is by far the most difficult handwork, because there are five steps for just one stitch, where there were only two in knitting. Although, this also makes it more fun, because you have to focus or you'll make mistakes.

Thank you, grandma, for everything you taught me and for giving me the chance to try something new and fun! I can't wait for you to show me all the different types of stitches that exist, and possibly how to do the braids.

Анђела Вучковић IIIb из CAS дневника

ПРИКАЗ АРХИТЕКТУРЕ У ДЕЛУ „ДОРЋОЛ“

Назив Дорћол црпи своје значење из турских речи дорт и јол, преведених као четири и пут, тим редом. Овај врло јасан назив у исто време истиче физичку карактеристику Дорћола, оивиченог у то доба са четири велике капије које воде на четири различите стране, али и културну карактеристику овог места, које игром случаја стоји на граници истока и запада, севера и југа, Европе и оријента. Као такав, Дорћол природно бива обликован са све четири стране, а у исто време успева да не личи ни на један од својих утицаја. Ретко где другде се могу пронаћи једна руска православна црква, господарски конак урађен по бечком барокном примеру, савремен бехемот од стакла налик нечему са друге обале Атлантског океана и права једна џамија последњег калифата, све у једном комшилуку. Сви ови утицаји чине Дорћол непоновљивим, што се наша награђивана и остварена списатељица, Светлана Велмар Јанковић дочарала кроз своје дело „Дорћол“. Међутим, она је одлучила да фокус не буде не на та четири спољна утицаја, него на грађанима и херојима Дорћола и њиховом неуморном војевању за слободу или смрт, којим су ослободили Дорћол и остали вечно урезани у његове фасаде.

Од четири капије београдског утврђења подређеном окружном изасланику великог везира, највећа и најстрашнија је била Стамбол-капија, окренута према великој порти. Она је изграђена у цигли и камену од аустријске управе током свог кратког боравка у граду и касније поправљана од Турака, који су остале палисаде градили Османлије користећи најпре дрво. Као таква, она је важила за најотпорнију међу близнакињама и највећи симбол вишевековне турске чизме. У књизи, читалац прати причу Стамбол-капије у време устанка из две перспективе. Ван капија, пратимо војводу Васу Чарапића, Змаја од Авале. Он је, као што му име говори, обитавао одмах изван града, али му је огњиште идаље било на подручју града. Као такав, он је убедио устанике који нису сматрали ослобађање највећег града за могуће, да покушају. У исто време, унутар града, Мирко Апостоловић, запамћен као Узун Мирко, одлучује да побегне из града и придружи се устаницима. Он скривено прелази Стамбол-капију, са намером да се брзо врати. Њих двојица се

враћају у опсади Београда, Васу у нападу на Стамбол-капију, где славно гине, а Мирко на Савску капију, од које долази до Стамбол-капије, коју прелази отворено и поносно.

Ова прича је нама битна зато што и даље траје. Да би сте данас пратили поносни повратак Мирка Апостоловића у родни град, запутићете се од бивше Савске капије на Калемегдану до Стамбол-капије, крај Народног позоришта, ви ћете прећи један праволинијски пут исечен на две улице спојене студентским тргом: Узун-Миркову од Калемегдана, преко трга, па Улицом Васе Чарапића до Трга републике. Приче ова два наша хероја, који се највероватније никада нису упознали, вечно су повезане тим путем ослобођења на коме су се обојица нашли те судбоносне ноћи, када су истовремено пробили ту капију грађену од два велика окупатора Дорћола. На том месту данас почива административна граница Дорћола и остатка града, међутим провидна и без изузетка слободна за пролаз.

После првог и другог устанка, Београд се нашао у чудној ситуацији. Турски гарнизон је и даље постојао крај зидина, међутим овај пут је он бивао изван капија, код Чукур-чесме на Калемегдану. Смештени у камп турске градње, гарнизон је остао као настављен симбол ослабљене, али и даље постојећег утицаја султана на грађане Дорћола. У причи Симе Нешића, видимо неодрживост овог аранжмана, када инцидент настаје и односи живот једног детета и нашег Симе, по коме Симинова улица данас носи име. Ту се види слика налик једном фронту између западног оивичења Дорћола, све више наклоњеном европској градњи, и турским утврђењима преко пута шанца, идаље пркосно оријентална и старомодна.

За то време, на другој страни града, први аутономни владар београдског пашалука у вековима, кнез Милош, изван зидина града је дизао своју палату, Милошев конак који и после свих ратова стоји неометано на Топчидеру. Наследник српских средњовековних владара је свој замак новим, уникатним београдским стилем градње, који је све више попримао европске карактеристике налик бароку и класицизму израженим најпре кроз фасаду и њене детаље, али је задржавао балканско-османско уређење и распоред соба, показивајући како запад и исток могу да коегзистирају у чувеној раскрсници Европе. Овај конак, намерно грађен изван

уских сокака Дорћола, намењен да приказује моћ новог кнеза кроз своју величину, али и кроз приморавање подређених да долазе к њему. Кнежева браћа, Јеврем и Јован, и даље обитавају на Дорћолу у својим паралелним улицама на падини, не налик кнезу чија улица, наравно, стоји ван Дорћола, на путу од њихових улица ка Топчидеру, пут који су млађа браћа морала често да праве. Када Милошеву власт узурпира господар Вучић, први од мноштво моћника у модерној српској држави који ће отети власт за своје потребе, Милошев дом и стуб моћи постаје његов удаљени егзил. У исто време, Јеврем, који је издавши брата стао уз Вучића, бива приморан да прави пут на Врачар уместо на Топчидер ода пошту новом властодршцу. Из овога нам књига апелује како се архитектура и урбанизам користе за остваривање и вршење моћи.

За све те године које су моћници, били у покушају или остварени, ратовали између себе, академици су водили свој сопствени рат против невидљивог али најопаснијег противника, необразованости. На углу улице мудрог гуслара Филипа и брзоплетог, слепог господара Јеврема, стоји вечна задужбина једног кроз трећег човека, чија је улица удешена мало даље. Рођен под именом Димитрије али познатији као Доситеј, овај јединствен лик у српској историји је за време силних опсада и бојева основао своју Велику школу, прву институцију Универзитета у Београду. Ова двоспратница, слична оном конаку на Топчидеру по изгледу, саграђена је са намером да донесе европске идеале просветљења и, налик Прометеју, створи светло у вишевекову сенку која је прекривала српску земљу.

Кроз године, разни наследници Доситеја су преузели његову штафету и наставили његов рад. Он је кулминирао у најзначајнијој згради на Дорћолу, која је у своје време, али и данас, засењивала све око себе: здање Капетан Мише. Ова велелепна зграда рађена у венецијанском стилу јасно одудара од своје средине и по изгледу али и по сврси. Она је данас главна зграда Универзитета у Београду и незваничан центар Дорћола: око ње и њеног парка тече пут Узун Мирка у сусрет војводи Чарапићу и Стамбол-капији, мало ниже сусреће Змаја од Ноћаја, великог војводе из првог устанка који је свој крај дочекао спремајући други устанак по команди кнеза Милоша

и на дну силази ка слепом гуслару и Сими Нешићу. Иронично, улица Капетан Мише не додирује тај трг уопште.

Пре Мише, на том месту је стајао конак оног господара Јеврема, који је за живота био љути ривал Капетану. У последњем чину освете, Капетан, иначе човек који од посла није стигао до било каквог образовања је његов конак претворио у срце српског просветитељства, након чега је ривалство са већ преминулим Јевремом пустио да прође. Овиме је Дорћол, кроз заборављене размирице једног племића и трговца, сасвим случајно добио своје симболично добио своју далеко најзначајнију грађевину. Вековима касније, здање Капетан Мише верно служи хиљаде студената сваке године, намењено да створи нове великане Дорћола и Србије, који ће кроз неке године урезати своја имена у улице које ће тек добити своје сопствене грађевине и оквири. У овом кратком историјату, ми смо пратили рођење једне државе кроз дела њених првих грађана и цигала које су се слагале око њих док су они деловали да обезбеде сутра за исте. Стамбол-капија је давно срушена, на њеном месту Народно позориште грађено у модерном, класицистичком стилу; гарнизон је склоњен са Чукур-чесме; Капетан Мишино здање поносно стоји и врши своју функцију колико и првог дана рада. Заоставштина султана и везира опстаје у детаљима, али ограничено, заједно са хабсбуршким, француским, венецијанским, опште европским, од скоро америчким и још многим другим. Раскрсница Европе, прихвата утицаје са све четири стране, комбинује их и подређује свом уникатном приступу. Она се увек развија и постаје већа, али у свом срцу држи вечну успомену својих хероја, кроз улице и онога што је у њима.

Вања Антић IIIБ

УТИСЦИ О ПРОЧИТАНОЈ КЊИЗИ ДОРЂОЛ УОЧИ НАШЕ ШЕТЊЕ ЊЕНИМ ТРАГОВИМА

Данас, на истим тим дорђолским улицама где лутају духови прошлих времена из ове збирке, све врви од ужурбаних пословних људи, студената и расположених пензионера. Нико од њих не стиже да застане и запита се чији су све корааци некад били на истој калдрми и плочнику. Имена људи која красе дорђолски квартал и о којима говори Светлана Велмар Јанковић, буде истинску радозналост за сазнањем ко су ти људи и зашто су баш ово њихове улице. Господар Јеврем, Сима Нешић, кнегиња Љубица, Капетан Миша – сви су они обични људи, али њихова дела и речи одзвањају Дорђолом сваки пут када неко од Београђана изговори име њихове улице. Величина тих људи позива и нас на одговорност. Иако смо сви непознати појединци који не могу да се мере са њиховим величинама, и ми можемо да утичемо како на свој тако и на наш заједнички живот. То уверење се осећа на страницама ове збирке која спаја незаборавне ликове из даље и ближе српске прошлости. Читаоци се повезују са њима и препознају особине које красе српски народ – како добре, тако и лоше – својствене нашем поднебљу. Нико од ликова из ове збирке није заслепљен сопственим животом, већ тражи, и углавном проналази сврху због које не одустаје и наставља борбу како унутрашњу, тако и са спољним светом. Свима нам је потребно мало дорђолског духа и снаге која је красила ове ликове, да би се освестили и уздигли изнад незадовољавајуће садашњости. Ако желимо нешто да променимо у свом животу, у нашем друштву, окренемо се људима из наше историје. Од њих можемо да научимо како да живимо данас, да не чинимо исте грешке, а да чинимо иста дела за опште добро нашег народа.

Марија Бозало IIIБ

ТРАГОМ СВЕТЛАНЕ ВЕЛМАР ЈАНКОВИЋ

Ученици III разреда направили су културни оријентиринг поводом књиге Дорћол Светлане Велмар Јанковић. Наши водичи Софија, Анђела и Вања су нас спровели кроз дорћолске улице 20.11. Свака улица је нова прича и некако смо се за тренутак вратили у неко друго време. Кренули смо од споменика Васи Чарапићу, прошли кроз Француску, Симину, Јованову, Јевремову... Наши водичи су имали занимљиву причу. Припремили су се из доброг извора - литературе Светлане Велмар Јанковић. Овај културни оријентиринг је веза српске литературе и CAS-а.

ОКРУГЛИ СТО – ВЕШТАЧКА ИНЕЛИГЕНЦИЈА И ДРУШТВЕНЕ НАУКЕ

У среду, 29. новембра, у организацији наше школе одржан је округли сто са београдским средњошколцима и средњошколкама на тему вештачке интелигенције у друштвеним наукама. Након поздравне речи наше директорке, Иване Вукмирице Баћановић, округли сто је отворио гост предавач, Предраг Крстић са Института за филозофију и друштвену теорију, чиме су покренута многа питања на која смо одговарали током целог дана. Ђаци из XIV, X, Математичке и Земунске гимназије, ђаци из средње школе Техно-арт и наши домаћини, дискутовали су на тему образовања, међуљудских односа и етике. Разговоре су водили наставник филозофије Иван Шурлан, организаторка овог догађаја и наставница филозофије Нена Шурлан, као и психолошкиња гимназије, Милица Скочајић. Захваљујемо се нашим колегама и колегиницама из других школа на подршци и учешћу! Њихови ученици и ученице су овај догађај учинили подстицајним и инспиративним. Радујемо се следећем округлом столу!

NATURE IN THE ART OF SERBIA'S NATIONAL MUSEUM

Nature in paintings often serves as a multifaceted symbol, conveying a range of meanings and emotions. Firstly, it embodies the inherent beauty of the world, capturing landscapes, flora, and fauna with intricate detail and vivid colors. This representation of nature celebrates its aesthetic appeal, inviting viewers to appreciate its grandeur.

Beyond its visual allure, nature in paintings can symbolize tranquility and serenity. Scenic vistas, tranquil lakes, or gentle meadows evoke a sense of calm, providing viewers with an oasis of peace amidst the chaos of life. Furthermore, nature's cyclical patterns, as seen in changing seasons, can serve as metaphors for personal growth and transformation, emphasizing the enduring cycle of life.

In addition, nature often acts as a reflection of human emotions, with turbulent seas mirroring turmoil and idyllic landscapes representing happiness and serenity. Whether as a metaphor, a source of spirituality, or a call for environmental awareness, nature in paintings is a rich and versatile canvas through which artists convey their perspectives, emotions, and narratives, inviting viewers to connect with the world and its myriad meanings on a profound level.

Nature can cause us to feel different things. In this process the state of nature and its color play a big role in our feelings. For example, a dark and gloomy forest may invoke feelings of fear, while a bright spring field may cause us glee.

Life experiences and memories cause us to associate pictures with feelings. When we see a painting of a beach on a sunny day, that may cause us joy because our brain associates the beach with happy memories such as playing volleyball on the sand. On the other hand, a painting of a rainy and foggy day probably won't awaken the same feeling in viewers.

Pictures and paintings can present entire stories. Depending on the pace of these stories, we can understand the context and create feelings of anxiety, peace, or other such emotions. If there's a lot going on in a painting and if it is very fast paced, it is most likely we can feel a tiny adrenaline rush of excitement. This, paired with moody colors can lead us to feel a little anxious.

Our perception of the paintings is also affected by the way they're constructed. Seeing a painting containing bold and harsh lines and brushstrokes creates a dramatic effect on the intended emotion. However at the end of the day, not everyone will interpret a painting in the same way. These tiny details of dynamics, texture, colors and more can lead us to feel certain ways, however it doesn't have to be that way in particular for everyone.

Марија Бозало, Маша Алвиновић и Анђела Вучковић ИБ

SAFETY

AND HOW TO WATCH OUT FOR POTENTIAL RISKS

There are a few things that everyone should be aware of before taking an online personality test. There are some things that might be a red-flag!

THE FILM "PERSONA" DISCUSSES THE SAFETY

"The creators of Myers Briggs may have simply had a vision of helping people understand themselves. Now that the genie is out of the bottle, they can't necessarily control how it's being used" - The film "Persona"

HOW IS IT POSSIBLE THERE ARE SAFETY RISKS?

1 CYBER SECURITY

HOW SAFE IS IT ACTUALLY?

Even though cyber security has advanced hugely, a simple risk such as answering questions has been disguised as a friendly tactic into getting your information and potentially using it against you.

2 "MINDLESSNESS"

HOW DOES IT MAKE PEOPLE FEEL?

Labels and ideas that these tests give often create a tunnel vision which might lead to wrong decisions or having to live up to your "personality" you were given.

3 GIVES FAKE FEELING OF UNDERSTANDING

WHY IS IT SO MISLEADING?

Questions such as "Are you a generally polite person?" give a feeling of pressure of answering yes rather than no, providing a fake feeling of understanding yourself. This leads to confusion and also false results. We discuss results on the other side of the brochure!

TAMARA LECIC

SAFETY & ACCURACY OF ONLINE PERSONALITY TESTS

HISTORY

TO UNDERSTAND THE ACCURACY, WE NEED TO KNOW THE HISTORY

1 MYER BRIGGS

AFTER KATHERINE BRIGGS MET HER DAUGHTER'S NEW HUSBAND, SHE NOTICED HE HAD A DIFFERENT WAY OF SEEING THE WORLD. THIS INSPIRED BOTH THE DAUGHTER AND HER MOTHER TO RESEARCH ABOUT PEOPLE AND WHAT MAKES THEM SO DIFFERENT.

THIS WAS LATER ON CONTINUED BY HER DAUGHTER THAT BELIEVED IF PEOPLE UNDERSTOOD EACH OTHER, THEY WOULD WORK BETTER. THIS WAS DURING THE WORLD WAR 2.

2 ENNEAGRAMS

ENNEAGRAMS ARE ONE OF THE OLDEST EVER PERSONALITY TESTS. THIS COMES FROM ANCIENT TIMES, AND WITH ITS ROOTS COMING FROM PHILOSOPHICAL, MATHEMATICS, AND SPIRITUAL TRADITIONS.

Personality Assessment

Picasso painting of Marie-Thérèse Walter

WHAT ABOUT OTHER TESTS?

The human mind and behavior are very complex things, and personality tests only provide a

a pattern in behavior. Some tests such as "What animal are you?" are harmless and aren't made to really analyse you, as questioning you about your favorite color cannot be linked to which animal your personality is. You can take these tests but don't let them influence your life! Always be careful, and make sure to read the safety page on the other side!

Reality

Marie-Thérèse Walter

HOW ACCURATE ARE THESE TESTS

It's really often that people take these quizzes, and whether they tell you which type of cookie you are, or the personality you are, they don't always have to be accurate.

Studies have shown that over 50 percent of people that have taken the myer briggs test have been given a new "type" after a few weeks passed before doing it again. The questions are also very direct, such as "Would you approach someone new to create a conversation?". This is a very obvious extrovert or introvert question, and might lead to people answering this the way they would like to be perceived.

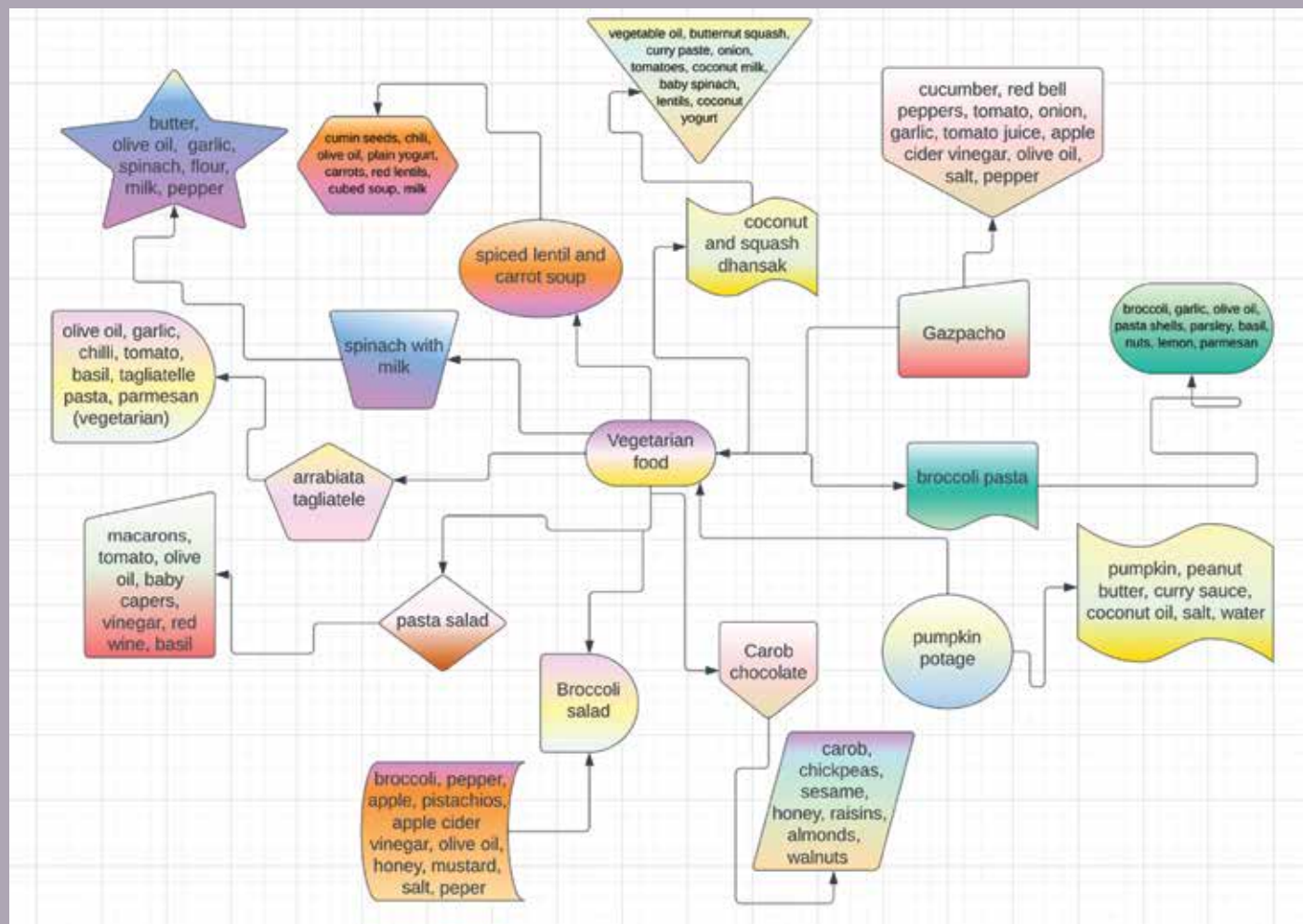
IS IT ABOUT UNDERSTANDING YOURSELF OR THE WAY YOU WANT TO BE PERCEIVED?

РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЉЕ

Ученици прве године средње школе су у четвртак 30.11.2023. и петак 1.12.2023. учествовали у радионици са докторком Вером Вујовић, педијатром и нашом дугогодишњом сарадницом, и Ксенијом Крбањевић, психологом у Саветовалишту за младе. Причало се о многим темама које су се односиле на здравље и заштиту нашег тела. Ученици су имали прилику да учествују активно у разговору и да дају своје мишљење на одређене ситуације са којима могу да се сусретну у свом животу. Првог дана се радионица одвијала по теми здравља и свега што се може урадити да останемо здрави и не наудимо нашем телу. Другог дана ученици су научили о сексуалним односима, заштити, оплодњи, болестима и дискутовали смо о специфичним ситуацијама и како бисмо их решили. Радионица је била успешна и ученици су много тога новог научили. Кроз разговор су сазнали како да се односе према своме телу и физичким здрављу и кроз неколико активности су потврдили своје знање.

Искра Милојевић и Адријана Поповић 16

Андреа Старчевич II б

ТРАГОМ ДОСИТЕЈА

Најбољи познаваоци живота и дела Доситеја Обрадовића су у уторак 5. децембра кренули трагом Доситеја. Прва тачка коју смо посетили је Музеј Вука и Доситеја где смо сви били узбуђени зато што је то место сусрета ова два Прометеја наше културе. Након напорне шетње направили смо паузу уз крофне са нутелом. После тога смо се запутили ка Студентском парку и видели статуу Доситеја Обрадовића, где су се неки фотографисали. Потом смо прошли кроз Кнез Михаилову улицу и отишли до Саборне цркве. Ту се наше путовање завршило на месту где су сахрањени Вук и Доситеј. Он је љубио свој род, а ми смо се, срећни и поносни јер знамо више, вратили у школу.

Ненад Јанковић IIa

NATALIJINA RAMONDA

LJUBIČASTI CVET SA PET LATICA

 UGROŽENA BILJKA

RASTE NA ISTOKU SRBIJE I NA PLANINI KAJMAKČALAN

 KAJMAKČALAN JE MESTO ŽESTOKIH BORBI TOKOM PRIPREME
PROBOJA SOLUNSKOG FRONTA, ŠTO JE BIO POČETAK OSLOBAĐANJA
SRBIJE U PRVOM SVETSKOM RATU

ZOVEMO JE I „CVET-FENIKS“ JER KADA NASTUPI SUŠNI PERIOD,
PRITAJI SE I OSUŠI, A SA PRVOM KIŠOM PONOVO OZELENI

 SIMBOL JE DANA PRIMIRJA U PRVOM SVETSKOM RATU KOJI
OBELEŽAVAMO 11. NOVEMBRA

Драги ученице и ученици,

Пред вама се налазе тестови из српског језика и језичке културе, пуни изазовних питања са претходних општинских, градских, па чак и републичких такмичења. Ко зна, ако будете имали више од 10 бодова на тесту који одговара вашем годишту, можда би требало да размислите о потенцијалном учешћу на такмичењу. Чекамо вас у кабинету српског четвртком у 15.00.
Млади лингвисти (Нађа, Петар, Тара, Јана)

1. Према датим екавским, напиши ијекавске облике:

а) огрејати _____ б) воleti _____

2. Заокружи слова испред низа речи правилно поређаних по азбучном реду.

- а) сушити, сушица, сушница, сушност, суштина
- б) сустићи, сустизати, сустицати, сутерен, сутеренски
- в) сушара, суши, сушив, сушионик, сушило
- г) суузрок, суукућанин, суучешће, суфикс, суфиксоид

3. Заокружи слово испред наслова дела у којем Вук Караџић први пут употребљава реформисану ћирилицу.

- а) Српски рјечник (из 1818)
- б) Мала простонародна славено-сербска пјеснарица
- в) Писменица сербскога језика
- г) Нови завјет (превод)

4. Заокружи слово испред тачног одговора.

Генитивни знак у реченици *Ово је година избора* означава:

- а) да је именица *избор* у генитиву једнине
- б) да именица *избор* има акценат на последњем слогу
- в) да је именица *избор* у акузативу једнине
- г) да је именица *избор* у генитиву множине

5. Допуни реченицу правилним обликом именице *прасе*

Требало је распоредити двадесет четири _____ у четири обора.

6. У следећем низу подвуци само проклитике:

из, горе, уз, ту, ко, на, то, се, међу, сада

7. У следећој реченици подвуци придеве.

Нарочити значај Музеју даје богатство његовог материјала и многострукост садржаја, који су од непроцењиве културне и уметничке вредности.

8. Подвуци непроменљиве скраћенице:

ОШ, МУП, Телеком, Имлек, Уницеф, USA

9. У следећој реченици подвуци именице у акузативу множине.

Уметничко стваралаштво у старом српском сликарству не може се потпуно проучити само кроз иконе и фреске, а да се при томе не води рачуна о разноликим особеностима наше минијатуре изведене на свицима, рукописима и повељама.

10. Напиши којој сугласничкој групи припада сугласник Ж:

а) по месту артикулације: _____

б) по начину артикулације: _____

11. Заокружи слово испред примера у којем је подвучен граматички наставак:

а) прочитати

б) прочитати

в) прочитати

г) прочитати

12. У следећој реченици подвуци речи које треба написати великим словом, у складу са правописним правилима српског језика.

До помрачења сунца долази када месец прође између земље и сунца и заклони поглед на нашу звезду.

13. Подвуци именице женског рода:

зулуфи, груди, бронхије, подочњаци, недра, плућа

14. Заокружи слово испред тачног одговора.

Како у основном облику гласи именица у следећој реченици?

Не бих одао тајну ни по коју цену.

а) који б) никоји в) која г) некоји

15. Допуни низ безвучним сугласницима који недостају.

Ђ, Ш, П, К, С, Ф, Ц, _____

16. Заокружи слово испред реченице у којој запажаш заменицу који у акузативу једине.

а) То је доктор код кога смо били јуче.

б) Кога си јуче срео код доктора?

в) Ниси ми рекао за кога је овај колач.

г) То је кувар за кога кажу да је најбољи.

17. Прочитај дефиницију везаних основа, а затим заокружи пар глагола који илуструје ову дефиницију:

Везане основе су оне које се не јављају самостално, већ увек са префиксом.

- а) написати, пописати
- б) назвати, позвати
- в) начети, почети
- г) закупити, закупити

18. У празне квадратиће упиши знак ✓ ако је апостроф правилно употребљен, а ✗ ако није правилно употребљен.

- ☐ Ал' пада киша!
- ☐ Узми кишобран ил' стави капу.
- ☐ Пљушти к'о из кабла.
- ☐ Ићи ћу с' Милицом.

19. Заокружи слово испред броја деklinационе врсте по којој се мења именица око у множини:

- а) I б) II в) III г) IV

20. Којим словенским писмом је писана расправа *О писменима* Црнорисца Храброг? Одговор: _____.

Припремила тест Нађа Весић II6

МЛАДИ ЛИНГВИСТИ

Млади лингвисти и пре него што је звонило су прионули на своје задатке. Припреме за такмичење из српског језика и језичке културе започињемо 5.10.2023.

(НЕ)ОСЕТЉИВ ЈЕЗИК

Припремајући се да пишем на ову тему прочитала сам Приручник за употребу родно осетљивог језика, чланке из часописа „Језикослов“ и исечак из Закона о родној равноправности. Покушам да формирам објективни став који је између острашћеног извештавања, закона и научног промишљања.

Тема је предмет дискусије. Углавном ауторке пишу на ову тему. Имам утисак да се мушкарци чувају коментара на ову тему да не би били оптужени да су родно неосетљиви. Иста оптужба може да падне и на ауторку овог текста, те ћу се трудити да сагледам објективно проблематику. Ауторке приручника имају занимљиве идеје. Допада ми се девиза говори као што мислиш. Ауторке имају примедбу да је мушки род схваћен као неутралан и објективан, а да то није у реду. У граматици српског језика, на пример основни облик придева је мушки род. Дакле леп, паметан, али и зао, опасан, неутралан. Мислим да језик не функционише на тај начин и да није намерно осмишљен да би увредио неки пол. У овом тренутку имамо ситуацију да се треба

борити и за неке друге родне изборе. Некако ми је логично да треба бити толерантан према сваком избору. Чак и ако неко упорно иза свог имена употребљава професор, уредник, аутор. Ја лично различито поступах чак и у уређивању школских новина. Изборила сам се за РЕЧ УРЕДНИЦЕ, али се потписујем као професор српског језика и књижевности. Научила сам да поштујем науку, своје професоре, правопис, ученицима и ученицама се обраћам у складу са толеранцијом која ми је дубоко усађена у васпитање. У мојој породици, у мом окружењу жене су се одавно избориле и јесу равноправне. Смита ми кад се нешто исувише форсира. Закон о родној равноправности се морао донети. Требало је можда издвојити више времена. Требало би и да се огласи и наука и да појасни јавности шта је исправно, а шта не. Људи су збуњени, баве се периферним стварима, а суштина нам промиче: статистике које показују неједнакост у другим сферама живота. Препоручујем својим ученицима да читају „Језикофил“, место где се решавају језички проблеми. Увек саветујем цивилизовани разговор, да се састану људи од закона и људи од науке и да се уради стандардизација језика.

Прочитајмо неке одредбе закона и упоредимо их са речницима и правописом.

Одредбе Закона о родној равноправности које се тичу употребе родно осетљивог језика јесу следеће:

Чл. 6

Родно осетљив језик јесте језик којим се промовише равноправност жена и мушкараца и средство којим се утиче на свест оних који се тим језиком служе у правцу остваривања равноправности.

Чл. 25

Органи јавне власти дужни су да континуирано прате остваривање родне равноправности у области друштвеног живота за коју су надлежни, примену међународних стандарда и Уставом гарантованих права у тој области, употребу родно осетљивог језика у називима радних места, положаја, звања и занимања, као и да, у оквирима својих надлежности, воде политику једнаких могућности за жене и мушкарце и планирају, доносе, спроводе и јавно објављују резултате посебних мера.

Чл. 37

Органи јавне власти и послодавци који, у складу са законима и другим прописима, обављају послове у области образовања и васпитања, науке и технолошког развоја дужни су да [...] предузимају, у складу са законом, мере које обухватају [...] коришћење родно осетљивог језика, односно језика који је у складу са граматичким родом, у њеницима и наставном материјалу, као и у сведочанствима, дипломама, класификацијама, звањима, занимањима и лиценцама, као и у другим облицима образовно-васпитног рада.

У „Језикофилу“ се даље баве шта није у реду у самом закону. У закону се промовише јачање свести оних који промовишу равноправност. Нигде не пише да је потребно да се измишљају нове речи.

„ Важно је овом приликом истаћи да српски језик има стотине потврђених назива за занимања, звања и титуле особа женског пола, који нису толико фреквентни, али су забележени у постојећим речницима стандардног српског језика: **адвокатица, апостолица, архитекткиња, асистенткиња, билдерка, библиотекарка, благајница, брисачица,**

бојарица, бродарица, бубњарка, веслацица, видарица, владарка, возачица, глумица, директорица, директорка, дописница, заповедница, клизачица, космонауткиња, кројачица, конобарица, лекторка, млекарица, надгледница, научница, начелница, неговатељица, повереница, председница, приповедачица, професорка, професорица, пуномоћница, сенаторица, службеница, списатељица...“

На још једну чињеницу треба обратити пажњу да су три најчешћа творбена наставка за извођење тзв. фемининатива: -ка, -(к)иња и -ица.

Родни стереотипи би требало да се разоткрију. Они сигурно нису само у сфери језика и несмемо се заржавати само на томе јер у том случају губимо ширу слику. Генијално питање које се поставља у часопису је – Зашто је тема родно осетљивог језика деградирана и сведена само на употребу фемининатива?

Пробајмо да одговоримо на ово кључно питање, негујмо српски језик и језичку толеранцију. Српски језик има много лепих речи. Не треба да прође један дан а да некој особи из нашег окружења, без обзира на родно опредељење, не кажемо неку лепу реч.

Говорите осетљивим тоном и бирајте одговарајућу лексику! Будите леви, добри, брижни и људи око вас ће вас са осмехом дочекати!

Катарина Урошевић, професор српског језика и књижевности

Бисери из ђачких клупа су увек смешни и пишемо их искључиво да бисмо се забављали. Намерно изостављамо имена, свака сличност са стварним људима и догађајима је случајна.

Један јунак је имао бурну машту.

Роман Рани јади је постао у неким радовима Рани јад, Рани јадник
Анди је добио шугу, а то је било популарно међу људима тог времена.

Назива их погубним, погребним... (погрдним) именима

Чардаклијина кућа је постала Чурдуклијина.

Молијер се родио у имућној породици краља тапетара.

Змај од Ноћаја је постао Змај од очаја.

Коњ Александра Македонског је Бакефал.

Писцином сину је лако, он може да чита шта је она написала.

Сингерица је инструмент.

Слика је безбојна.

Рембо је променио име у Рабле. Јунакиња Бланш је у игри глувих телефона постала Бранч.

Да ли су пеливани птице?

Група језика којима припада француски је ромски, романовски, романски. (Заокружи тачан одговор.)

- Од кога је кнез Миахило тражио дозволу да се ожени?
- Од свог оца.
- Али његов отац је у том тренутку мртав.
- Онда од жениног оца. ***
- Колико је кнез Миахило добио кључева од турског султана?
- Три и по.
- ***
- Како се зове човек који зна више језика?
- Језичар.
- ***
- Да ли си прочитала лектиру?
- Да, али порвшно.

ДИЗНИ И ДРАМСКА

Драмска трупa гимназије почела са радом 11.10.2023. Наш талентовани сценариста Реља је послао део текста. Данашња поставка глумаца је имала читалачку пробу. Неке глумце је већ пронашла улога.

ТЕСТ ОПШТЕ КУЛТУРЕ БРОЈ 41 – РЕШЕЊА:

1. Како се зове слика Паје Јовановића откупљена у новембру 2023. за Музеј града Београда? Одмор башибозука.
2. Ко је добио Нобелову награду за књижевност 2023. године? Јан Фосе.
3. Којим спортом се бави Милица Мандић? Теквондом.
4. Ко је прва жена архитекта у Србији (завшила факултет 1900)? Јелисавета Начић.
5. Наброј пет органа у људском телу по величини! Прво место кожа, друго јетра, трећи мозак, четврта плућа, пето срце.
6. Која спрска планина је позната по чају? Ртањ.
7. Који народ је Гуливер срео на свом путовању? Лилипутанце.
8. Које је рас пас кога је Бановић Страхиња повео у походу да врти отету љубу? Хрт.
9. Који је највећи океан на свету? Тихи.
10. Које је настарије словенско писмо? Глагољица.
11. Ко је створио Таличног Тома? Белгијски цртач Морис.
12. Шта значи реч башибозук? Реч башибозук значи припадник нерегуларних пешадијских и коњичких војних снага османске армије.
13. Наведи назив комедије Косте Трифковића у којој је главни лик Малчика? Избирачица.
14. Наведи назив драме коју изводи један глумац. Монодрама
15. Како се зове позориште које се налази на Тргу републике у Београду? Народна позориште
16. Наведи синоним за именицу позориште. Театар
17. Која птица је симбол мудрости? Сова.
18. Како се зове сова из Хари Потера? Хедвига.
19. Од чега се праве струне за гусле? Од коњске длаке.
20. Који месец у години је назван по римском државнику и Астериковом противнику Цезару? Јул.
21. На ком континенту се налази пустиња Калахари? У Африци.
22. Мамут је далеки предак које животиње? Слон.
23. Које небеско тело се назива звезда репатица? Комета.
24. Како се зове најпознатији дворца у Војводини у близини Бечеја? Фантаст.
25. Како се зове светски шаховски првак? Магнус Карлесен. (Сматра се да је најпапетнији човек на свету са коефицијентом интелигенције 190)
26. Да ли се у целом свету употребљава исти календар? Да.
27. Како се он назива? Грегоријански календар.
28. Која су обележја једне државе? Грб, застава и химна.
29. Које је највеће вештачко језеро Србије? Ђердапско језеро.
30. Које је највеће природно језеро Србије? Палићко језеро.
31. Која је најдужа река Србије? Велика Морава.
32. Која је надужда међународна река која пролази кроз Србију? Дунав.
33. Ко је открио Панчићеву оморику? Јосиф Панчић. 1875. на планини Тари.
34. Које године се Свети Сава замонашио на Светој Гори? 1191. године.
35. У ком граду је умро Свети Сава? У бугарском граду Трнову.
36. Ко је последњи владар из династије Немањића? Цар Урош.
37. Ко је насликао чувену слику Сеоба Срба под Арсенијем III Чарнојевићем? Паја Јовановић.
38. Шта су скамије? Школске клупе. Први пут су ученици седели у клупама у Великој школи. Пре тога су обично седели на поду.
39. Када је основана прва пошта у Србији? Основана је 1840. у Београду.
40. Шта је Наталијина рамонда? Биљка која припада групи ретких и угрожених врста и живи само на Балканском полуострву.

ĐAČKI PARLAMENT GIMNAZIJE „RUĐER BOŠKOVIĆ”

VOX POPULI

Руђерове „Соколске новине” су увек биле једне од најкреативнијих и најлепших школских часописа, са страницама пуним боја и разних фотографија, које говоре причу о активностима протеклог полугодишта и са примамљивом корицом са ручно нацртаном илустрацијом. Међутим, упоређујући тренутне и протекле часописе, не видим никакву разлику што се тиче дизајна, нити садржаја.

Наравно, увек је могуће да су дизајн и садржај перфектан, али ипак, када смо реалистични, тренутни дизајн је досадан и умара док свака страница користи исти шаблон: име секције („кутка”) коју гледамо, текст и вероватно слика. Овај шаблон се користи кроз скоро свих сто страна, све док не стигнемо до корица задње стране где коначно не пише никаква секција, већ само слика. Што се тиче садржаја, мени се свиђа. Ипак, могло би да буде корисно за уредницу и њен часопис да уради анкету, укључујући питање где читаоци могу да јој кажу свој најнеомиљенији кутак

тако да би могла да побољша, ако не и склони делове који нису интересантни. Истовремено, по мом мишљењу, било би лепо да она састави тим уредника часописа, ђака који желе да помогну у прављењу часописа, да изаберу интересантне теме и интервјуе и да нас воде кроз полугодиште уз причу, а не списак догађаја.

Поред свега овога, највећи проблем је да нема много чланака које би вас мотивисале да наставите читање часописа. Корица је ту да вас заинтересује, што је свака до сада урадила.

Промене које бих направио:

- Насловна страница на почетку кутка

Осим ако пажљиво гледате који кутак читате, вероватно нећете знати када сте почели нови кутак. Било би добро да на почетку сваког кутка има нова страница на којој пише име.

- Бројеви страница у садржају

Садржај на почетку би требало да каже на којој страници кутак почиње, и садржај би требало да буде одвојена страна на почетку.

- Часопис би требало да садржи више боје

Било би лепо да сваки кутак има своју боју, и малу иконицу. На пример, за екологију би могла зелена боја и наслов „Екологија”.

- Више ученичких радова на насловној страни

Иако волим уметничке радове професора Дамира Омрчена, било би лепо да се на насловној страни више користе уметнички радови ученика. Дамирови уметнички радови могли би да иду у уметничку секцију. Можда чак и кутак само за њега.

Ово су само неке од малих промена које бих направио. Мислим да би се часопис заиста побољшао и био интересантнији, треба да тражи савете о дизајну од наставника ликовне културе, као и од више ученика, а не само од мене.

Александар Василић IIБ

КРАТАК УТИСАК О ЧАСОПИСУ „СОКОЛСКЕ НОВИНЕ” БРОЈ 39

Часопис ми се веома свиђа јер има доста занимљивих прича и слика које су талентовани ученици направили. Изненађујуће је креативан, а дизајн је веома атрактиван и упечатљив. За око ми је запала насловна страна, јер је на њој лик Руђера Бошковића који је заправо направљен од многобројних малих сличица које заправо представљају успомене.

По мом мишљењу сматрам да је часопису потребна промена, која ће бити веома упадљива, јер годинама уназад је часопис на некин начин исти, сем неких ситних промена. Часопис је успешно одрађен јер показује различите перспективе унутар школске заједнице.

Овај часопис у мени буди и ствара осећај заједништва што је веома битно. Добра страна часописа укључује буђење креативности, истраживачког духа међу ученицима. Допадају ми се текстови и слике са којих се може видети срећа и блиставост ученика. Веома ми се допада интервју са Иваном Милић, јер се види да је на свако питање добијен одговор у који је уложен труд и посвећеност. Не допада ми се што су неке слике помало мутне, и зато што на неким сликама ученици прекривају лице руком, само ми није јасно чега их је стид, када смо сви лепо на свој начин.

Анастасија Рајковић IIIa

Дамир Омрчен

Драги читаоци и читатељке,

Ово је тренутак који воли сваки уредник и уредница, крај једног броја, крај једне године и време да направимо пресек. Са радошћу прегледам оно што сам са својим сарадницима урадила.

Актуелности нам представљају активности у којима смо радо учествовали. Рубрика култура доноси учешће у културним дешавањима у нашем граду, али и наша остварења и идеје, афирмише нас као ствараоце једне креативне мисије. Књиге су лепши део живота, а препорука шта вреди прочитати је увек драгоцен. Познати смо по интердисциплинарном урдурживању и јавним часовима – доносимо делић атмосфере са наших часова. О свему водимо рачуна, да бисмо се добро осећали, потребно је да негујемо лепу реч и толеранцију према разликама које имамо. Оне не треба да нас раздвајају. Напротив. Спајамо спорт и културну историју нашег града и правимо наше шетње у којима пратимо кораке великих људи кроз Београд. Угостили смо београдске гимназијалце и сели за округли сто разматрајући тему – Вештачка инелигенција и друштвене науке. Лингвисти су се бавили родно осетљивим језиком, а алтруисти показали љубав и бригу за своје окружење.

Доносимо два интервјуа са нашом звездом Алексом Радујком и са директорком школе, госпођом Иваном Вукмирицом Баћановић, која је у нашој школи од оснивања. Ученицима улива поверење и кад она каже да ће све бити у реду, тако и буде.

Прочитајте путописе са наших путовања, опробајте се у решавању теста опште културе, тесту из граматике и главоломкама наших нових чланова. Прелиставајте свој часопис, уживајте у ономе што је и ваших руку дело.

До следећег броја,
Главна и одговорна уредница
Катарина Урошевић

СРЕЋНИ НОВОГОДИШЊИ И БОЖИЋНИ ПРАЗНИЦИ!

Wir wünschen Ihnen ein frohes Neujahr.
Nos meilleurs vœux pour cette nouvelle année!
С Новым годом! Желаем Вам счастья, любви и радости.
Vi auguriamo un felice anno nuovo!
Feliz Navidad y prospero año nuevo.
We wish you a very happy and prosperous New Year!

20

GODINA

 RUĐER OSN. 2003
BOŠKOVIĆ
RUĐER BOŠKOVIĆ SCHOOL

Yeva Ghazaryan Ia

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

373.5(497.11)

СОКОЛСКЕ новине : лист ученика Гимназије "Руђер Бошковић" / главни и одговорни уредник Катарина Урошевић
. - 2003, бр. 1 (дец.)- . - Београд : Гимназија "Руђер Бошковић", 2003- (Београд : Службени гласник). - 22 cm

Доступно и на: <https://osboskovic.edu.rs/publikacije>

. - Полугодишње.

ISSN 2787-0502 = Соколске новине

COBISS.SR-ID 36980233